

Obec Jarovnice, Obecný úrad č. 223, 082 63 Jarovnice

Zámer

**podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov činnosti
na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov**

**Regulácia bezmenného potoka v obci
Jarovnice v rkm 0,0000 – 0,04688**

Košice, 2019

OBSAH

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. Názov stavby
2. Identifikačné číslo
3. Sídlo
4. Meno, priezvisko, adresa , tel. číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa
5. Meno, priezvisko, adresa ,tel. číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej je možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. Názov
2. Účel
3. Užívateľ
4. Charakter navrhovanej činnosti / nová činnosť, zmena činnosti a ukončenie činnosti
5. Umiestnenie navrhovanej činnosti / kraj, okres, obec, katastrálne územie , parcelné číslo
6. Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti
7. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti
8. Opis technického a technologického riešenia
9. Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite
10. Celkové náklady
11. Dotknutá obec
12. Dotknutý samosprávny kraj
13. Dotknuté orgány
14. Povoľujúci orgán
15. Rezortný orgán
16. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov
17. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice

III. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽP DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

1. **Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území**
  - 1.1 Všeobecná charakteristika
  - 1.2 Geomorfologické pomery
  - 1.3 Geologické pomery
    - 1.3.1 Ložiská nerastných surovín
  - 1.4 Klimatické pomery
    - 1.4.1 Ovzdušie
    - 1.4.2 Zrážky
    - 1.4.3 Teploty
    - 1.4.4 Veternosť
  - 1.5 Hydrologické pomery
    - 1.5.1 Povrchové vody

- 1.5.2 Podzemné vody
- 1.5.3 Minerálne vody
- 1.6 Fauna a flóra
- 1.6.1 Rastlinstvo
- 1.6.2 Živočíšstvo
- 1.7 Chránené územia a ochranné pásma
- 1.7.1 Vodohospodárske chránené územia
- 1.8 Pôdne pomery
- 2. Krajina, krajinný obraz, scenéria, ochrana a stabilita**
- 2.1 Štruktúra krajiny
- 2.2 Ochrana krajiny
- 2.3 Scenéria krajiny a krajinný obraz
- 2.4 Stabilita krajiny
- 3. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra a kultúrohistorické hodnoty územia**
- 3.1 Obyvateľstvo
- 3.2 Demografia
- 3.3 Socio – ekonomické územie
- 3.3.1 Nezamestnanosť
- 3.3.2 Štruktúra zamestnanosti
- 3.4 Infraštruktúra
- 3.4.1 Zásobovanie vodou, kanalizácia, ČOV
- 3.4.2 Plyn
- 3.4.3 Teplo
- 3.4.4 Elektrická energia
- 3.4.5 Telekomunikácie a telekomunikačné zariadenia
- 3.5 Dopravná infraštruktúra
- 3.5.1 Nadregionálne dopravné vzťahy
- 3.5.2 Charakteristika regionálneho dopravného systému
- 3.5.3 Dopravná infraštruktúra dotknutého územia
- 3.5.4 Železničná doprava
- 3.5.5 Letecká doprava
- 3.5.6 Vodná doprava
- 3.6 Priemysel
- 3.7 Poľnohospodárstvo
- 3.8 Lesné hospodárstvo
- 3.9 Služby
- 3.9.1 Školstvo
- 3.9.2 Zdravotníctvo
- 3.9.3 Sociálne služby
- 3.9.4 Kultúra
- 3.9.5 Šport
- 3.10 Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti
- 4. Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia**
- 4.1 Súčasný zdravotný stav obyvateľstva
- 4.2 Znečistenie ovzdušia
- 4.3 Znečistenie podzemných a povrchových vôd
- 4.3.1 Povrchové vody
- 4.3.2 Podzemné vody
- 4.4 Odpadové hospodárstvo

- 4.5 Kontaminácia pôdy
- 4.5.1 Kvalita poľnohospodárskej pôdy
- 4.6 Znečistenie horninového prostredia
- 4.7 Radónové riziko
- 4.8 Hluk
- 4.9 Celková kvalita ŽP pre človeka
- 4.10 Súhrné hodnotenie súčasných environmentálnych problémov
- 4.11 Pôsobenie stresových faktorov v sledovanom regióne

IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDI VRÁTANE ZDRAVIA A O MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE

1. Požiadavky na vstupy

- 1.1 Záber pôdy
- 1.2 Spotreba vody
  - 1.2.1 Pitná voda
  - 1.2.2 Úžitková voda
  - 1.2.3 Požiarna voda
- 1.3 Energetické zdroje
- 1.4 Surovinové zdroje
- 1.5 Nároky na dopravnú a inú infraštruktúru
- 1.6 Nároky na pracovné sily

2. Údaje o výstupoch

- 2.1 Zdroje znečisťovania ovzdušia
- 2.2 Odpadové vody
  - 2.2.1 Splaškové vod
- 2.3 Odpady
- 2.4 Hluk a vibrácií
- 5 Žiarenie a iné očakávané vplyvy

3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

- 3.1 Vplyv na obyvateľstvo
  - 3.1.1 Zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky
- 3.2 Vplyv na horninové prostredie, nerastné suroviny
- 3.3 Vplyv na klimatické pomery
- 3.4 Vplyv na ovzdušie
- 3.5 Vplyv na vodné pomery
  - 3.5.1 Vplyv na kvalitu povrchových a podzemných vôd
  - 3.5.2 Vplyv na režim povrchových a podzemných vôd
- 3.6 Vplyv na pôdu
- 3.7 Vplyv na faunu, flóru a na ich biotopy
- 3.8 Vplyv na krajinu a jej ekologickú stabilitu
- 3.9 Vplyv na kultúru a historické pamiatky
- 3.10 Vplyv na chránené územia a ochranné pásma
- 3.11 Vplyvy na poľnohospodársku výrobu
- 3.12 Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

4. Hodnotenie zdravotných rizík

5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na biodiverzitu a chránené územia

6. **Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia**
7. **Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice**
8. **Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav ŽP v danom území**
9. **Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti**
10. **Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na ŽP**
11. **Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa činnosť nerealizovala**
12. **Posúdenie súladu navrhovanej činnosti splatnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími strategickými dokumentmi**
13. **Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov**

V. POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU

1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu
2. Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzovanie variantov
3. Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu.

VI. MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA

VII. DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU

1. Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer a zoznam hlavných použitých materiálov
2. Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadaných k navrhovanej činnosti pred vypracovaním zámeru
3. Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie

VIII. MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA ZÁMERU

IX. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Spracovatelia zámeru
2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom spracovateľa zámeru a oprávneného zástupcu navrhovateľa

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

I.1. Názov : Obec Jarovnice

I.2. Identifikačné číslo: 00327212

I.3. Sídlo a miesto :

Jarovnice 223

082 63 Jarovnice

I.4. Meno, priezvisko, adresa , tel. číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu

Bc.Florián Giňa, starosta, 0910 793 483, starosta@jarovnice.sk

I.5. Meno, priezvisko, adresa , tel. číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby , od ktorej je možno dostať relevantné informácie

PhDr.Monika Havrillová, Jarovnice 223, č.tel.0948302105, havrillova@jarovnice.sk

Ing. Ľubica Nagyová, mobil: 0917885367, lubka.nagyova@gmail.com

II.ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ZÁMERE

II 1. Názov stavby

„ Regulácia bezmenného potoka v obci Jarovnice v rkm 0,0000 – 0,04688“

II.2. Účel posudzovanej činnosti

Predmetom posudzovanej činnosti je riešenie rámového priepustu a úprava vodného toku č. 086 Stehlík – bezmenný potok. V súčasnosti potok v záujmovom území preteká neupraveným korytom, ktoré je značne zanesené , kapacita je značne obmedzená a pri zvýšených vodných stavoch dochádza k vybreženiu a podmáčaniu okolitých pozemkov a objektov ako aj ohrozovaniu obyvateľov.

II.3.Užívateľ

Užívateľom bude investor - Obec Jarovnice

II.4.Charakter navrhovanej činnosti

Jedná sa o činnosť, ktorá je podľa prílohy č. 8 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zaradená nasledovne:

10.Vodné hospodárstvo			
P.č.	Činnosť, objekty a zariadenia	Prahové hodnoty	
		Časť A Povinné hodnotenie	Časť B Zisťovacie konanie
7	Objekty protipovodňovej ochrany		Bez limitu

Rezortný orgán: Ministerstvo životného prostredia SR

Navrhovaná činnosť podlieha **zisťovaciemu konaniu**.

Navrhovaná činnosť bude novou činnosťou v území.

Na základe žiadosti navrhovateľa Okresný úrad v Sabinove, odbor starostlivosti o životné prostredie rozhodnutím č. OU-SB-OSZP-2019/00942-02-Št/EIA zo dňa 3.10.2019 upustil od požiadavky variantného riešenia a v zámere sú navrhované činnosti posudzované v jednom variantnom riešení a sú porovnané s nulovým variantom, to je stavom, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala.

II.5. Umiestnenie navrhovanej činnosti

Posudzovaná činnosť bude umiestnená:

Kraj: Prešovský

Okres: Sabinov

Obec: Jarovnice

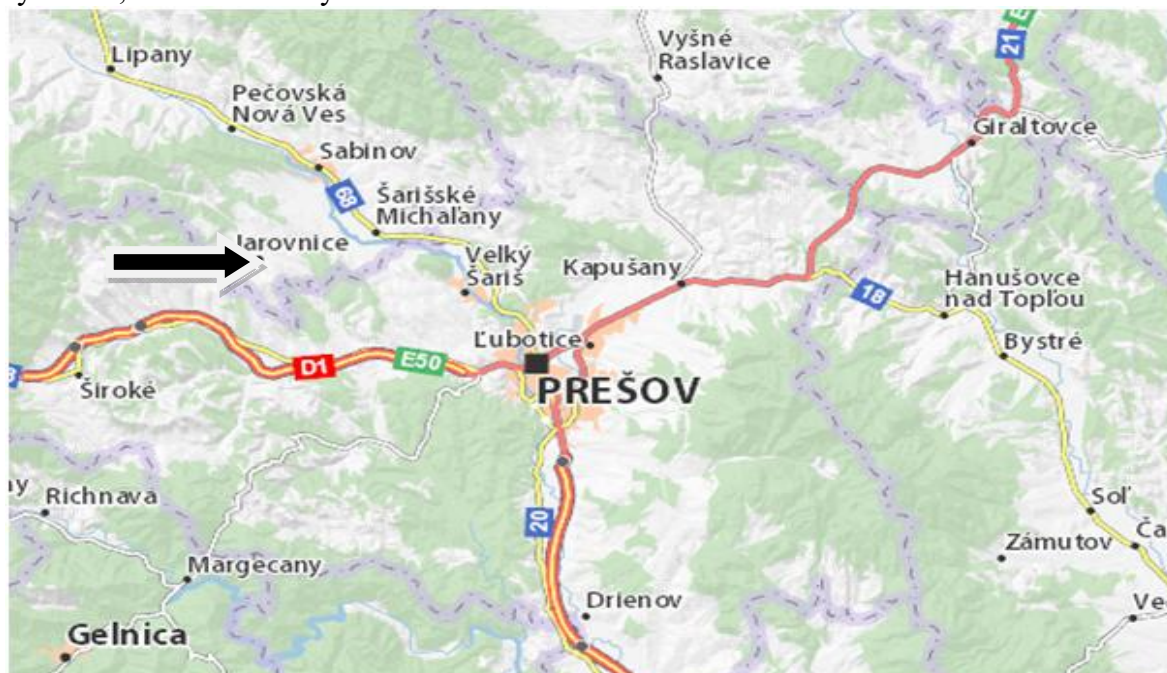
Katastrálne územie: Jarovnice

Záujmová lokalita sa nachádza v intraviláne obce Jarovnice na parcele č. 259/5 – ostatné plochy. Dotknuté územie je celoročne ohrozované prívalmi povrchových vôd, pri každej väčšej vodnej zrážke a tiež na jar pri topení snehu. Bezmenný pravobrežný prítok potoka Malá Svinka, ktorý odvádza povrchové vody je značne zanesený a kapacitne nevyhovujúci. Potok v dotknutom území preteká neupraveným korytom a v rkm 0,027 križuje miestnu komunikáciu. Križovanie je v súčasnosti zabezpečené žb. potrubím, ktoré je kapacitne nevyhovujúce a pri návale veľkých vôd dochádza k vzdutiu a k vyliatiu vody na okolité pozemky, k ich podmáčaniam a ohrozovaniu ich využitia.

V riešenej lokalite ani v jej blízkom okolí sa nenachádza žiadna národná kultúrna pamiatka, pamiatková rezervácia, ochranné pásmo pamiatkovej rezervácie alebo objekt pamiatkovej ochrany.

Z pohľadu ochrany vôd územie nie je súčasťou chránenej vodohospodárskej oblasti.

Riešené územie nezasahuje do žiadnych veľkoplošných ani maloplošných chránených území v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, v znení neskorších predpisov. Rovnako územie nie je súčasťou navrhovaných chránených vtáčích území, území európskeho významu, území zaradených do Natura 2000.

Obr. č.1- Situačná mapa hodnotenej oblasti

II.6. Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti

Obr.č.2 – Prehľadná situácia stavby v obci Jarovnice

II.7. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Pre posudzovanú činnosť je potrebné riešiť vydanie potrebných súhlasov príslušnými orgánmi štátnej správy pre jej realizáciu a po ich obdržaní realizovať stavbu. Optimálna lehota výstavby je 4-6 mesiacov. S ukončením prevádzky sa neuvažuje

II.8. Opis technického a technologického riešenia

Technické a technologické riešenie prevádzky

Technické riešenie predmetnej stavby spočíva vo vybudovaní lichobežníkového priečneho profilu a z opevnenia svahov. Dĺžka predmetného úseku je 46,88m.

Východiskové podklady :

- polohopisné a výškopisné zameranie
- PD pre stavebné povolenie vypracovaná autorizovaným stavebným inžinierom
- hydrologické údaje – SHMÚ Košice

Hydrologické pomery:

Jedná sa o bezmenný potok, pravobrežný prítok potoka Malá Svinka v obci Jarovnice

Hydrologické číslo : 4-32-03-042

Dĺžka posudzovaného úseku je 46,88m.

Spád nivelety dna $I = 0,0255972$.

Podľa údajov SHMÚ prietok Q_{100} - ročnej vody je $14,0 \text{ m}^3\text{s}^{-1}$.

- drobné vodné toky: bezmenný pravostranný prítok Malej Svinky Stehlík/ bezmenný/, Jarovnický potok a Močidlanský potok

Na toku Malá Svinka bola v minulosti v úseku rkm 11,414-12,892 vybudovaná korytová úprava na kapacitu Q_{100} ročnej veľkej vody a v úseku rkm 9,855 – 11,414 na kapacitu Q_{50} . Ostatné toky majú nedostatočnú kapacitu na prevedenie prietoku Q_{100} a preto dochádza k záplavám so súvisiacimi škodami nielen na majetku občanov ale aj štátnom majetku. V súlade s Územným plánom obce Jarovnice z hľadiska ochrany územia pred povodňami je potrebné vybudovať korytovú úpravu vodných tokov na kapacitu Q_{100} ročnej veľkej vody.

II.10. Celkové náklady

Celkové náklady na vynaložené investície sa predpokladajú vo výške 41 197 € .

II.11. Dotknutá obec

Dotknutou obcou je obec Jarovnice

II.12. Dotknutý samosprávny kraj

Prešovský samosprávny kraj

II.13. Dotknuté orgány

Okresný úrad Sabinov , odbor starostlivosti o životného prostredia

Okresný úrad Sabinov, odbor CO a krízového riadenia

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Sabinove

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Prešove

II.14. Povoľujúci orgán

Okresný úrad Sabinov , odbor starostlivosti o životného prostredie

II.15. Rezortný orgán

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

II.16. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

Pre navrhovanú činnosť je potrebné povolenie na zriadenie vodnej stavby, vydané OU Sabinov -pre určený stavebný objekt v zmysle zák. č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR c.372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon).

II.17. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice

Charakter prevádzky zberu odpadov nepredpokladá vznik negatívnych vplyvov presahujúcich štátne hranice Slovenskej republiky. Projekt nespadá pod Zoznam činností podliehajúcich medzinárodnému prerokovaniu z hľadiska ich vplyvov na životné prostredie presahujúcich štátne hranice / príloha č. 13 zák. č.24/2006 Z.z.v znení neskorších predpisov. Činnosť nebude mať nepriaznivý vplyv na životné prostredie presahujúce štátne hranice.

III. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽP DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

III. 1.Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území

III. 1.1.Všeobecná charakteristika

Riešené územie obce Jarovnice sa nachádza v Prešovskom kraji, v okrese Sabinov, ktorý svojou rozlohou 484 km² sa zaraďuje medzi menšie okresy. Leží na východnom Slovensku obklopený 5 okresmi Prešovského kraja - Bardejov, Prešov, Levoča, Kežmarok a Stará Ľubovňa. Sídla aj hospodárstvo okresu sú sústredené hlavne v Spišsko-šarišskom medzihorí, ktoré z juhu lemuje Bachureň a Šarišská vrchovina, zo severu Čergov. Najvyšší bod územia je na chrbte Čergova vo výške 1128 m nad morom. Najnižší bod vo výške 185 m nad morom, je v katastri obce Daletice.

Údaje o základnej územnej jednotke obce Jarovnice

Kód ZUJ:	524603
Rozloha ZUJ :	2017ha
Kraj:	Prešovský
Nadmorská výška m.n.m. od	375 do 819
Časti obce:	Jarovnice, Močidl'any

Obec Jarovnice je prejazdnou obcou v okrese Sabinov. Zastavané územie má prevažne obytnú funkciu. Výstavba v obci Jarovnice je charakteristická malou vyváženosťou staršej historickej a novej povojnovej zástavby.

Širším záujmovým územím sú obce nachádzajúce sa v povodí horného toku riečky Svinka, predovšetkým Uzovské Pekl'any a Renčišov.

Obec Jarovnice sa nachádza na juhozápade okresu Sabinov v povodí riečky Malá Svinka.

Rozloha takto vymedzeného územia predstavuje 4,17 % z celkovej plochy okresu

Sabinova počet obyvateľov 7,2 % z celkového počtu obyvateľov okresu Sabinov.

Vymedzenie riešeného územia

Celková plocha katastra :	2017 ha
Počet obyvateľov:	6966 obyv
Hustota obyvateľstva:	507,9 obyv/km ²
Trvale obývaných bytov a domov:	cca 750

Územie má zhruba obdĺžnikový tvar s dlhšou osou v smere severozápad – juhovýchod v dĺžke približne 9,5 km, maximálna šírka v smere juhozápad – severovýchod je okolo 4 km.

Západnú a sčasti i južnú hranicu takto vymedzeného územia tvorí vzájomná hranica okresov Sabinov a Prešov, v rámci okresu Sabinov sú to od severu katastrálne územia susediacich obcí Uzovské Pekl'any, Uzovský Šalgov, Ražňany, Ostrovany a Daletice.

III. 1.2. Geomorfologické pomery

Na základe členenia podľa geomorfologických jednotiek podľa Mazúr E., Lukniš M., 1986: Geomorfologické členenie SSR a ČSSR. Časť Slovensko. Slovenská kartografia, Bratislava patrí záujmové územie z hľadiska geomorfologického do jednotiek:

- sústava : Alpsko – Himalájska
- podsústava : Karpaty
- provincia : Západné Karpaty
- subprovincia : Vonkajšie západné Karpaty
- oblasť : Podhôľno - magurská
- celok : Spišsko-šarišské medzihorie
- oddiel : Šarišské Podolie, Stráže

Uvedené členenie je podmienené geologickou stavbou, vývinom reliéfu v závislosti od tektonického vývoja a odolnosti zvetrávania horninových komplexov a vodopriepustnosti súvrství budujúcich riešené územie.

Z hľadiska geomorfologického členenia riešené územie patrí k Západným Karpatom, subprovincia Vonkajšie Západné Karpaty, Podhôrno – magurskej oblasti. Prevažná časť tohto územia patrí do geomorfologického celku Šarišská vrchovina, časti Širocká brázda a menšia časť na severe riešeného územia patrí do geomorfologického celku Bachureň. Príslušnosť vyššie uvedených častí riešeného územia k daným geomorfologickým celkom podmieňuje diferenciaciu a pestosť územia po fyzickogeografickej stránke. V geologickej stavbe Vonkajších Karpát dominuje flyš (striedanie pieskovcov a ílovcov v rôznom pomere). Najvyšším bodom je vrchol Brezina (819 m.n.m.) v pohorí Bachureň, najnižším bodom je niva rieky Svinka (375 m.n.m.) v južnej časti riešeného územia na hranici katastrálnych území Jarovnice a Lažany.

III. 1.3 Geologické pomery

Z geologického hľadiska sa na stavbe katastra podieľajú horniny patriace do Vonkajších Západných Karpát flyšové pásma - vnútorná magurská zóna.

Po vyvrásnení Centrálnych Západných Karpát sa už počas kriedového obdobia, ale najmä v paleogéne vytvorila v ich predpolí predhlbeň geosynklinálneho charakteru. Podmorskými chrbtami a valmi bola rozčlenená na niekoľko sedimentačných priestorov a jedným mohutným pozdĺžnym prahom na dve základné sedimentárno-tektonické jednotky: vonkajšiu (krosenskú) a vnútornú (magurskú).

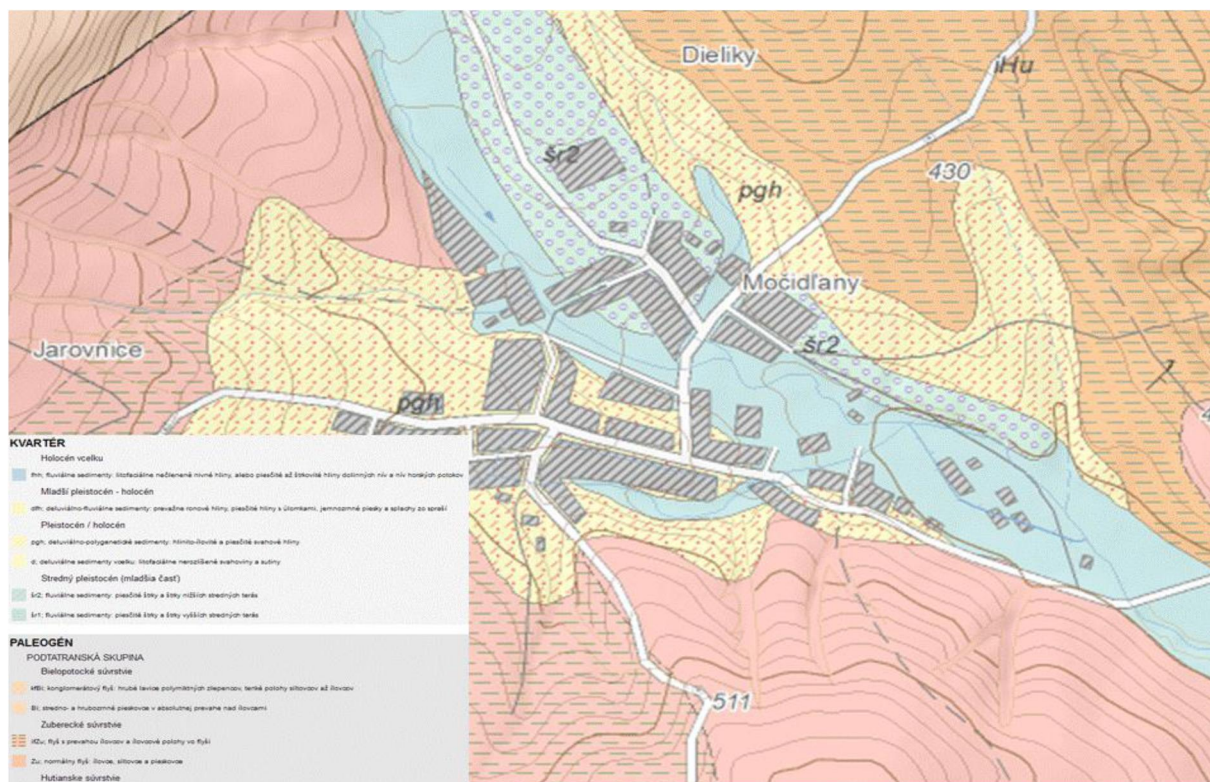
Celá oblasť mala poklesávajúci charakter a bola ovplyvňovaná otrasmi, ktoré spôsobovali zviernenie nespevneného klastického materiálu, hromadiaceho sa na jej dne. Tento sa v podobe kalových prúdov dostával do centrálnych častí panvy, kde sa ukladal a spevňoval.

Sedimentáciu ovplyvňovali časté podmorské zosuny. Tak sa usadzoval mohutný vrstevný komplex (5-7 km), v ktorom sa mnohonásobne striedali najmä ílové bridlice, pieskovce a zlepenice vo vrstvách a polohách rôznej hrúbky (od niekoľkých cm do niekoľko desiatok metrov). Uvedený vývoj sa označuje ako flyšový (nem.. fließen = tiecť).

V moravskom a slovenskom úseku sú jednotkami flyšového pásma tvorené pohoria: Ždánický les, Chříby, Biele Karpaty, Javorníky, Hostínsko-vsetínska hornatina, Vizovická vrchovina, Západné Beskydy, Oravská Magura, Čergov, Nízke Beskydy (Ondavská a Laborecká vrchovina), Bukovské vrchy. Žiadna z tektonických jednotiek flyšu sa dnes nenachádza vo svojom pôvodnom sedimentačnom priestore. Všetky boli prevrásnené a pri vzniku príkrovov presúvané na sever po paleogéne a v neogéne. V obidvoch základných flyšových jednotkách vystupujú ílovce, pieskovce, slieňovce, slienité vápence.

V severozápadnej a južnej časti oboch katastrov vystupujú ílovce, siltovce a pieskovce zubereckých súvrství paleogénu a deluviálno-polygenetické sedimenty (hlinito-ílovité a pieščitú svahové hliny) pleistocénu - holocénu. Litológia tohto súboru je veľmi variabilná. V severovýchodnej a východnej časti oboch katastrov vystupujú ílovce v prevahe nad pieskovecami a zlepenkami. V údolí riečky Malá Svinka vystupujú fluvialne sedimenty (pieščitú štrky a štrky nižších stredných terás) mladšej časti stredného pleistocénu a (litofaciálne nečlenené nívne hliny alebo pieščitú až štrkovité hliny dolinných nív a nív horských potokov) holocénu.

Obr. 3 – Mapa geologických pomerov

III. 1.3.1. Ložiská nerastných surovín

Podľa stanoviska Obvodného banského úradu v Košiciach sa v katastrálnych územiach obce Jarovnice nenachádzajú zistené výhradné ložiská nerastov (zákon č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov).

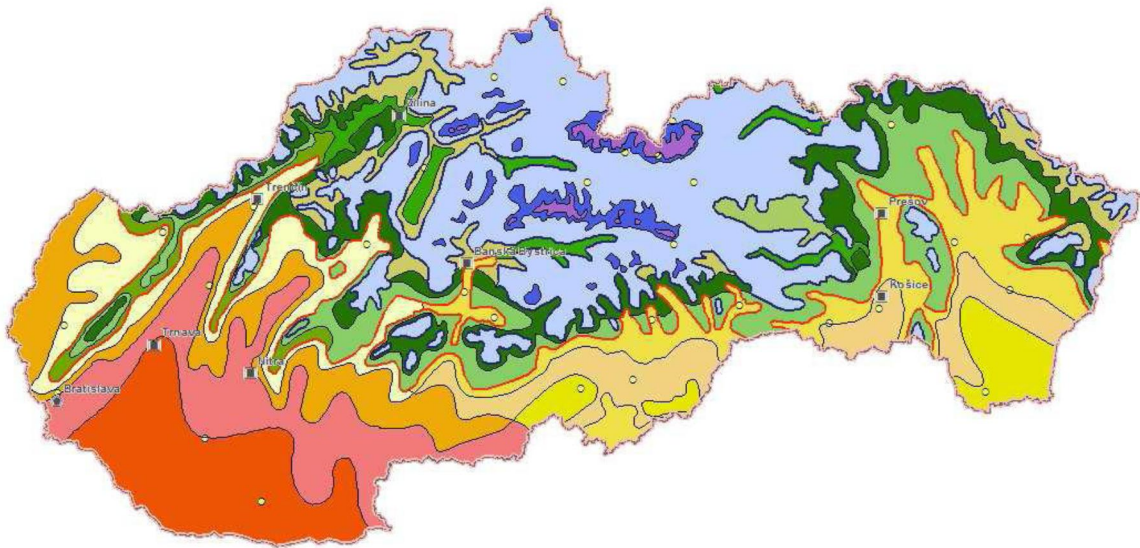
Podľa stanoviska Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra sa v katastrálnych územiach obce Jarovnice nenachádzajú staré banské diela ani objekty, na ktoré by sa vzťahovala ochrana nerastných surovín. Nie je určené prieskumné územie pre vyhradený nerast.

III.1.4. Klimatické pomery

Obec Jarovnice a jej bezprostredné okolie patrí z hľadiska všeobecnej klimatickej klasifikácie (Lapin, Faško, Melo, Šťastný, Tomlain in Miklós et AL., 2002) do klimatickej oblasti M – mierne teplá, klimatického okrsku M6.

M6 – mierne teplý, vlhký, vrchovinový, s priemernou teplotou v júli 16°C a s priemerným počtom menej ako 50 letných dní za rok s denným maximom teploty vzduchu $\geq 25^{\circ}\text{C}$, s indexom zavlaženia $I_z = 60$ až 120.

Priemerná teplota vzduchu v januári ako najchladnejšom mesiaci roka sa pohybuje od -5 do -6°C, priemerná teplota vzduchu v júli ako najteplejšom mesiaci roka sa pohybuje na úrovni cca 18°C. Z hľadiska ročného chodu zrážok maximum zrážok pripadá na mesiace január, február, apríl, máj a december, minimum zrážok na mesiace júl a október. Priemerný ročný úhrn zrážok dosahuje 600 až 700 mm, v júli 80 mm a v januári 30 mm.

Obr. č. 4 - Klimatické pomery SR

III.1.4.1. Ovzdušie – stav znečistenia ovzdušia

Územie obce Jarovnice je nepriaznivo ovplyvnené hlavne sekundárnou prašnosťou a hlučnosťou od dopravy prechádzajúcej po ceste III/3177 (543009) cez centrum obce a čiastočne z cesty III/3426 (018193), ako aj prašnosťou zo skládok sypkých materiálov a poľnohospodárstva.

K zlepšeniu kvality ovzdušia v obci prispieva plynofikácia obce. Aj zmena palivovej základne napomáha k zlepšeniu kvality ovzdušia. Ďalšie zdroje a zariadenia na výrobu tepla väčšieho rozsahu sa v obci nenachádzajú. V katastrálnom území Obce Jarovnice sa nenachádza tiež veľký zdroj znečistenia ovzdušia. Riešené územie nie je zaradené medzi aglomerácie a zóny pre účel hodnotenia kvality ovzdušia.

III.1.4.2. Zrážky

Priamo v dotknutom území sa nenachádzajú klimatické a zrážkomerné stanice. Pre ilustráciu klimatických a zrážkových pomerov v hodnotenom území uvádzame údaje zo stanice lokalizovanej v blízkosti dotknutého územia.

Tab.č.2 -Priemerné mesačné úhrny zrážok

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Sabinov	26	22	25	41	67	93	92	76	47	40	40	31

Zdroj: SHMÚ Bratislava

III.1.4.3. Teploty

Obec Jarovnice má zložitú klimatickú podmienku. Priemerná ročná teplota tu dosahuje až 8 stupňov, v najteplejších mesiacoch roka – v júli a auguste len 16 až 18 stupňov.

Tab. č. 3 - Priemerné mesačné teploty vzduchu- Tab.č.

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Sabinov	-4,1	-1,9	2,3	8,3	13,2	16,7	17,9	17,2	13,2	7,9	3,0	-1,6

Zdroj: SHMÚ Bratislava

III.1.4.4. Veternosť

Z hľadiska zaťaženia územia prízemnými inverziami patrí širšie dotknuté územie medzi mierne inverzné polohy plošne zahŕňajúce predovšetkým Bachureň, Hromovec a Levočské vrchy. Spišsko-šarišské medzihorie radíme medzi priemerne inverzné polohy. Z údajov prezentovaných v nasledujúcej tabuľke za najbližšiu klimatickú stanicu Prešov sú zrejme dominantné vetry severných a západných smerov, pričom v porovnaní s inými oblasťami Slovenska má oblasť širšieho okolia Prešova pomerne nízke % bezvetria. .

Veterné pomery počas roka sú uvedené v nasledujúcej tabuľke z najbližšej klimatickej stanice Prešov

Tab.č.4 - Priemerná rýchlosť vetra v klimatickej stanici Prešov v m.s-1

smer vetra	S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	Bezvetrie
rýchlosť vetra v m.s ⁻¹	3,8	3,6	2,5	4,4	4,3	3,2	2,4	3,3	

Zdroj:SHMU

III.1.5. Hydrogeologické a hydrologické pomery

V rámci širšie riešeného územia Bachurne a Spišskošarišského medzihoria nachádzame dva hydrogeologické rajóny. V západnej časti katastra Jarovnice ide o hydrogeologický rajón P 122 Paleogén povodia Svinky (určujúcim typom priepustnosti na území tohto hydrogeologického rajónu je puklinová priepustnosť), východnú časť zaberá hydrogeologický rajón QP 120 Paleogén Spišskošarišského medzihoria, Bachurne a Šarišskej vrchoviny v povodí Torysy.

Využitelné množstvá podzemných vôd sa v hydrogeologickom rajóne QP 120 pohybujú okolo 300 l.s⁻¹ a odbery a pohybujú okolo 65 - 70 l.s⁻¹ a v hydrogeologickom rajóne P 122 sa pohybujú okolo 145 l.s⁻¹ a odbery a pohybujú okolo 8 l.s⁻¹.

Podzemné vody v tomto prostredí sa tvoria okrem infiltrácie zo zrážkových a povrchových vôd i prestupovaním vôd z prilahlých paleozoických hornín.

Riešené územie a jeho bližšie okolie nie je príliš bohaté na výskyt minerálnych vôd.

III.1.5.1. Povrchové vody

Z hydrologického hľadiska dotknuté územie patrí do čiastkového povodia Hornádu (číslo hydrologického poradia 4-32), základného povodia Svinky (číslo hydrologického poradia 4-32-03-18) a je odvodňované jej ľavostranným prítokom a to tokom Malá Svinka, ktorá pramení v pohorí Bachureň pod vrchom Žliabky v nadmorskej výške cca 910 m n.m.

Hydrologickú os dotknutého územia tvorí tok Malá Svinka, ktorá preteká intravilánom obce Jarovnice juhovýchodným smerom a priberá miestne, málo významné dva pravostranné a jeden ľavostranný prítok. Vodné toky dotknutého územia môžeme podľa režimu odtoku zaradiť do vrchovinnno-nízinnej oblasti s dažďovo-snehovým režimom odtoku. Najvyššie vodné stavy sú v mesiacoch február až apríl, najnižšie vodné stavy sú v mesiaci september. Priemerný ročný špecifický odtok v časovom období rokov 1931 – 1980 (Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002) sa pohyboval v intervale od 5 do 10 l.s⁻¹.km⁻², minimálny špecifický odtok 364 denný v intervale od 0,5 do 1 l.s⁻¹.km² a maximálny špecifický odtok s pravdepodobnosťou opakovania raz za 100 rokov v intervale od 1,4 do 1,8 m³.s⁻¹.km².

Obec sa rozprestiera na oboch brehoch vodohospodársky významného vodného toku Malá Svinka. Ďalej obcou pretekajú drobné vodné toky: Močidliansky potok, Jarovnický potok a Bezmenné toky, ktoré sú v správe SVP š.p. Banská Štiavnica, OZ Košice. Úprava potokov je čiastočne zrealizovaná len v intraviláne obce. Ostatné úseky nie sú upravené. Dažďové vody zo štátnych ciest a miestnych komunikácií v obci sú odvádzané rigolmi do potokov.

Hydrologické údaje

Tok : Malá Svinka

Profil : Jarovnice

Hydrologické číslo : 4 - 32 - 03 - 38

Dlhodobý priemerný ročný prietok : $1,5 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$

Tok : Jarovnický potok

Profil : Jarovnice

Hydrologické číslo : 4 - 32 - 03 - 43

Q_{100} ročnej vody je : $16,0 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$

Posudzovaný tok: Bezmenný potok, pravobrežný prítok potoka Malá Svinka

Profil: Jarovnice

Hydrologické číslo: 4 - 32 - 03 - 42

Q_{100} ročnej vody je $14,0 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$

Tok : Močidlanský potok

Profil : Močidlany

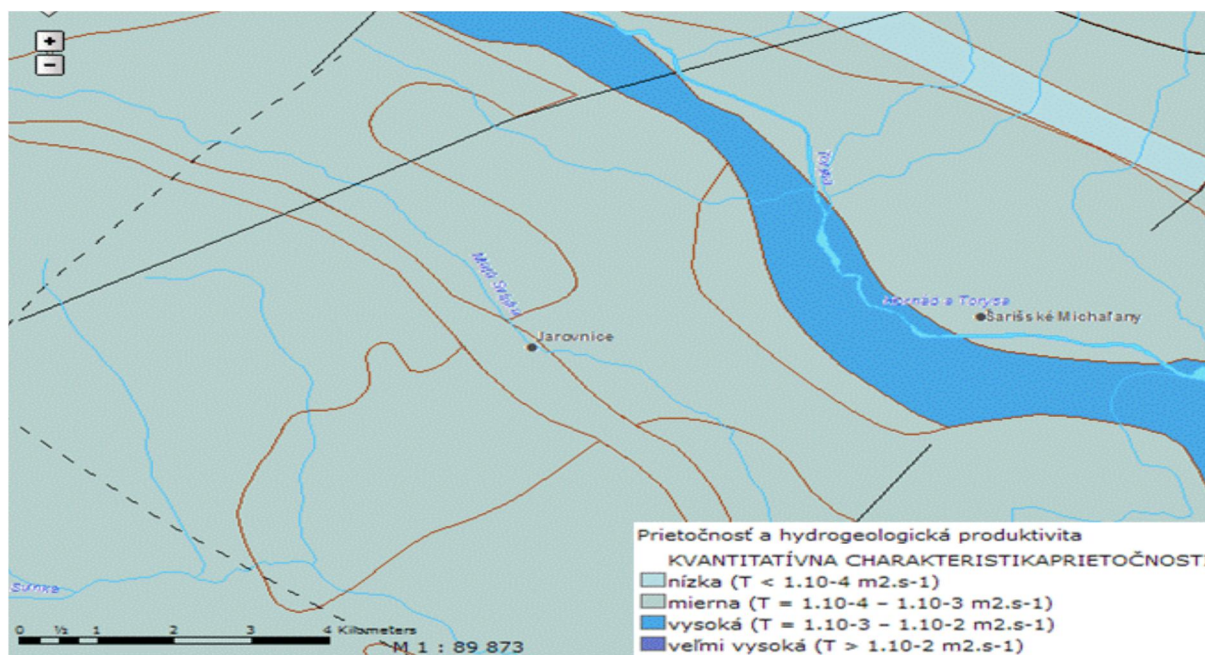
Hydrologické číslo : 4 - 32 - 03 - 42

Q_{100} ročnej vody je : $18 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$

Uvedené údaje podľa STN 751400 zaraďujeme do IV. triedy spoľahlivosti.

III.1.5.2. Podzemné vody

Geologická stavba územia je základným faktorom podmieňujúcim charakter hydrogeologických pomerov. Podľa hydrogeologickej rajonizácie SR patrí dotknuté územie do hydrogeologického rajónu *P 122 Paleogén povodia Svinky*.

Obr. č. 5 - □ *P 122 Paleogén povodia Svinky*

Rajón je zo severu a východu vymedzený rozvodnicou povodia Svinky. Južná a západná hranica je vedená stykom paleogénnych sedimentov s horninami Braniska a Čiernej hory a čiastočne rozvodnicou povodia Svinky a vychádza hlavne z jeho geologickej stavby a hydrogeologických pomerov. Na severnej a východnej strane rajónu sa predpokladá, že rozvodnica podzemných vôd sa veľmi nelíši od rozvodnice povrchových vôd a preto hranica rajónu je vymedzená rozvodnicou povrchových vôd povodia Svinky. Najväčší hydrogeologický význam v dotknutom území majú kvartérne fluvialne sedimenty, hlavne piesčité štrky a štrkopiesky. Podzemné vody sa tu hromadia najmä infiltráciou z koryta rieky a zrážok, prípadne aj z prameňov vyvierajúcich na prilahlých svahoch. Určujúcim typom priepustnosti na území predmetného hydrogeologického rajónu je puklinová priepustnosť, v alúviu Svinky medzizrnová priepustnosť.

Do dotknutého územia zasahuje čiastkový rajón HD 10 s využitelným množstvom podzemných vôd 0,50 – 0,99 l.s-1.km⁻² a čiastkový rajón HD 20 s využitelným množstvom podzemných vôd 0,20 – 0,49 l.s-1.km⁻².

Posudzovaná činnosť nebude mať vplyv na podzemné vody.

III.1.5.3. Minerálne vody

Dotknuté územie a jeho bližšie okolie nie je príliš bohaté na výskyt minerálnych vôd.

Kvalita vôd:

Kvalita povrchových a podzemných vôd v obci nie je sledovaná v rámci celoslovenského monitoringu. Odpadové vody v obci sú odvádzané kanalizáciou a do ČOV.

III.1.6. Fauna a flóra

III.1.6.1. Flóra

Fytogeografické členenie

V zmysle regionalizácie na báze floristického zloženia (Kolény, Barka) je k. ú. začlenené do:

Oblasť: Západoeurópskej flóry,

Obvod : Východobeskydskej flóry,

Okres : Východné Beskydy

Podokres: Šarišská vrchovina.

Potenciálna vegetácia

Geobotanické členenie je spracované na základe geobotanickej mapy Slovenska (Michalko a kol., 1986), ktorá je mapou vegetačno - rekonštrukčnou, využíva znalosti o vegetácii v prirodzených podmienkach Slovenska a znázorňuje rovnovážny stav rastlinstva alebo stav jemu blízky s prírodným prostredím. Súčasná potenciálna prirodzená vegetácia je vegetáciou, ktorá by sa za daných klimatických, pôdných a hydrologických pomerov vyvinula na určitom mieste (biotope), keby vplyv ľudskej činnosti ihneď prestal. Je predstavovanou vegetáciou rekonštruovanou do súčasných klimatických a prírodných pomerov. Súčasná rekonštruovaná prirodzená vegetácia je predpokladanou vegetáciou, ktorá by pokrývala určité miesto bez vplyvu ľudskej činnosti počas historického obdobia.

Vychádzajúc z geobotanických podkladov (geobotanickej mapy) v riešenom území sa vyskytujú tieto potenciálne vegetačné jednotky:

1. Na prevažnej časti je to spoločenstvo *Carici pilosae* - **Carpinetum (Querco-Carpinetum medioeuropaeum) (C)** - karpatské dubovo-hrabové lesy s reprezentatívnymi druhmi: *Quercus petraea*, *Carpinus betulus*, *Tilia cordata*, *Acer campestre*, *Carex pilosa*, *Dentaria bulbifera* a *Tithymalus amygdaloides*.

2. Vtrúsene sa môže v SV časti nachádzať spoločenstvo **Quercetum petraeae-cerris (Qc)** - dubovo - cerové lesy s reprezentatívnymi druhmi: *Quercus cerris*, *Quercus petraea*, *Quercus delachampii*, *Quercus pendunculiflora*, *Carex montana*, *Lembostropis nigricanus*

3. V alúviu tokov dotknutého územia je to spoločenstvo **Alnetum glutinosae - Al** s reprezentatívnymi druhmi: *Alnus glutinosa*, *Alnus incana*, *Fraxinus excelsior*, *Salix fragilis*, *Prunus padus*, *Carpinus betulus*, *Aegopodium podagraria*, *Matteuccia struthiopteris*
Lesné spoločenstvá, nachádzajúce sa v širšom okolí dotknutého územia sú prezentované biotopmi európskeho významu a národného významu.

Všeobecne môžeme jednotlivé biotopy charakterizovať podľa Katalógu biotopov Slovenska (Stanová, Valachovič, 2002) následovne:

Ls5 Bukové a zmiešané bukové lesy

Zonálne, veľkoplošne sa vyskytujúce porasty buka a porastové zmesi buka s inými drevinami, najmä jedľou, smrekom a cennými listnatými drevinami, so širokou ekologickou amplitúdou.

Ls5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy

Biotop európskeho významu 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy

Sú to porasty nezmiešaných bučín a zmiešaných jedľovo-bukových lesov spravidla s bohatým viacvrstvovým bylinným podrastom, ktorý tvoria typické lesné tieňomilné rastliny s vysokými nárokmi na pôdne živiny. Vyskytujú sa na rôznom geologickom podloží na miernejších svahoch s menším sklonom do 20°, na stredne hlbokých až hlbokých, štruktúrnych, trvalo vlhkých pôdach s dobrou humifikáciou (mulový moder), najmä typu kambizeme. Pokiaľ nedochádza k hromadeniu opadu (lístia), tvorí sa kvalitný humus. Porasty sú charakteristické vysokým zápojom drevín, v 20 podhorských bučinách často chýba krovinné poschodie alebo je iba slabo vyvinuté. Pri hromadení bukového opadu je typická nízka pokrývnosť bylinného poschodia len do 1,5 %. V rámci Slovenska je to najrozšírenejší typ biotopu pokrývajúci rozsiahle plochy.

Ls2 Dubovo-hrabové lesy

Zonálne mezofilné (slabo hygofilné) zmiešané listnaté lesy s prevahou duba alebo hraba.

Ls2.1 Dubovo-hrabové lesy karpatské

Biotop národného významu

Biotop tvoria porasty duba zimného a hraba, najčastejšie s prímiesou buka, menej ďalších drevín, na rôznorodých geologických podložiach a hlbších pôdach typu kambizemí s dostatkom živín. Podrast má „travný“ charakter, výrazne sa uplatňuje *Carex pilosa*, prítomné sú mezofilné druhy, druhy typické pre bučiny, ako aj druhy dubín.

Lk3 Mezofilné pasienky a spásané lúky

Biotop národného významu

Svieže krátkosteblové, intenzívne spásané pasienky na hlbších, vodou a živinami dobre zásobených pôdach – tzv. „mätonohové pasienky“. Rozšírené sú od nížin po stredný horský stupeň na rovinných až mierne sklonených miestach v alúviách potokov a riek, v blízkosti napájadiel, na miestach oddychu zvierat a v niektorých rekultivovaných, intenzívne využívaných oplôtkoch (oplotené pasienky). Svojím druhovým zložením sa im podobajú pravidelne košarované porasty v chladnejších horských oblastiach.

Súčasná vegetácia

Z fytologického hľadiska sa v k. ú. nachádzajú pomerne rôznorodé lúčne spoločenstvá a spoločenstvá nelesnej stromovitej a krovitej vegetácie.

Obr. č 6 - Dubovo – hrabové lesy

Lesné spoločenstvá

Lesné pôdy (ďalej len LP) sú v k. ú. zastúpené na 464 ha. Tvoria ho komplexy lesa v severnej a južnej časti k.ú.. Vekové rozvrstvenie porastov na danom území je malé. Priemerný vek porastov je 45 rokov. V týchto porastoch sa vykonávajú výchovné zásahy zamerané na zvýšenie kvality drevenej hmoty a zvýšenie ich stability vekovým rozvrstvením a drevinovým zložením. Sú však aj porasty rovnoveké, kedy bol používaný spôsob obnovy holorubný, vzhľadom na drevinové zloženie a možnosť obnovy vhodný (monokultúry borovice, nekvalitné hrabové porasty a p.).

V pôvodných porastoch hlavnou drevinou v 2. bukovo – dubovom a 3. dubovo - bukovom lesnom vegetačnom stupni (LVS) prevládal dub zimný a buk lesný. Podružnými drevinami bol hrab, osika, breza, čerešňa a v podraсте kroviny. Z umelej obnovy tvoria prímes porastov smrekovec opadavý a javor horský.

V 2. LVS sú hospodárske lesy prevážne tvaru vysokého. Zastúpené sú HSLT 211 – *živné bukové dúbravy*. Hlavnými drevinami v tomto LVS sú dub, buk a borovica, v podraсте, je prevažne hrab. Prímes v porastoch podľa stanovišťa tvorí viac druhov drevín. Najviac sa vyskytuje čerešňa, javor poľný a breza. V menšej miere sa pridružujú javor horský, osika. Porasty sú výškovo rozdielne, rovnomerne zmiešané, čím sa zvyšuje ich ekologická stabilita.

V 3. LVS sú hospodárske lesy tvaru vysokého. Zastúpené sú HSLT 311 - *živné dubové bučiny*. Hlavnými drevinami sú buk a dub, prímes tvorí hlavne hrab. Z ihličnanov okrem borovice sa na vyšších stanovištiach vyskytuje smrekovec. Podružnými drevinami v závislosti od stanovišťa sú osika, breza, čerešňa, javor horský, javor poľný. Aj v tomto LVS sú porasty výškovo a hrúbkovo rozdielne, čo zvyšuje ich stabilitu.

Priemerný sklon porastov je 35% väčšinou na JV a JZ expozíciách v nadmorskej výške od 250 do 470 m.n.m..

Uvedené súbory lesných typov tvoria zároveň aj lesné biotopy v zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o OPaK“).

Na širšom území okresu sa nachádzajú tieto **lesné biotopy národného a európskeho významu (BNV a BEV)**:

BNV Ls2.1 – biotop národného významu Dubovo-hrabové lesy karpatské,

BEV Ls5.1, kód NATURA9130 – biotop európskeho významu - Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy.

BEV Ls5.2, kód NATURA9130 – biotop európskeho významu Kyslomilné bukové lesy.

Lúčne spoločenstva

Lúčne spoločenstvá predstavujú v k. ú. plochy, či už intenzívne alebo extenzívne využívané. Nachádzame tu aj travinno-bylinné biotopy s výskytom vzácných druhov.

Zásah do biotopu európskeho alebo národného významu podlieha súhlasu orgánu ochrany prírody v zmysle § 6 zákona o OPaK.

Porasty lesných drevín mimo lesný pôdny fond

Kompaktné porasty druhovo blízke lesným spoločenstvám sa v obci nenachádzajú.

Nedostatkom sa javí skutočnosť, že prevládajúcim druhom v tejto NSKV je breza –*Betula* ssp, ktorá by nemala mať z pohľadu PPV dominantné postavenie.

Remízy

Ďalšou formou NSKV je rozptýlená vegetácia na lúčnych spoločenstvách s prevládajúcim druhovým zložením: *Prunus padus*, *Acer* sp., *Betula* ssp., *Salix* sp., *Coryllus avellana*, *Sambucus nigra*, *Prunus spinosa*.

Brehové porasty

NSKV ako líniová zeleň sa vyskytuje formou brehových porastov miestnych tokov, kde prevažuje v zastúpení Prevládajúce druhy *Populus* ssp, *Salix alba*, *Salix fragilis*, *Salix caprea*, *Frangula alnus*, *Alnus glutinosa*, *Alnus incana*, *Acer pseudoplatanus*, *Coryllus avellana*. Fytcenologická pestrosť a biodiverzita zachovalých pôvodných biotopov vytvára dobré podmienky pre existenciu pôvodných zoocenóz. Od bezstavovcov, cez obojživelníky a avifaunu až po cicavce. Zo zástupcov vzácných druhov avifauny sa tu vyskytuje orol krikľavý (*Aquila pomarina*), orol skalný (*Aquila chrysaetus*), sova dlhochvostá (*Strix uralensis*), tetrov obyčajný (*Lyrurus tetrix*), tesár čierny (*Dryocopus martius*), d'ateľ bielochrbtý (*Dendrocopus martius*), trasochvost biely (*Motacilla alba*) a ďalšie. Cicavce sú zastúpené bohatým výskytom jelenej a diviačej zveri. Na vhodnú potravinovú bázu sú viazaní predátori ako vlk obyčajný .

III.1.6.2.Fauna

Riešené územie podľa Čepeláka (Atlas SSR, 1980) patrí do provincie Karpaty, do oblasti Západné Karpaty, vonkajší obvod, Beskydský okrskok - vonkajší.

Fytcenologická pestrosť a biodiverzita zachovalých pôvodných biotopov vytvára dobré podmienky pre existenciu pôvodných zoocenóz v širšom dotknutom území hlavne v časti Bachureň. Terajší stav a skladbu fauny formovalo viacero biotických i abiotických činiteľov. Fauna širšieho okolia dotknutého územia patrí do základného modelu karpatských spoločenstiev, a to do spoločenstiev Západných Karpát s pomerne zachovalou autochtónnou druhovou skladbou, od bezstavovcov, cez obojživelníky a avifaunu až po cicavce. Zo zástupcov vzácných druhov avifauny sa tu vyskytuje orol krikľavý (*Aquila pomarina*), orol skalný (*Aquila chrysaetus*), sova dlhochvostá (*Strix uralensis*), tetrov obyčajný (*Lyrurus tetrix*), tesár čierny (*Dryocopus martius*), d'ateľ bielochrbtý (*Dendrocopus martius*), trasochvost biely (*Motacilla alba*) a ďalšie. Cicavce sú zastúpené bohatým výskytom jelenej a diviačej zveri. Na vhodnú potravinovú bázu sú viazaní predátori ako vlk obyčajný (*Canis lupus*).

Veľkú časť dotknutého územia zaberá kultúrna step (pôvodné i pozmenené biotopy) s rôznymi živočíšnymi druhmi a to: kačica, čajka, včelárík zlatý, zajace, bažanty, syseľ, hraboš, srnčia zver atď. Ďalšia skupina živočíšnych druhov obýva urbanizovanú krajinu. Sú to bociany biele, lastovičky, myši, potkany atď.

Dotknuté územie, ani jeho bližšie okolie nemá charakter biotopov, ktoré by predstavovali potenciálne lokality pre výskyt vzácných, chránených alebo ohrozených živočíšnych druhov.

III.1.7. Chránené územia a ochranné pásma

A. Chránené územia národného významu

V katastrálnom území obce Jarovnice sa nenachádzajú žiadne chránené územia.

B. Európska sústava chránených území – NATURA 2000

V katastrálnom území obce Jarovnice sa nenachádzajú žiadne územia NATURA 2000

C. Územný systém ekologickej stability

Časti prírody a krajiny, ktorých zachovanie v ich pôvodnom alebo približne v pôvodnom prírodnom stave je dôležité pre zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života v krajine, sa vyčleňujú ako prvky územného systému ekologickej stability (ďalej len „ÚSES“). Prvky tohto systému sú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky na nadregionálnej úrovni (Nadregionálny ÚSES), regionálnej úrovni (Regionálny ÚSES) a miestnej úrovni (Miestny ÚSES).

C. 1. Nadregionálny územný systém ekologickej stability

Do katastrálneho územia obce Jarovnice podľa ÚPN VÚC Prešovského kraja nezasahuje žiaden prvok z nadregionálneho ÚSES.

C. 2. Regionálny územný systém ekologickej stability

Regionálne biocentrum Bachureň – hydrické biocentrum, ktorého funkčným fenoménom vrbovotopoľové brehové porasty s výskytom chránenej a ohrozenej fauny

Regionálny biokoridor Malá Svinka – regionálny biokoridor, vrbovo-topoľové a vrbovo-jelšové brehové porasty, aluviálne lúky s výskytom chránenej a ohrozenej fauny a flóry

Miestne biocentrum MBc Ortovisko – komplexy lesných spoločenstiev v južnej časti katastra, ktoré tvoria zároveň aj lesné biotopy v zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o OPaK.

Miestne biocentrum MBc Bukovina - komplexy lesných spoločenstiev v južnej časti katastra, ktoré tvoria zároveň aj lesné biotopy v zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o OPaK.

Miestny biokoridor – MBk Malá Svinka – hydrický biokoridor tvorený predovšetkým líniovou, iestami kompaktnou sprievodnou zeleňou rieky Malá Svinka, porastami nivných lúk

Interakčné prvky (IP 1 až IP 5) tvorené trvalými trávnymi porastami s enklávami NSKV na plochách s veľmi silnou a silnou potenciálnou eróziou, ktoré v poľnohospodárskej krajine zabezpečujú ich priaznivé pôsobenie na okolité časti krajiny pozmenenej alebo narušenej človekom. IP majú pôdoochrannú, retenčnú a protieróznou funkciu.

Významná krajnotvorná (mimolesná) zeleň

Stromovitá a krovitá zeleň pozdĺž prítokov

Prvok tvoria prítoky Malej Svinky. Močidliansky a Jarovnický potok je súčasťou interakčných prvkov, ktoré drevitou sprievodnou sekundárnou vegetáciou, v rámci niektorých ekologických funkcií prepájajú krajinu s regionálnym biokoridorom.

III.1.7.1. Vodohospodársky chránené územia

Chránená vodohospodárska oblasť je vymedzené významné územie prirodzenej akumulácie povrchových vôd a podzemných vôd, na ktorom sa prirodzeným spôsobom tvoria a obnovujú zásoby povrchových a podzemných vôd. / zák. č. 305/2018 Z.z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov/.

Z hľadiska ochrany vodných zdrojov, ako aj ich zberných oblastí sa v dotknutom území nachádza pásmo hygienickej ochrany 2. stupňa podzemných vôd, ktoré prechádza severným cípom katastrálneho územia Močidl'any. Toto ochranné pásmo nie je priamo ovplyvnené navrhovanou činnosťou. Dotknuté územie nie je zaradené medzi zraniteľné oblasti v zmysle NV SR č. 174/2017 Z.z., ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti.

III.1.8 Pôdne pomery

Pôdotvorné procesy sú podmienené rôznymi endogénnymi a exogénnymi faktormi ako je materská hornina, klíma, biologické činitele, geografia terénu. Odrazom vplyvu týchto faktorov sú základné vlastnosti pôdy, a to chemické, fyzikálne a biologické. Vývoj pôd, okrem iných činiteľov, závisí najmä od pôdotvorného substrátu, expozície svahu, jeho sklonu, klímy, vodného režimu, atď. Prírodné podmienky v regióne podmieňujú kvalitu pôd, čo súvisí s ich potenciálom. Vzhľadom na svoj potenciál (typologickoprodukčné kategórie) ide v rámci dotknutého územia celkovo o stredne až menej produkčné pôdy, čo sa prejavuje aj v ich reálnom využívaní zväčša ako orné pôdy, v menšej miere ako trvalé trávne porasty. Dotknuté územie je charakterizované pôdami s miernou produkčnou schopnosťou.

Pôdne druhy

- **pôdy piesočnato-hlinité** - prach a íl presahuje 30 % a piesok je 52 % a viac alebo < 7 % íl, < 50 % prach, 43-52 % piesok

- **pôdy hlinité** - 7-27 % íl, 28-50 % prach a < 52 % piesok

Pôdne typy

Z pôdných typov prevažujú hnedozeme a v alúviu Malej Svinky fluvizeme (v staršej terminológii nivné pôdy, nivné pôdy glejové), na okolitých svahoch pohoria Bachureň a Šarišskej vrchoviny kambizeme a luvizeme (modálne, kultizemné a pseudoglejové).

nivné pôdy - nivné pôdy, sprievodné nivné pôdy glejové na nekarbonátových nivných sedimentoch,

hnedozeme - hnedozeme, miestami erodované hnedozeme; na sprašiach,

Erózie

Ohrozenosť pôd vodnou eróziou je v okrese Sabinov podľa vyhlásených stupňov extrémna. V dotknutom území v reliefotvorných podmienkach, následkom odlesnenia exponovaných svahov, prevláda silný fluvialno-erózný proces so silnou hĺbkovou eróziou, so stredne silným pohybom hmôt po svahoch.

III. 2. Krajina, krajinný obraz, scenéria, ochrana a stabilita

III.2.1. Štruktúra krajiny

Súčasná štruktúra krajiny je výsledkom viacerých faktorov – geologickej stavby, morfológie a reliéfu, pôsobenia hydrologickej siete, odnosu a kumulácie, prispôsobivosti a adaptácie rastlín, živočíchov a biotopov, pôsobenia antropogénnych činiteľov a socioekonomických procesov prebiehajúcich v riešenom území.

V katastrálnom území obce Jarovnice sú podľa úhrnných hodnôt druhov pozemkov nasledujúcim podielom zastúpené jednotlivé druhy pozemkov, ktoré tvoria súčasnú krajinnú štruktúru a využitie územia, dominujú orné pôdy, trvalé trávne porasty, sady a záhrady lesné plochy s lesnými porastami, zastavané plochy, vodné plochy a ostatné plochy.

Tab.č.6 – Druhy pozemkov

Plocha	%	ha
orná pôda	51	1022
lúky a pasienky	14	283
záhrady, ovocné sady	3	62
lesy	23	464
vodné plochy	2	36
zastavané plochy	4	82
ostatné	3	68

Orná pôda je sústredená vo veľkoblokovom usporiadaní okolo zastavaného územia obce Jarovnice.

Tab.č.7 – Typologicko – produkčné kategórie

Typologicko- produkčné kategórie	Výmera v ha	Zastúpenie v %
O 5 - pomerne produkčné orné pôdy	62,7466	4,6%
O 6 - mierne produkčné orné pôdy	167,4124	12,2%
O 7 - málo produkčné orné pôdy	437,3003	32,0%
OT 2 - mierne produkčné striedavé polia	204,5019	14,9%
OT 3 - málo produkčné striedavé polia	307,8435	22,5%
T 2 - produkčné trávne porasty	0,0000	0,0%
T 3 - mierne produkčné trávne porasty	86,4663	6,3%
T 4 - málo produkčné trávne porasty	101,8174	7,4%
N - nevyvinuté pôdy	0,0000	0,0%

Trvalé trávne porasty sú predovšetkým sústredené západne a južne od obce, kde sa mozaikovito striedajú s enklávami NSKV a ornými pôdami.

Predpokladaná produkcia sušiny je približne 1 100 t.

Lesné plochy sú sústredené v severozápadnej a v juhovýchodnej časti obce. Predpokladaná produkcia drevnej hmoty na lesných pozemkoch za rok je 4 180 m³

V prípade ostatných plôch a brehových porastov tokov je predpokladaná produkcia drevnej hmoty cca 450 m³. Potreba palivového dreva a tým stanovenie zdrojovej lesnej oblasti vyplynie z teplofikačnej štúdie, ktorá zároveň určí pomery jednotlivých médií pre zásobovanie teplom v obci Jarovnice.

Vodné plochy sú predovšetkým reprezentované riekou Malá Svinka a jej prítokmi.

Kategória záhrad, ovocných sádov a viníc je sústredená predovšetkým do zastavaného územia obce.

Zastavané plochy reprezentuje sídlo Jarovnice a ostatné plochy predovšetkým komunikačné línie.

Podľa dostupných údajov sa v riešenom území nenachádzajú kontaminované pôdy

III.2.2. Ochrana krajiny

Ochrana krajiny v konkrétnom prípade katastrov územia obce Jarovnice spočíva v ochrane prírodného a historického potenciálu, ktorým územie disponuje.

Prírodný potenciál diktujúci scenériu krajiny je súborom odlišných morfológických, reliéfnych daností, prípadne i činiteľov, ktoré sa podieľajú na jej tvorbe nezávisle i závisle od človeka. V krajine obyčajne jej primárny charakter diktujú dominantné prírodné prvky, vďaka ktorým vzniká unikátny neopakovateľný obraz krajiny.

Odlíšne morfológické a reliéfné danosti vznikajú v krajine obce Jarovnice v súvislosti s existenciou viacerých geomorfologických celkov (ich častí), charakterizovaných odlišnou geologickou stavbou, navzájom úplne odlišných až do takej miery, že už na prvý pohľad pôsobia ako takmer samostatné krajinné segmenty.

V prípade krajiny územia obce Jarovnice je to v prvom rade segment Bachurne, ktorý vytvára síce kompaktný, ale zároveň aj rôznorodý celok. Navyac krajinu obce Jarovnice nie je možné ponímať bez priamych väzieb na širšie okolie.

V krajine územia obce Jarovnice v prvom rade je teda potrebné chrániť svojráz základných krajinných segmentov (do krajiny zasahujúcich geomorfologických celkov) – chrbáty a výškovú zonáciu Bachurne na severe a severozápade územia obce a rozvoľnenú krajinu s oveľa väčším reliéfom v okolí obce Jarovnice.

Zároveň je potrebné v rámci globálnej ochrany krajiny podporovať také socioekonomické procesy (lesné hospodárstvo, poľnohospodárstvo, podnikanie, turizmus), ktoré v konečnom dôsledku nebudú zásadne meniť jej súčasné, ale aj historické atribúty.

Ochrana krajiny nespočíva len v zabezpečovaní jej obrazu, ale aj v podporovaní menej postrehnuteľných prírodných procesov odohrávajúcich sa v abiote i biote krajiny, v jej prírodných zložkách a prvkoch a väzbách medzi prostredím a organizmami. Aby sa tieto väzby a procesy ustrážili, je potrebné veľmi citlivo zvažovať každý zásah do prírodného prostredia v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja (nielen vo vzťahu k človeku). Zároveň je potrebné ako doklad historického pôsobenia spoločenstva ľudí v krajine, ale aj ako zdroj lokálpatriotizmu a regionálnej ekonomiky, zachovať prírodno-historickú štruktúru krajiny a segment historickej štruktúry vo väzbách na sídlo.

III.2.3 Scenária krajiny a krajinný obraz

Potenciál estetického vnímania krajiny je v riešenom území a okolí na veľmi vysokom stupni. Estetické vnímanie krajiny v našom konkrétnom prípade nemôžeme zredukovať na plošný rozsah katastrov územia obce Jarovnice. V prvom rade estetické vnímanie krajiny začína zrakovým vnemom a až potom sa dostáva do pocitovej polohy. Zrakový vnem prekračuje administratívne hranice obce a v podstate siaha až po obzor daný nerovnosťami a výškovou zonálnosťou povrchu („kam oko dovidí“).

Reliéf krajinného segmentu zahrňujúceho kataster obce Jarovnice, ale i najbližšie okolie, i výškové disproporcie dovoľujú vnímať krajinu riešeného územia z rôznych uhlov pohľadu v horizontálnej i vertikálnej rovine.

Najbežnejší kontakt s krajinou v okolí obce Jarovnice pre návštevníka (rátame k ním aj ľudí, ktorí katastrom len krátko prechádzajú) vzniká z cestnej komunikácie Sabinov – Hermanovce a Svinia - Jarovnice, trasovanej cez kataster a cez obec Jarovnice.

Pri pohľade z hranice severne od centra obce v krajinnej scenérii dominujú nivy rieky Malá Svinka. Vzniká tak malebný obraz krajiny.

Podstatne iné vnímanie krajiny vzniká pri pohľadoch z vyvýšených polôh severne a západne od obce (predhorie Bachurne, ktoré sa využívajú aj pri dynamickej rekreácii (pešej turistike), Zo všetkých vyvýšených polôh sa zároveň otvára pohľad na obec Jarovnice.

Celkovo je krajina riešeného územia a okolia vnímaná ako únosne narušený segment krajiny. Čiastočne je vnímaná aj historická štruktúra krajiny obce Jarovnice. Scenériu katastrov obce Jarovnice je možné z pohľadu estetického vnímania hodnotiť pozitívne.

III.2.4. Stabilita krajiny

Územný systém ekologickej stability charakterizuje jednotlivé krajinné celky z hľadiska existencie a vyváženosti prirodzených a umelých krajinnno-štruktúrnych prvkov a ich schopnosti stabilizovať či revitalizovať priestor v krajine. Za účelom zachovania čo najväčšej miery prirodzenosti a pôvodnosti v krajine sú v územiach jednotlivých okresov významné krajinné priestory Vládou SR vyhlásené za oblasti osobitného lokálneho až nadregionálneho významu. V lokalite navrhovanej činnosti a v širšom okolí vystupujú tieto lokality vyhlásené za ekologicke stabilizujúce územie.

Prvky ekologickej stability sú priestorovo a štruktúrne navzájom prepojené systémy, ktoré zaisťujú územné podmienky trvalého zachovania druhovej rozmanitosti genofondu. Základ tvoria biocentrá, biokoridory a interakčné prvky nadregionálneho, regionálneho a lokálneho významu. Prvky územného systému ekologickej stability (ďalej len „ÚSES“), ktoré sa nachádzajú v širšom sú nasledovné:

- Genofondovo významné plochy

Predstavujú lokality s výskytom chránených, vzácnych a ohrozených druhov alebo celých spoločenstiev a biotopov, v ktorých je zvýraznená ochrana zameraná na ochranu jednotlivých druhov flóry alebo fauny. Sú to bodové, líniové a plošné územia.

Na posudzovanom území patrí k významným plochám alúvium rieky Torysa. Nachádza sa však mimo dotknutého územia.

- Biocentrum (Bc)

Záujmové územie je situované medzi dvoma regionálnymi biocentrami a to RBc – Bachureň a RBc - Šarišské medzihorie.

- Biokoridory

Reálny hydrický biokoridor regionálneho významu predstavuje tok rieky Torysy (situovaný mimo územia navrhovanej činnosti).

Ekologická stabilita dotknutého územia je nízka. Územie je v porovnaní s pôvodným stavom výrazne zmenené, je vystavené intenzívnej poľnohospodárskej výrobe a urbanizmu. Zastúpenie pôvodných prvkov je minimálne, tieto sa v krajine viažu prevažne na toky, vodné plochy, a skupinky alebo línie lesných porastov.

Pre potreby výpočtu tohoto koeficientu sú ekologicky najhodnotnejšie prirodzené krajinné prvky - predovšetkým lesy, lúky, pasienky, vodné plochy, ktorým pri výpočte priradíme vysoké hodnoty koeficientu ekologickej významnosti. K ekologicky najmenej hodnotným prvkom krajinskej štruktúry patria antropogénne prvky s nepriaznivým vplyvom na krajinu ako sú predovšetkým zastavané plochy vrátane priemyselných a poľnohospodárskych areálov, komunikačných ťahov a tiež plochy intenzívne využívaného poľnohospodárskeho pôdneho fondu – orná pôda.

Koeficient ekologickej stability pre obec Jarovnice je 2,32. Táto hodnota vyjadruje kvantitatívnu mieru ekologickej stability resp. narušenia ekologickej väzieb v katastrálnom území.

Pre úplnosť je však potrebné poznamenať, že táto dosiahnutá hodnota obsahuje iba kvantitatívne hodnotenie z pohľadu súčasnej krajinskej štruktúry a nezahrňuje kvalitatívny rozmer prvkov súčasnej krajinskej štruktúry ako ani napr. znečistenie zložiek životného prostredia. Hodnota KES 2,32 v riešenom území vyjadruje, že riešené územie má stredný stupeň ako priemerný stupeň ekologickej stability (najvyššia hodnota je 5,0).

Pri detailnejšom hodnotení koeficientu ekologickej stability možno konštatovať, že v centrálnej časti riešeného územia sa vyskytujú plochy zastavaného územia obce, ktoré je obklopené veľkými blokmi ornej pôdy, ktoré predstavujú cca 50 % výmery riešeného územia. Najmä v severozápadnej a západnej časti riešeného územia sa nachádzajú plochy trvalých trávnych porastov, ktorých výmera zaberá cca 14 % riešeného územia.

V bezprostrednej blízkosti, alebo priamo na posudzovanej ploche, kde bude navrhovaná činnosť, sa nevyskytuje žiaden prvok kostry ÚSES.

III. 3.Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrno-historické hodnoty územia

III.3.1. Obyvateľstvo

Prešovský kraj je druhým najväčším na Slovensku rozlohou 8 993 km², počtom obyvateľov 801 939 obyvateľov. Hustota osídlenia je tu však nízka, dosahuje hodnotu 890 byvateľov/km². V Prešovskom kraji je 666 obcí, z toho 23 miest a člení sa na 13okresov.Územie je osídlené pomerne rovnomerne.

Priemerný vek obyvateľstva Prešovského kraja bol 34,47,

index starnutia (pomer produktívnej zložky obyvateľstva k predproduktívnemu obyvateľstvu) dosiahol hodnotu 76,37.

Vývoj počtu obyvateľstva v obci Jarovnice v rámci jednotlivých sčítaní a medziročných censov poukazuje na kontinuálny výrazný rast počtu obyvateľstva. Ku koncu roka 2014 stúpol počet obyvateľov na hodnotu 6 110, čo je nárast oproti roku 1970 o 265%. V priebehu sledovaného obdobia možno sledovať postupný nárast priemerných ročných prírastkov obyvateľstva v obci, pričom najvýraznejší rast zaznamenala obec Jarovnice v období rokov 2001 – 2013 (nárast o 35%).

Tab.č.8 – Počet obyvateľov

rok	1886	1910	1930	1948	1970	1991	1996	2002	2006	2012	2013
počet obyv.	704	687	969	1 029	1 666	3 136	3 540	4 051	4 882	5 763	5 935

Podľa posledných informácií je počet obyvateľov obce Jarovnice v roku 2019 - 6866./ podľa Atlasu rómskych komunit /.Obec Jarovnice je najľudnatejšou obcou v okrese, vyšší počet obyvateľov žije iba v okresnom meste Sabinov a meste Lipany. Hustota obyvateľstva je v dotknutom území 285,62 ob./ km² a je najvyššia v rámci všetkých územných jednotiek okresu Sabinov.

III.3.2. Demografia

Z demografických charakteristík okresu Sabinov sú pozoruhodné štyri:

- veľký podiel obyvateľov v predproduktívnom veku,
- veľký podiel rómskeho obyvateľstva
- malý podiel vysokoškolsky vzdelaného obyvateľstva (najnižší v kraji a druhý najnižší v SR
- vysoká miera nezamestnanosti.

Štruktúra obyvateľstva podľa veku

Z hľadiska vekovej štruktúry obyvateľstva je v obci veľmi priaznivé vekové zloženie z ktorého vyplýva, že v dotknutom území prevláda podiel obyvateľov v produktívnom veku. Z pohľadu dlhodobého vývoja je v obci zaznamenaný rastúci trend podielu vekovej skupiny produktívneho obyvateľstva na celkovom počte obyvateľov.

Nasledovné vekové zloženie obyvateľstva:

Tab. č.9 – Štruktúra obyvateľstva podľa veku

Veková kategória	Podiel %
Predproduktívny vek /0 – 14	36,12
Produktívny vek muži (15-59)	22,53
Produktívny vek ženy (15-54)	22,68
Poproduktívny vek muži +ženy(>60)	5,36
Celkový prírastok / úbytok/ spolu	2,94

Štruktúra obyvateľstva podľa vzdelania

Úroveň vzdelania v obci Jarovnice nie je vysoká a zaostáva za priemerom vzdelanostnej úrovne v Prešovskom kraji ako aj celoslovenským priemerom. Podiel obyvateľov v členení podľa najvyššie dosiahnutého vzdelania je nasledovný:

Tab.č.10 - Štruktúra obyvateľstva podľa vzdelania

Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	Podiel %
Základné	39,89
Učňovské bez maturity	4,12
Stredné odborné bez maturity	3,31

Úplné stredné / s maturitou/	4,99
Vyššie	0,15
Vysokoškolské	0,44
Ostatní bez udania školského vzdelania	2,64
Detí do 16 rokov	44,46

Zdroj: OcU Jarovnice

Štruktúra obyvateľov podľa národnosti

Z hľadiska národnostného zloženia je obyvateľstvo obce výrazne heterogénne čo sa týka počtu národnosti tu bývajúceho obyvateľstva, avšak veľkú väčšinu tvorí obyvateľstvo Slovenskej národnosti, ku ktorej sa hlási 59,04% obyvateľov. Národnostné zloženie obyvateľov obce je nasledovné:

Tab.č.11 - Štruktúra obyvateľov podľa národnosti

Slovenská	59,04 %
Maďarská	0,01 %
Rómska	31,70%
Rusínska	0,08 %
Česká	0,05 %
Ostatné, nezistené	9,12 %

Zdroj: Ocú Jarovnice

Ekonomická aktivita obyvateľstva

Podľa údajov zo sčítania uskutočnenom v roku 2011 žilo v obci Jarovnice 1 829 ekonomicky aktívnych obyvateľov, čo je 33,29% z celkového počtu osôb. Z celkového počtu ekonomicky aktívnych obyvateľov bolo 1 226 nezamestnaných, t.j. 67,03%. Podiel mužov na celkovom počte ekonomicky aktívnych obyvateľov bol 56,2%. V rámci odvetví ekonomickej činnosti najvyšší podiel dosahovali osoby pracujúce v oblasti pestovania plodín a chovu zvierat, poľovníctva a služieb s tým súvisiacich (7,5%), verejnej správy a obrany, povinného sociálneho zabezpečenia (6,2%), maloobchodu okrem motorových vozidiel a motocyklov (5,9%) a v oblasti vzdelávania (5,6%).

Ekonomicky aktívne osoby bez udania odvetvia zaberali podiel 18,4% všetkých ekonomicky aktívnych obyvateľov. Do zamestnania dochádzalo 30,2% ekonomicky aktívnych obyvateľov obce, z toho najviac zastúpené boli vyššie spomenuté oblasti, s najvyšším podielom dochádzajúcich za prácou v oblasti vzdelávania (8,9%).

III.3.3 Socio – ekonomické územie

III.3.3.1. Nezamestnanosť

Nezamestnanosť v Prešovskom kraji je pomerne vysoká.

Tab.č.13 -Miera nezamestnanosti v Prešovskom kraji v období 2004 – 2011:

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
%	22,9	21,5	18,1	13,8	13	16,2	18,5	17,8

Okres Sabinov trápí dlhodobá nezamestnanosť. Z 5 641 evidovaných nezamestnaných je 3390 bez práce viac ako rok. Mnoho z nich nemá dokončené ani základné vzdelanie. „Títo

Ľudia dostanú šancu zamestnať sa v obecných sociálnych podnikoch. V okrese by ich malo vzniknúť osem vrátane obce Jarovnice, kde je takmer stopercentná nezamestnanosť,“ Práve v nich si môžu obnoviť pracovné návyky a po nadobudnutí nových skúseností by si mali ľahšie nájsť zamestnanie. Vláda plánuje v okrese podporiť vytvorenie približne 1 115 nových pracovných miest. Na aktívnu politiku trhu práce vyčlenila vláda pre okres Sabinov 3,4 milióna eur.

V súčasnosti je počet nezamestnaných v obci Jarovnice cca 1 400 obyvateľov. Počet zamestnaných v obci je 350. Tento údaj je premenlivý, predovšetkým vo vzájomnosti zamestnanosti v oblasti obchodu, služieb a sezónnosti.

III.3.3.2. Štruktúra zamestnanosti v primárnom, sekundárnom a terciárnom sektore

V regióne Sabinov, podľa štatistických údajov dosahoval podiel zamestnancov v obchode 27,61%, v odvetví stavebníctva 24,51%, v odvetví priemyslu 18,91 %, v ostatných verejných sociálnych a osobných službách 9,58%, v poľnohospodárstve 5,32%, v doprave, skladovaní a spojoch 3,59%, v zdravotníctve a veterinárstve 3,59%, v pohostinstve a ubytovaní 2,15%, v činnosti v oblasti nehnuteľností 2,15%, vo verejnej správe 1,79%, v školstve 0,77%, v peňažníctve a poisťovníctve 0,03%.

III.3.4. Infraštruktúra

III.3.4.1. Zásobovanie vodou, kanalizácia, ČOV

Okres Sabinov má 58,15 % -nú napojenosť obyvateľov na verejný vodovod-Skupinový vodovod Slavkov – Prešov, na ktorý sú napojené aj vodné zdroje Sabinov I a Sabinov II.

Obec Jarovnice má vybudovaný obecný verejný vodovod. Zdrojom pitnej a úžitkovej vody obecného vodovodu je studňa výdatnosti 7,13 l/s. Zo studne čerpadlo kapacity $Q = 5,0$ l/s dopravuje vodu výtlačným potrubím $D 110$ mm do vodojemov VDJ 2x250 m³, ktoré sú vybudované severozápadne nad obcou. Objekty majú vybudované ochranné pásmo 1 stupňa. Z vodojemu vybudovanom na kóte dna 470,00 m n.m. cez zásobovacie potrubie $D 200$ mm a rozvodné potrubia $D 110$ mm sú zásobovaní odberatelia v I. tlakovom pásme. Potrubia sú nové, bezporuchové s kapacitnou rezervou pre rozvoj obce. Rozvodmi je voda vedená v zelenom páse pred RD, v krajnici miestnej komunikácie. Pripojenie spotrebiteľov je riešené vodovodnou prípojkou vždy pre 1 rodinný dom cez vodomernú šachtu umiestnenú do 1 m za oplotením. inžinierske siete pre zásobovanie pitnou vodou nie sú vybudované v celej obci Jarovnice.

Obec Jarovnice má vybudovanú čiastočnú verejnú splaškovú kanalizáciu DN 300 zaústenú do ČOV pod obcou.

Počet obyvateľov 6 866

Počet obyv. pripojených na kanalizáciu 80,2%

Počet obyv. pripojených na kan. s ČOV 80,2%

Kanalizačné potrubia DN 300 mm sú nové, bezporuchové s kapacitnou rezervou pre rozvoj obce. Celkový počet producentov napojených na kanalizáciu predstavuje 4622 EO, t. j. 80,2% z celkového počtu producentov v obci (PHSR obce Jarovnice 2015). Objekty občianskeho vybavenia majú vlastné odkanalizovanie do žump, ale chýba riadna obsluha a čistenie, ktoré je vo všeobecnosti nevyhovujúce.

Existujúca čistiareň odpadových vôd (ČOV) má kapacitu 2000 EO. Je mechanicko-biologická s technológiou dlhodobej aktivácie s nitrifikáciou, denitrifikáciou a aeróbnou stabilizáciou kalu. Jedna sa o technológiu pracujúcu na princípe SBR „MONOBLOKU“, respektíve jej modernizovanú variantu SBR (sequencing batch reactor). ČOV tvoria uzavreté plastové

nádrže (reaktory) a je vybavená automatickým ovládaním. Proces čistenia prebieha v desiatich aktivačných nádržiach. Prebytočný kal sa odvádza do kalového reaktora, v ktorom prebieha jeho zahustenie a aeróbna stabilizácia. Nádrže sú uzavreté a odvetrané, čo minimalizuje výskyt nežiaducich pachov. Ich výskyt nie je prakticky možný vzhľadom na hlbokú aerobnú stabilizáciu kalu a vysokú kvalitu vyčistenej vody. Taktiež všetky spojovacie potrubia sú z plastických hmôt.

III.3.4.2.Plyn

Územie Prešovského kraja je zásobované zemným plynom z nadradenej plynárenskej sústavy. Ako zdroj plynu slúži medzištátny plynovod VTL DN 700, PN 6,4 MPa. Na tento medzištátny plynovod je napojený vysokotlaký plynovod DN 500/300, PN 4,0 MPa v trasách Haniska pri Košiciach – Drienovská Nová Ves – Tatranská Štrba, Rakovec – Strážske – Humenné – Snina. Pre zásobovanie jednotlivých okresov slúžia vysokotlaké plynovody ako napr. okres Sabinov, ktorý je zásobovaný plynom z vysokotlakového plynovodu DN 200, PN 2,5 MPa vedeného z Prešova do Starej Ľubovne.

V okrese Sabinov je na plynofikáciu napojených 15 906 obyvateľov, čo predstavuje 66% obyvateľov okresu .

Obec Jarovnice je plynofikovaná od roku 1998. Zdrojom plynu je STL plynovod v obci Lažany. Napojenie je s vysadenej odbočky a zaústené do typovej regulačnej stanice RS 1200/2/1-440, ktorá je umiestnená v intraviláne obce Lažany pri hospodárskom dvore PD. Regulačná stanica reguluje tlak plynu na stredný tlak do PN 0,3 MPa . Miestne plynovody sú stredno tlaké.

Vedenie plynovodov a dimenzie rozvodov sú navrhnuté tak, aby plošne a kapacitne postačili pre potreby obce Jarovnice. Miestne strednotlaké plynovody sú prevedené z polyetylénového potrubia s tlakom do 0,3 MPa, realizované podľa podmienok v STN 38 6413. Toto riešenie umožňuje pri minimálnych svetlostiach prepravu značných množstiev plynu na veľké vzdialenosti za priaznivých tlakových pomerov. Miestne plynovody sú vedené v chodníkoch, v zelených pruhov súbehu s miestnymi komunikáciami. V niekoľkých prípadoch došlo ku križovaniu plynovodu s miestnou komunikáciou. V súčasnosti je plynofikovaných 350 rodinných domov a občianska vybavenosť obce. Odberatelia plynu sú zásobovaný z miestnej siete STL buď priamo, cez STL prípojky (VO), alebo cez STL prípojky a domové regulátory.

III.3.4.3 Teplo

Územie Prešovského kraja sa vyznačuje veľmi nízkym stupňom centralizovaného zásobovania teplom v okresných mestách a obciach. V hromadnej bytovej zástavbe prevláda zásobovanie teplom z okrskových domových kotolní. V uplynulom období stúpol počet plynofikovaných obcí, čo vyvolalo dominantné postavenie využívania zemného plynu aj na vykurovanie rodinných domov ako náhradu za pevné fosílné palivo – koks a uhlie. Vo vidieckych sídlach sa na vykurovanie využíva aj palivové drevo.

Obec Jarovnice je v súčasnej dobe zásobovaná teplom pomocou lokálnych plynových kotolní. Obytné domy v rómskej osade sú prevažne vykurované s lokálnym kúrením na báze dreva resp. uhlia. Len niekoľko domov využíva na vykurovanie plynové topidlá. Objekt zdravotného strediska, ZŠ II + MŠ a špeciálnej školy sú vykurované plynom. Tepelné zabezpečenie pre poštový úrad a zdravotné stredisko pre rómske deti je riešenie elektrickými a kumulačnými spotrebičmi. Zdroje a zariadenia na využívanie obnoviteľných zdrojov energie väčšieho rozsahu sa v obci nenachádzajú.

III.3.4.4. Elektrická energia

Prešovský kraj je zásobovaný el. energiou z nadradenej prenosovej sústavy z uzlov Spišská Nová Ves 400/110 kV, Lemešany 400/220/110 kV a Voľa 220/110 kV (Košícký kraj), ktoré sú napojené na elektrárne Vojany I. a II.

V okrese Sabinov je distribúcia elektrickej energie zabezpečovaná cez elektrické stanice Lipany 110/22 kV, inštalovaný výkon 2x50 MVA vedeniami:

- ▶ dvojitým vzdušným vedením 110 kV č.6422 od Spišskej Novej Vsi do ES Lipany,
- ▶ dvojitým vzdušným vedením 110 kV č.6410 od ES Lipany do ŽSR Plaveč.

Energetická situácia v okrese je neuspokojivá, z 22 obcí a mesta Lipany len 11 obcí má dostačujúci príkon a rozvod el. energie je len na 45%.

Rozvodné siete pre obec Jarovnice : VN – 3 AC 22000V 50Hz, IT
NN – 3/PEN AC 400/230V 50Hz, TN-C

Kmeňovým zásobovacím vedením pre obec Jarovnice slúži 22 kV VN č. 526 Lipany - Šar. Michal'any - Prešov o priereze 70 - 110mm AlFe, z ktorého je vedená VN odbočka v trase Sabinov - Hermanovce o priereze 35 - 50mm AlFe a táto prechádza katastrálnym územím obce Jarovnice. Z predmetnej vysoko napäťovej odbočky prostredníctvom VN prípojok napojených 12 transformačných staníc 22/0,4 kV.

Sekundárne elektrické rozvody NN a verejné osvetlenie

Distribučné kmeňové vedenia sú kombinované - tvorené vodičmi prierezu 3x70+50 mm² AlFe6, resp. 4x70/11 AlFe alebo samonosnými káblami AES 4x120 v trase vedľa hlavných miestnych komunikácií, odbočky do uličiek vodičmi prierezu 4x35 mm² AlFe6. Uložené sú na betónových podperných bodoch (PB) v trasách situovaných v súbehu s miestnymi komunikáciami. Existujúce verejné osvetlenie (VO) je tvorené vodičom 25 mm² AlFe a výbojkovými svietidlami na podperných bodoch NN siete s napojením a ovládaním z rozvádzačov verejného osvetlenia.

Energetická bilancia potrieb elektrickej energie

Bilancie celkového elektrického príkonu pre bytový a nebytový fond sú vypočítané v zmysle zásad pre navrhovanie distribučných sietí VN a NN podľa metodiky „Pravidlá pre elektrizačnú sústavu č.2“ vydanú SEP-om v roku 1983 a dodatku P1 z roku 1990.

Celkový počet existujúcich odberov-domácností: 658 bytov – odberov MOO v roku 2014 je rozdelený podľa kategórie bytového odberu v zmysle STN 332130 čl.4.1 a Pravidiel pre ES č.2, čl.4.2.1. následovne:

kategória	podiel bytov %	počet bytov kVA	jednotkový príkon na byt	celkový príkon
A	90,0	633	$0,4 + 1,6/\sqrt{n} = 0,46$	291,2
B1	5,0	36	$0,8 + 3,2/\sqrt{n} = 1,33$	47,9
B2	3,5	24	$1,6 + 6,4/\sqrt{n} = 2,9$	69,6
C1	1,5	10	$6,0 + 4,0/\sqrt{n} = 7,26$	72,6
C2	0	0	$12,0 + 8,0/\sqrt{n} = 0$	0

Podielové zaťaženie od bytového fondu celkom je Sc1 = 4 8 1 ,3

Sekundárny rozvod je realizovaný vzdušnou sieťou vodičmi AlFe o priereze 50 - 70mm. Podperné body sekundárnej nízkonapäťovej (NN) siete sú betónové stĺpy. Vysokonapäťové prípojky sú vedené na betónových stĺpoch. V obci boli prevedené rekonštrukcie a opravy vodičov a podperných bodov. Verejné osvetlenie je na spoločných podperných bodoch s NN sieťou o priereze AlFe 16, resp. AlFe 25mm.

III.3.4.5 Telekomunikácie a telekomunikačné zariadenia

V obci sa nachádzajú úložné káble vo vlastníctve Slovak Telekom a.s.. Prípojný úložný optický kábel ST a.s. prechádza katastrom obce od Sabinova popri štátnej ceste a je vyvedený do digitálnej ústredne, od ktorej sú vedené rozvody k účastníkom obce Jarovnice. Starý medený prípojný kábel, ktorý prichádza od Sabinova je už využívaný len ako MTS. Iný druh vedenia cez obec Jarovnice v zmysle podkladov a vyjadrenia správcu siete ST a.s. nie je. V lokalite (intraviláne) obce Jarovnice sa nenachádzajú zariadenia a podzemné telekomunikačné siete spoločnosti Towercom (predtým TRI R - TBDS a.s. – Rádiokomunikácie), SWAN, a.s., Orange Slovensko a.s., O2 Slovensko, s.r.o. a ani nie sú požiadavky, ktoré by mali byť zohľadnené v riešenom územnom pláne obce. Spoločnosť Slovak Telekom, ktorá má na k.ú. obce Jarovnice osadenú telekomunikačnú stavbu – anténny stožiar, plánuje doplnenie technológie pre mobilnú 4G sieť na existujúcom vysielacom. Plánuje výstavbu MSANov (zariadení, ktoré umožnia prevádzkovať vysokorýchlostný internet rýchlosťou nad 30 Mb/s. Spoločnosť Orange má pokrytie obce Jarovnice signálom mobilnej siete s dvoch vysielateľov 3G (technológia HSPA+/42Mb/s) a plánuje doplnenie technológie pre mobilnú 4G sieť na existujúcich vysielateľoch.

III.3.5. Dopravná infraštruktúra

III.5.1. Nadregionálne dopravné vzťahy

Dopravné siete Slovenskej republiky medzinárodnej úrovne dotýkajúce sa Prešovského kraja sú v rámci hlavnej siete TINA definované:

- multimodálnym koridorom č.Va Bratislava- Žilina – Prešov/Košice – Záhor/Čierna nad Tisou – Ukrajina pre cestné komunikácie a trate železničnej a kombinovanej dopravy,
- multimodálnym koridorom s pracovným názvom „Pobaltský koridor“ vedeným v línii hranica PR-Vyšný Komárnik-Giraltovce-Prešov-Košice-hranica MR (Miskolc-Debrecen)koridor č.IV Constanca/Istanbul pre cestné komunikácie a pre trate železničnej a kombinovanej dopravy v línii hranica PR – Plaveč – Prešov – Košice – hranica MR (Miskolc-Debrecen),
  - letiskom pre medzinárodnú dopravu v Poprade

V rámci doplnkovej siete TINA:

- cestným prepojením Rzeszow- Vyšný Komárnik-Prešov-Košice-Milhost' – Miskolc (do doby realizácie multimodálneho „Pobaltského koridoru“), Prešov-Košice-Kechnec-MR.
- Dopravné siete Slovenskej republiky celoštátnej úrovne dotýkajúce sa Prešovského kraja sú definované:
  - cestnou komunikáciou v prihraničnom ČR/SR/PR západo-východne orientovanom cestnom koridore celoštátneho významu na území krajov Žilina a Prešov v línii Spišská Stará Ves – Stará Ľubovňa – Bardejov – Svidník – Stropkov – Medzilaborce – Palota – PR Radoszyce),
  - cestnou komunikáciou Poprad - Spišská Belá - Stará Ľubovňa -Mníšek nad Popradom (Piwniczna),
  - cestnou komunikáciou Ľubotín – Sabinov - Prešov,
  - cestnou komunikáciou Humenné – Snina – Ubl'a - Ukrajina (Malyj Bereznij),
  - cestnou komunikáciou Vranov nad Topľou – Trebišov - Slovenské Nové Mesto -MR (Sátoraljaújhely)/Ukrajina.

III.3.5.2. Charakteristika regionálneho dopravného systému

Urbanizačnú os okresu Sabinov tvorí koridor cesty I/68, ktorá je vedená jej ťažiskovým priestorom. Cesta v trase Ľubotín – Sabinov – Prešov má celoštátny význam s významným podielom turisticko – rekreačnej dopravy v úseku Prešov – Lipany – Stará Ľubovňa s prepojením do Poľskej republiky cez hraničné priechody Mníšek nad Popradom a Čirč.

Cesta III/5439 Sabinov -Jarovnice --Bertotovce tvorí najkratšie prepojenie priestoru Sabinov – Lipany, resp. priestoru Hornej Torusy a diaľnicou D1.

III.3.5.3. Dopravná infraštruktúra dotknutého územia

Obec Jarovnice je na nadradenú cestnú sieť napojená troma cestami III. triedy.

V smere severnom -

- pomocou cesty III/3177 (543009) pripojenej na cestu I/68 v centrálnej časti mesta Sabinov.

V smere južnom -

– pomocou cesty III/3177 (543009) prepojenej na cestu I/18 v obci Bertotovce,

– pomocou cesty III/3426 (018193) pripojenej na cestu I/18 v obci Chminianska Nová Ves,

– pomocou cesty III/3428 (018195) pripojenej na cestu I/18 v obci Svinia.

Okrem týchto ciest je v obci cesta III/3180 (543013), ktorá spája obec Jarovnice s Uzovskými Peklňami, resp. v koncovej polohe s obcou Renčišov, ktorá je jedným z nástupných bodov do rekreačnej oblasti Lipovce – Buče.

Cesta III/3177 (543009)

V ÚPN-VÚC navrhované prepojenie koridorov ciest I/18 a I/68 nadobudne kvalitatívne nové dimenzie a atraktivitu (s následným generovaním vyššej intenzity dopravy) po uvedení D1 v koridore cesty I/18 do plnej prevádzky a po vybudovaní preložky cesty I/68 v úseku Prešov - Lipany.

Rozhodujúcu intenzitu dopravy na tejto ceste však v súčasnosti generujú miestne vzťahy a dopravné väzby vytvorené prirodzenými centrami regiónu, ktorými sú Prešov a Sabinov.

Cesta III/3177 (543009) prechádza celou obcou Jarovnice a je nosnou zbernou komunikáciou s obslužnou funkciou, nakoľko všetky objekty sprievodnej zástavby sú na túto cestu napojené priamo.

V oblasti plynulosti a bezpečnosti cestnej premávky, pre potreby návrhového obdobia je situácia neudržateľná. Obslužné komunikácie sú napojené na túto cestu III. triedy prevažnej miere v technicky nevyhovujúcich pripojeniach (uhol pripojenia, polomery odbočných oblúkov, rozhl'ad a pod.). Aj napojenia ciest III. triedy na priebežnú cestu III/3177 (543009) sú nevyhovujúce. Najväčšou dopravnou závadou v obci je priestor križovatky cesty III/3177 (543009) s cestou III/3426 (018193) v centre obce. Navyše príjazd do križovatky zo smeru Sabinov je v neprípustnom pozdĺžnom sklone a v úzkom koridore medzi oploteniami priľahlých pozemkov.

Všeobecne sa dá konštatovať, že prejazdný úsek cesty III/3177 (543009) má vozovku premenlivej šírky 5 – 7m a pomerne dobrý živičný kryt. Odvodnenie vozovky, okrem niektorých úsekov vybavených priekopami a rigolmi, absentuje. Smerové a výškové vedenie, tvar a šírkové usporiadanie dopravného priestoru je limitované zástavbou a konfiguráciou terénu a v prevažnej miere nevyhovuje normovým požiadavkám. Cesta je v celom priebehu zastavaným územím obce bez chodníkov, bez obrubníkovej úpravy. V miestach zastávok SAD dominujú rozvoľnené stavebnotechnicky zdevastované nevyhovujúce plochy splývajúce s okrajom vozovky, bez organizácie pohybu peších. Tieto sú hodnotené ako bodové dopravné závady najmä z pohľadu bezpečnosti chodcov.

Celkove cesta III/3177 (543009) nevyhovuje z hľadiska STN 73610 pre prejazdný úsek cesty III. triedy v kategórii B3-MZ 8,5/50. V úseku mimo zastavané územie cesta zodpovedá kategórii C 6,5/60, ktorá vyhovuje len do intenzity 300 voz/24h. Pre súčasnú intenzitu je

potrebná kategória C 7,5/70. V ÚPN VÚC PK a ÚPN-O obce Jarovnice ZaD 2002 je dokumentovaná navrhovaná trasa preložky cesty III/3177 (543009) po severozápadnom okraji intravilánu ako cesta II. triedy v kategórii C 9,5/70.

Cesta III/3426 (018193)

Cesta v dĺžke 7,1 km spája obec s cestou I/18 s napojením v obci Chminianska Nová Ves. Cesta má miestny význam, čo vyjadruje sčítanie dopravy veľmi nízkou intenzitou dopravy. Vývoj intenzity dopravy na ceste III/3426 (018193) podľa celoštátneho sčítania dopravy Slovenskej správy ciest preukazuje pomerne vysoký nárast intenzity osobnej dopravy o 42% v rokoch 2000-2010 a nárast nákladnej dopravy o 40,9% pri stagnácii percentuálneho podielu nákladnej dopravy.

Cesta v prejazdnom úseku zastavaným územím obce v dĺžke 450 m má veľmi nehomogénnu, premenlivú šírku vozovky 4,5-5,5 m, v celom priebehu je bez chodníkov a bez obrubníkovej úpravy, bez prvkov odvodnenia. Dopravný priestor je takto nehomogénny a tým aj celý uličný priestor pôsobí neesteticky a je nevyhovujúci pre pohyb peších. Na cestu III/3177 (5439) je cesta III/3426 (018193) napojená v nevyhovujúcej stykovej križovatke v priestore zastávok SAD, ktorý v kontexte s touto križovatkou hodnotíme ako bodovú závalu na ceste III/3177 (5439). V priebehu nezastavaným územím šírka vozovky je cca. 5,0 m, je prakticky bez krajnic, bez kvalitného odvodnenia a s nekvalitným asfaltovým krytom. Celkove nevyhovuje ani min. požiadavkám pre kategóriu C6,5/60.

Cesta III/3428 (018195)

Cesta v dĺžke 7,9 km spája obec s cestou I/18 s napojením v obci Svinia. Cesta má miestny a hospodársky význam. Vývoj intenzity dopravy na ceste III/3428 (018195) nie je predmetom celoštátneho sčítania dopravy Slovenskej správy ciest. Predpokladáme intenzitu dopravy v rozmedzí 300-500 voz/24h.

Cesta v prejazdnom úseku zastavaným územím obce v dĺžke cca. 810 m má premenlivú šírku vozovky 5,0-5,5m, v celom priebehu je bez chodníkov a bez obrubníkovej úpravy, bez prvkov odvodnenia. Dopravný priestor je takto nehomogénny a je nevyhovujúci pre pohyb peších. Na cestu III/3177 (543009) je cesta III/3428 (018195) napojená v nevyhovujúcej neprehľadnej stykovej križovatke, ako bodová závala na ceste III/3177 (543009). Celkove cesta III/3428 (018195) nevyhovuje z hľadiska STN 73610 pre prejazdny úsek cesty III. triedy v kategórii B3-MZ 8,5/50 V priebehu nezastavaným územím šírka vozovky je cca. 5,0m s krajnicami šírky 0,5m. Na trase je jeden smerový oblúk s polomerom nevyhovujúcim STN 73 6101. Celkove cesta nevyhovuje ani minimálnym požiadavkám pre kategóriu C6,5/60.

Cesta III/3180 (54313)

Cesta v dĺžke 9,0 km spája koncovú obec Renčišov a obec Uzovské Pekl'any s obcou Jarovnice, resp. s cestou III/3177 (543009). Cesta má miestny význam. Vývoj intenzity dopravy na ceste III/3180 (543013) nie je predmetom celoštátneho sčítania dopravy Slovenskej správy ciest.

Predpokladaná intenzita dopravy je do 300 voz/24h.

Cesta v prejazdnom úseku zastavaným územím obce v dĺžke cca. 340 m má premenlivú šírku vozovky 5,0-5,5m, v celom priebehu je bez chodníkov a bez obrubníkovej úpravy, bez prvkov odvodnenia. Dopravný priestor je nehomogénny a je nevyhovujúci pre pohyb peších. Na cestu III/3177 (543009) je napojená vo vyhovujúcej priesečnej križovatke. Celkove cesta nevyhovuje z hľadiska STN 73610 pre prejazdny úsek cesty III. triedy v kategórii B3-MZ 8,5/50. Na trase je jeden smerový oblúk s polomerom nevyhovujúcim STN 73 6101. V priebehu nezastavaným územím šírka vozovky je cca. 5,0 m s krajnicami šírky 0,5 m. Celkove nevyhovuje ani min. požiadavkám pre kategóriu C 6,5/60.

Miestne obslužné komunikácie

Miestne obslužné komunikácie zabezpečujú obslužnú funkciu s priamou obsluhou priľahlého

územia, najmä v obytnej zástavbe obce. Prakticky všetky obslužné prístupové komunikácie v obci (okrem novej zástavby) vznikli živelným vývojom.

III.3.5.4 .Železničná doprava

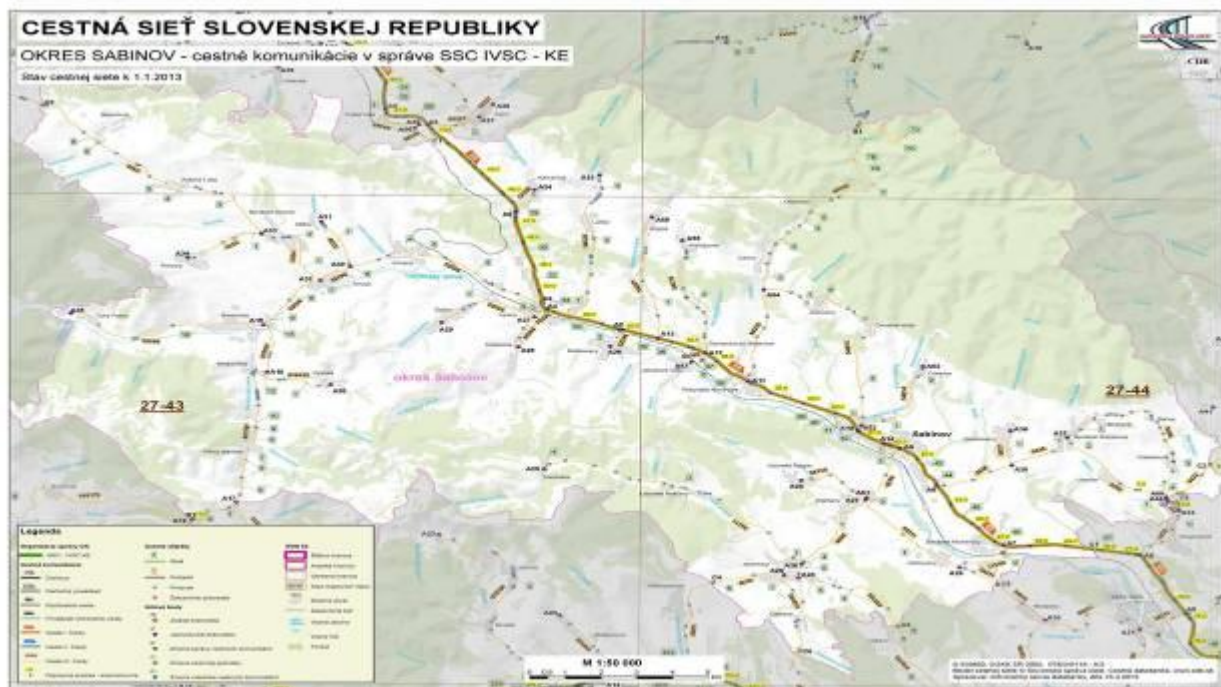
Cez obec ani jej katastre neprechádza žiadna železničná trať a nie sú chránené priestory pre rozvoj železničných zariadení. Najbližšia železničná stanica je v meste Sabinov na trati č. 188 Prešov – Plaveč.

III.3.5.5. Letecká doprava

Podľa vyjadrenia Dopravného úradu, ako príslušného orgánu štátnej správy na úseku civilného letectva v zmysle ust. § 28 ods. 3 zákona č. 143/1998 Z.z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, sa časť obce Jarovnice nachádza v ochranných pásmach a prekážkových rovinách Letiska Sabinov - Ražňany, kde výškové obmedzenie stavieb, zariadení, stavebných mechanizmov, porastov a pod. je stanovené: ochranným pásmom vodorovnej roviny s výškovým obmedzením 360 m n.m.Bpv, prekážkovou rovinou kužeľovej plochy (sklon 1:25) s výškovým obmedzením 360 - 415 mn.m.Bpv. Nad výšku určenú ochrannými pásmami letiska je zakázané umiestňovať akékoľvek stavby a zariadenia bez predchádzajúceho letovo-prevádzkového posúdenia a súhlasu Dopravného úradu.

III.3.5.6. Vodná doprava

V záujmovom území ani v jeho okolí sa v súčasnosti nerealizuje.

Obr.č. 7 – cestná sieť SR

III.3.6. Priemysel

Priemyselná výroba okresu Sabinov je prakticky v troch obciach.

1/V Sabinove je potravinársky závod Sabina, strojárne ZŤS, a.s., drevospracujúce prevádzky na čele s podnikom Sanas, a.s., mliekareň a pekárneň.

2/V Šarišských Michal'anoch sídli firma IMUNA PHARM, a.s. najväčší výrobca liečiv na východe republiky, ktorý sa zameriava na krvné deriváty, infúzne roztoky, vakcíny a diagnostické prípravky.

Ďalšie firmy na území obce Šarišské Michal'any napr.: Na spracovanie elektroodpadov je zameraná firma H+EKO, spol. s r.o. v Šarišských Michal'anoch. Roxerová – stravovacie a ubytovacie služby, kapacita 200 stoličiek a 28 lôžok, JANYTRANS, s.r.o. Šarišské Michal'any – nákladná doprava, obslužná činnosť pre IMUNA Pharm - prac. miest, Pekáreň Ľuba, Grafika Slovakia, a.s. Šarišské Michal'any

3/Prirodzeným priemyselným centrom regiónu územia MAS je mesto Lipany, kde sa sústreďuje 75% priemyslu. Pôsobia tu 2 zahraniční investori: ORAC DECOR – výroba dekorácii interiérov a TEAM INDUSTRIES – strojársky priemysel a malé lokálne podniky:

Odeva Lipany – odevnícky priemysel

Mediproduct – farmaceutický priemysel

Aluminium system – Výroba plastových okien

Elektro Lipany – elektro priemysel

JK Slovakia – stavebný priemysel

Hospodárska základňa obce Jarovnice je nedostatočná a vzhľadom k počtu obyvateľov značne poddimenzovaná. Výrobné a podnikateľské aktivity zabezpečujú súkromné firmy.

V oblasti výrobných a opravárenských služieb sa tu nachádza prevádzka Autoopravnice – pneuservis - autosklo, Autodoprava a autodiagnostika, drevovýroba Marciňák a drevovýroba Tupta, píla, pekáreň PD Jarovnice, Zberňa železných a neželezných kovov,

Vznik ďalších výrobných prevádzok závisí predovšetkým od podnikateľských ambícií miestnych obyvateľov.

III.3.7. Poľnohospodárstvo

Poľnohospodárska činnosť v Jarovniciach je zameraná na rastlinnú a živočíšnu prvovýrobu. Poľnohospodársku pôdu pozostávajúcu z 1022 ha ornej pôdy a 283 ha lúk a pasienkov obhospodaruje PD Jarovnice a samostatne hospodáriaci roľníci. Poľnohospodárska pôda zaradená podľa kódu bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky (BPEJ) do 1.– 4. kvalitatívnej skupiny sa v katastrálnom území obce Jarovnice nenachádza.

V katastrálnom území Jarovnice sa nachádza hospodársky dvor, ktorý je situovaný v izolovanej polohe na juhovýchodnom okraji obce. Má 30 zamestnancov. Rastlinná výroba je zameraná predovšetkým na pestovanie pšenice, jačmeňa, zemiakov, kukurice a repky olejnej. Živočíšna výroba je zameraná na chov hovädzieho dobytku – dojnice, jalovice cca 600 kusov a chov oviec cca 1 300 kusov, s celoročným ustajnením.

V katastrálnom území Močidl'any sa nachádza hospodársky dvor, ktorý je situovaný v izolovanej polohe na severnom okraji obce. Areál hospodárskeho dvora tvoria sklady. Má 35 zamestnancov. Jestvujúca poľnohospodárska pôda dáva všetky predpoklady vhodné pre rozvoj poľnohospodárskej prvovýroby pri zabránení nežiaducich javov negatívne ovplyvňujúcich biodiverzitu.

Rozvoj poľnohospodárskej výroby je podmienený podnikateľskými zámermi PD Jarovnice. V k.ú. Jarovnice a Močidl'any sa nachádzajú hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie, š.p. V k.ú. Jarovnice - kanál krytý Kohan, ktorý bol vybudovaný v roku 1989 o celkovej dĺžke 0,188 km v rámci stavby „Odvodnenie pozemkov Jarovnice II.

Tab.č.14 - Štruktúra PPF v k.ú Jarovnice

Obec/ Plochy	Orná pôda	Lúky a pasienky	Záhrady ovoc. sady	Lesy	Vodné plochy	Zastava né plochy	Ostatné plochy	Spolu
Jarovnice	1 022	283	62	464	36	82	68	2 017
%	50,67	14,03	3,07	23	1,79	4,07	3,37	100

III.3.8 Lesné hospodárstvo

Výmera lesných pozemkov (lesný pôdny fond) v Prešovskom kraji bola 374.290,92 ha, čo predstavuje 48,90 % lesnatosť. Štruktúra lesov podľa režimu obhospodarovania, daného kategorizáciou lesov, pozostávala z hospodárskych lesov so 77,15 % podielom plošného zastúpenia, z lesov osobitného určenia s 9,64 % podielom a ochranných lesov s 13,21 % zastúpením.

Tab.č.15 -Plošné a % zastúpenie kategórií lesov v okrese Sabinov a v Prešovskom kraji

Územie	Hospodárske lesy		Ochranné lesy		Lesy osobitného určenia		Spolu
	ha	%	ha	%	ha	%	
okres Sabinov	16.838,52	93,07	1.193,73	6,59	62,36	0,34	18.094,61
Prešovský kraj	288.749,64	77,15	49.435,85	13,21	36.105,43	9,64	374.290,92

Zdroj: Lesoprojekt Zvolen

Z hľadiska zastúpenia porastových typov, najväčšie zastúpenie v okrese majú smrekovo jedľové bučiny (6 517ha), za nimi nasledujú bučiny (3 361 ha), boriny (2 441 ha), bukovo-jedľové smrečiny (1 543 ha) a jedliny (1 495 ha).

Lesné porasty na území obce Jarovnice tvoria niekoľko komplexov na sever od obce, ktoré sú súčasťou Šarišskej vrchoviny.

V katastrálnych územiach obce sa nachádzajú lesy s celkovou výmerou 464 ha, čo tvorí cca 23 % celkovej plochy.

V zastúpení lesných typov prevažujú LT - 3305, 2302, 2312 a 2313. Sú to lesy listnaté s prevahou buka a duba a prímiesou hrabu a z ihličnatých drevín – borovice a jedle.

Administratívne sú lesy v k. ú. Jarovnice rozdelené do dvoch LHC (lesohospodársky celok). Severozápadná časť patrí do LHC Chminianska Nová Ves, severná a severovýchodná časť patrí do LHC Sabinov. Pre oba LHC sú spracované Programy starostlivosti o lesy s platnosťou na roky 2014 – 2023.

Z pohľadu vekových tried prevládajú vekové triedy 5 a 6 - prevládajú v nich porasty dvoj etážové, ktoré už boli rozpracované v predchádzajúcom decéniu a obnova pokračuje formou okrajových clonných rubov v pásoch na 1 až 2 výšky porastu.

Lesy obhospodarujú: Lesy SR š.p. OZ Prešov, Lespro s.r.o. Prešov a Pozemkové spoločenstvo Hury Jarovnice. Lesný hospodársky plán pre Lesný hospodársky celok Chminianska Nová Ves je platný na roky 2014 -2023.

Lesné porasty na území obce Jarovnice tvoria niekoľko komplexov na sever od obce, ktoré sú súčasťou Šarišskej vrchoviny.

V katastrálnych územiach obce sa nachádzajú lesy s celkovou výmerou 464 ha, čo tvorí cca 23 % celkovej plochy.

III.3.9. Služby

Na území obce sa nachádzajú predajne potravín, predajne s rozličným tovarom, mäsiarstvo, pohostinstvo, predajňa kvetov, záhradkárskych potrieb, darčkových predmetov ako aj stávková kancelária Niké, ktoré zamestnávajú do 30 zamestnancov. V oblasti výrobných a opravárenských služieb sa v obci nachádza prevádzka Autoopravovne – pneuservis - autosklo, Autodoprava a autodielná, drevovýroba Marciňák a drevovýroba Tupta, píla a pekárň PD Jarovnice, Zariadenie na zber a výkup druhotných surovín. Vznik ďalších výrobných prevádzok závisí predovšetkým od podnikateľských ambícií miestnych obyvateľov.

III.3.9.1. Školstvo

V okrese Sabinov v roku 2010 bol evidovaný nasledovný stav školských zariadení :

Tab.č.16 – evidencia škôl v okrese Sabinov

Okres Sabinov		
Materské školy	7	pre cca 450 detí
Základné školy	17	pre cca 3800 detí
Stredné školy	5	pre cca 850 študentov

Zdroj. ŠÚ SR

V obci Jarovnice vzhľadom k predpokladanému vývoju vekovej štruktúry obyvateľstva v sledovanom období pôjde skôr o modernizáciu a diferenciaciu škôl podľa jednotlivých zriaďovateľov.

Na území obce sa nachádza Základná škola s materskou školou. Základnú školu pre 1. až 9. ročník v tomto školskom roku navštevuje 322 žiakov. Má 21 tried a 20 zamestnancov. (Časť žiakov 1. až 4. ročníka sa vyučuje v samostatnom objekte). Materskú školu v tomto školskom roku navštevuje 97 detí. Má 6 tried. Súčasťou školy je telocvičňa, školský dvor, kde sa nachádzajú preliezky, kolotoče, šmýkačka, pieskoviská. Celková výmera pozemku je cca 9 200 m². Stravovanie detí je zabezpečené v školskej jedálni. V škole je pre žiakov 1. stupňa zriadený Školský klub detí. Škola zabezpečuje pre svojich žiakov aj rôznu mimoškolskú činnosť. Toto školské zariadenie je plne vyťažené a pre súčasné potreby obyvateľov obce nie je postačujúce. Túto školu navštevujú aj školopovinné deti z blízkych obcí.

Na území obce sa nachádza aj plne organizovaná Základná škola pre 1. až 9. ročník, ktorú v tomto školskom roku navštevuje 1089 žiakov. Má 47 tried a 57 zamestnancov. Táto škola má 100% zastúpenie rómskych žiakov. Kapacita školy nie je postačujúca. V škole sa učí v dvojsmennej prevádzke. V 24-triednej škole je momentálne 47 tried. Využívajú rôzne náhradné miestnosti - prerobené učiteľské kabinety na triedy. Pri základnej škole je kontajnerová prístavba školy s 8. triedami pre 1. stupeň. Vyučovanie prebieha v dvojsmennej prevádzke. Škola zabezpečuje pre svojich žiakov aj rôznu mimoškolskú činnosť. Súčasťou školy je telocvičňa a športové ihrisko na školskom pozemku, s celkovou výmerou pozemku cca 9 920 m². Stravovanie detí je zabezpečené v školskej jedálni.

Na území obce sa nachádza ešte Špeciálna základná škola pre 1. až 9. ročník, ktorú v tomto školskom roku navštevuje 163 žiakov. Má 30. zamestnancov a 3. asistentov. V škole prebieha dvojsmenné vyučovanie v dvoch budovách - v hlavnej – 6 tried, s celkovou výmerou pozemku cca 2 700 m² a v časti Močidľany (budova KC) – 4 triedy, s celkovou výmerou pozemku cca 2 200 m².

Na území obce sa nachádzajú ešte tri školy. Sú to alokované pracoviská Strednej odbornej školy Lipany - so zameraním krajčír, pre 1. - 3. ročník s 2 zamestnancami, Spojenej školy, Kollárova 10 v Prešove – so zameraním lesná výroba, pre 1. - 3. ročník s 9 zamestnancami a Strednej priemyselnej školy, Bardejovská 24 v Prešove – drevárska, so zameraním čalúnnik, pre 1. - 3. ročník, ktorá vyučuje svojich žiakov v 3 triedach, s počtom 62 študentov, s možnosťou doplnenia štúdia s maturitou, so 14 zamestnancami..

Stredné školstvo je v dostupnej vzdialenosti v krajskom meste Prešove a okresnom meste Sabinov. Pre ďalší vývoj v oblasti zvyšovania vzdelanostnej úrovne je potrebné zvýšiť záujem o vzdelanie.

Vysoké školy sú koncentrované do významnejších centier - Prešov, Košice, Banská Bystrica,

Bratislava. Záujemcovia musia počítať s dochádzkou, resp. s prechodným ubytovaním. Pre istý okruh tuďujúcich sú k dispozícii detašované pracoviská v Poprade, Svite a Bardejove, ktoré zabezpečujú denné bakalárske štúdium.

III.9.2. Zdravotníctvo

Okres Sabinov je jediným okresom Prešovského kraja, ktorý nemá nemocnicu s poliklinikou v okresnom meste, len polikliniku.

Základná zdravotná starostlivosť je zabezpečovaná sieťou štátnych a neštátnych zariadení prvého kontaktu. Základom je nemocnica v Prešove, ktorá je dostupná pre všetkých obyvateľov a návštevníkov územia, kde lôžková kapacita je dostatočná v rámci krajského priemeru vrátane zariadení v okresnom meste Sabinov.

Zdravotnícke zariadenia v Jarovniciach reprezentuje : zdravotné stredisko s 10 pracovníkmi a zdravotné stredisko detské (osada) s 3 pracovníkmi.

Neštátni lekári :detský lekár
zubný lekár
všeobecný lekár

Súčasťou zdravotníckych služieb je lekáreň REMEDIA

III.3.9.3 Sociálne služby

Obec Jarovnice má zriadený klub dôchodcov. V oblasti sociálnej starostlivosti pôsobia 4 terénni pracovníci a 3 osobní asistenti. V obci pôsobiaci Červený kríž rozváža stravu dôchodcom. V súčasnosti sa čaká na kolaudáciu prístavby kultúrneho domu, kde bude vývarovňa, ktorá bude zabezpečovať výdaj a rozvoz stravy.

Iná vybavenosť s touto funkciou sa na území mesta nenachádza.

III.3.9.4. Kultúra

Na organizácii kultúrno-spoločenských podujatí sa aktívne podieľa obecný úrad.

V budove obecného úradu sa nachádza kultúrny dom s viacúčelovou sálou s cca 200 – 250 stoličkami, ktorej súčasťou je aj kuchyňa a 2 zasadacie miestnosti s výmerou cca 100 m².

V obci Jarovnice v zrekonštruovanom kaštieli je zriadená obecná knižnica, ktorej hlavným poslaním je poskytovanie knižnično - informačná služba , ďalej organizuje kultúrno vzdelávacie aktivity . V rámci priestorov knižnice je zriadené počítačové centrum pre výchovno vzdelávaciu činnosť. V obci sú vytvorené podmienky pre klubovú činnosť, stretávanie mládeže a dôchodcov. Na kultúrno-spoločenskom živote obce sa okrem pracovníkov obecného úradu podieľa tiež Klub dôchodcov, Zväz telesne postihnutých, Únia žien a Červený kríž. V kultúrno-spoločenskej oblasti pôsobia aj ľudový rozprávači Aranka a Stano Gaľa

III.3.9.5. Šport

Obec má vytvorené podmienky pre športové aktivity na futbalovom ihrisku TJ Družstevník o výmerecca 6 420 m² s budovou TJ a na volejbalovom ihrisku, kde sa organizujú volejbalové aj iné športové turnaje. V obci pôsobí aj futbalový klub FK Roma a pingpongový klub. Pri základnej škole je ihrisko, ktoré v súčasnosti využívajú prevažne žiaci školy. Obec má záujem vybudovať na tejto ploche nové multifunkčné ihrisko.

III.3.10. Kultúrne a historické hodnoty územia

Obec Jarovnice bola osídlená v neolite a v jej histórii sa spomínajú slovanské hrobové nálezy. Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1260. Obec je doložená z roku 1260 ako Jerne, Therenye, neskôr ako Due ville Sancti Antoni Superior et Inferior (1320), Jerona aliter de

Sancto Antonio, Gerona, Jeregna (1330), Jerawnicze (1773), Jerawnica (1786), Jarownice (1808), Jaronivce (1920), Jarovnice.

Obec patrila začiatkom 13. storočia Bankovi. Spomína sa rok 1260 v majetku Merša, Jána zo Svinie. V chotári mala 3 mlyny. Začiatkom 14. storočia to boli dve osady Vyšné a Nižné Jarovnice, ktoré v 15. storočí splynuli. Patrili viacerým šľachtickým rodom. V roku 1427 mala obec 56 port. Obec patrila Berzeviczyovcom, v 17. storočí Szinyeiovcom, v 18. stor. Péchyovcom a v 19. stor. Szinyeovcom, V roku 1787 mala 87 domov a 613 obyvateľov, v roku 1828 mala 83 domov a 616 obyvateľov. Boli roľníci ovocinári, vyrábali drevené náradie. Aj za I. ČSR boli Jarovnice poľnohospodársko-ovocinárska obec, so stupami a pílou. Časť obyvateľov pracovala v priemyselných podnikoch v Sabinove, Michal'anoch, Prešove a Košiciach.

Nýznamnejšou stavbou bol v Jarovniciach od nepamäti rímskokatolícky kostol, renesančne prestavaný roku 1524 a značne rozšírený v roku 1768. Je zasvätený Svätému Antonovi Pustovníkovi, ktorého si obyvatelia obce oddávna s úctou pripomínajú každoročne 17. januára. Nádvorie kostola obklopovali mohutné, niekoľko storočné lipy a o niečo mladšie gaštany. Súčasníci sa z minulosti pamätajú na niekdajšie tri veľmi staré lipy nezvyčajných rozmerov, ktorých vek sa odhadoval na 400 – 600 rokov.

Od roku 1871 bol na hlavnom oltári umiestnený oltárny obraz Svätého Antona Pustovníka, ktorý namaloval Pavol Szinyei Merse. Szinyeiovci, ktorí boli patrónmi farského kostola i kostolov v okolitých dedinách, dali v Jarovniciach postaviť aj pôvodne neskororenesančný, v 70. rokoch 18. storočia barokovo prestavaný poschodový kaštieľ. V tých časoch bol obklopený nádhernými parkmi so stovkami domácich a cudzokrajných stromov-velikánov. Podľa prameňov, ktoré sa zachovali v kronikách Szinyeiho rodu, základy kaštieľa položil Bankbán, ktorý tam mal poľovnícky dom. Prízemná časť s mohutnými klenbami a meter hrubými múrmi je veľmi stará. Pravdepodobne poschodovú nadstavbu kaštieľa dali postaviť Szinyeiho predkovia Szinyei Merse Ladislav (1753 – 1811) s manželkou Annou Máriássy (1760 – 1826). Jednoduchosť stavby zvyrazňuje dvojité Mansartova strecha. V budove kaštieľa víťalo návštevníka okolo 16 miestností najrôznejších rozmerov s množstvom chodieb a schodov.

V minulosti boli vzácnosťou nádherné keramické pece rozmanitých tvarov, veľkostí, ale aj výzdoby. Ich zaujímavosťou bolo, že nemali vykurovacie otvory z izieb, ale zo skrytých chodieb, akoby tunelov, medzi miestnosťami. Na poschodí v prostrednej časti bola zaujímavá najpriestrannejšia oválna sála objektu s dĺžkou asi 15 metrov, s mohutnou klenbou. V minulosti udivovala jej pôvodná výzdoba fresiek z roku 1789, ktoré zobrazovali mytologické výjavy Saturna, Kleio a Dianu. V severovýchodnej časti kaštieľa zaujme poschodová prístavba s točítymi schodmi a kopulovitou vežou. Na priečelí kaštieľa upútal pozornosť rodový erb Szinyeiovcov, vytesaný do žuly: okrídlený anjel s rybou v náručí. V súčasnosti sa erb nachádza na mieste cintorína uprostred železnej ohrady rodinnej hrobky Szinyei Marse.

Obr. č. 8 – Pomník obetiam povodne v roku 1998

Obr. č. 9 - Rímskokatolícky kostol sv. Antona Pustovníka

Obr. č. 10 - Barokový kaštieľ , kde žil maliar Szinyei Merse Pál

Obr. č. 11 - Kúria maliara Szinyei Merse Pála

Na posudzovanom území ani v širšom okolí zámeru podľa dostupných podkladov nie sú evidované archeologické nálezy.

III.4.Súčasný stav kvality životného prostredia

III.1. Súčasný zdravotný stav obyvateľstva

Zdravie obyvateľov ovplyvňujú determinanty zdravia, ktoré je možné zhrnúť do niekoľkých skupín. Možno konštatovať, že najväčší podiel vplyvu na zdravie až 50 % majú faktory životného štýlu (správna výživa, pohybová aktivita, fajčenie a iné závislosti, psychohygiena a pod.), 20 % pôsobia na zdravie životné a pracovné podmienky, ďalších 20 % ovplyvňuje úroveň poskytovania zdravotnej starostlivosti a zhruba 10 % ovplyvňujú genetické faktory. Pri hodnotení zdravotného stavu obyvateľov sa vychádza z dostupnej štatistiky zdravotného stavu a demografických ukazovateľov z údajov tak, ako je vykazovaný Ústavom zdravotníckych informácií a štatistiky ŠÚ SR.

K základným ukazovateľom úrovne životných podmienok a úmrtnostných pomerov je stredná dĺžka života tzv. nádej na dožitie a mortalita – celková úmrtnosť.

Stredná dĺžka života v celoštátnom meradle dosiahla v roku 2003 u mužov hodnotu 69,76 a u žien 77,62 roka, čo predstavuje v porovnaní s rokom 2002 mierny nárast u žien a stagnujúcu úroveň u mužov.

Z analýzy celoštátnych údajov o strednej dĺžke života vyplýva, že najkratšia dĺžka života sa vyskytuje v okresoch s nízkym podielom mužov s vysokoškolským vzdelaním alebo stredoškolským vzdelaním a naopak vysoký podiel mužov, ktorí absolvovali iba základnú školu. Je predpoklad odrazu tohto faktora v rozdielnom životnom štýle a rozdielnom spôsobe života.

Prešovský kraj v porovnaní so SR dosahuje vyššiu strednú dĺžku života u mužov (69,36) i u žien (77,32). Okres Sabinov dosahuje strednú dĺžku života u mužov (68,67) i u žien (76,14) nižšiu ako je celorepublikový i krajský priemer.

Mortalita - úmrtnosť okrem ekonomických, kultúrnych, životných a pracovných podmienok bezprostredne ovplyvňuje aj veková štruktúra obyvateľstva. V Prešovskom kraji žije najmladšie obyvateľstvo, v porovnaní so SR kraj dosahuje najnižšiu mortalitu (na 1000 obyvateľov), hodnoty ktorej sa v období rokov 1998- 2002 pohybovali v rozpätí 8,19-8,46 ‰, kým priemer SR bol 9,58‰.

Najvyššia úmrtnosť obyvateľstva u mužov aj žien je naďalej na choroby obehovej sústavy - na akútne infarkt myokardu a na cievne ochorenia mozgu. Druhou najčastejšou príčinou úmrtí obyvateľstva v prípade obidvoch pohlaví sú nádorové ochorenia. Najčastejšími príčinami sú nádory priedušnice, priedušiek a pľúc, ako zhubný nádor žalúdka a hrubého čreva. Na tretie miesto u mužov sa dostala úmrtnosť v dôsledku poranení, u žien choroby dýchacej sústavy. Z regionálneho hľadiska súvisí úmrtnosť najmä s vekovou štruktúrou obyvateľstva, ale čoraz viac aj so štýlom života a kvalitou životného prostredia.

Z hľadiska chorobnosti obyvateľstva zaujímajú srdcovocievne ochorenia vedúce miesto so stúpajúcim trendom. Zaznamenávaný je aj trvalý vzostup výskytu nádorových ochorení a to aj v nižších vekových skupinách. V poslednom období – podobne je zaznamenaný nárast alergií, najmä alergickej rinitídy sezónnej i celoročnej, bronchiálnej astmy, no aj dermorespiračného syndrómu a potravinovej alergie.

Prešovský kraj patrí k regiónom s najvyššou pôrodnosťou (natalitou) v rámci SR, aj napriek tomu, že jej miera od roku 1998 do roku 2002 poklesla z 13,64 % na 11,96 %. Okres Sabinov vysoko prevyšuje pôrodnosťou krajský i republikový priemer, i keď trend je klesajúci zo 17,76% v roku 1998 na 15,43% v roku 2002).

4.2.III.Znečistenie ovzdušia

Obec Jarovnice predstavuje z hľadiska čistoty ovzdušia relatívne homogénny priestor.

Dotknuté územie nepatrí medzi vybrané oblasti, kde je merané lokálne znečistenie ovzdušia. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť hodnoty imisného znečistenia ovzdušia základnými znečisťujúcimi látkami.

Hlavný podiel na znečisťovaní ovzdušia v dotknutom území majú malé a stredné stacionárne zdroje znečistenia ako tepelné zdroje na tuhé palivo, automobilová doprava ako i sekundárna prašnosť. Najväčší podiel na znečistení ovzdušia majú TZL, oxidy dusíka a oxid uhoľnatý. Úroveň znečistenia ovzdušia oxidom siričitým má klesajúci trend. Stacionárne zdroje na území obce sú prevažne plynofikované, ale v zimnom období nastáva z ekonomických dôvodov prechod na tuhé palivá, čo sťažuje imisnú situáciu v obci. Za lokálne zdroje možno stále považovať spaľovanie tuhých palív hlavne v rómskej osade. Obec leží mimo globálnych zdrojov priemyselných emisií. Veľké zdroje znečistenia ovzdušia v obci nie sú. Vzhľadom na nízku intenzitu dopravy v samotnej obci vplyv emisií z mobilných zdrojov znečistenia na celkovom imisnom zaťažení nie je príliš významný.

Pri charakterizovaní kvality ovzdušia širšieho dotknutého územia sme použili údaje týkajúce sa emisií zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia na území okresu Sabinov, ktoré sú uvedené v databáze Programu NEIS.

Podľa Vyhlášky MŽP č. 705/2002 Z.z. o kvalite ovzdušia, Prílohy č. 8 územie Prešovského kraja je zaradené medzi aglomerácie a zóny pre účel hodnotenia kvality ovzdušia. Dotknuté územie sa nenachádza v oblastiach riadenia kvality ovzdušia

Tab.20 - Množstvo emisií zo stacionárnych zdrojov – Okres Sabinov

Slovenský popis ZL	Množstvo ZL(t) za rok 2012	Množstvo ZL(t) za rok 2011	Množstvo ZL(t) za rok 2010	Množstvo ZL(t) za rok 2009	Množstvo ZL(t) za rok 2008
tuhé znečisťujúce látky (TZL)	5,060	4,954	5,596	4,766	5,472
oxidy dusíka – oxid dusnatý a oxid dusičitý vyjadrené ako oxid dusičitý (NOx)	18,162	18,181	18,114	17,280	20,044
oxid uhoľnatý (CO)	14,761	10,068	15,774	17,262	14,041
organické látky vo forme plynov a pár vyjadrené ako celkový organický uhlík (TOC)	4,289	4,990	3,979	5,061	6,043
Oxid siričitý 0.0.02 + 0.0.03	0,075	0,081	1,347	4,120	4,946

Zdroj NEIS

III.4.3. Znečistenie povrchových a podzemných vôd

III.4.3.1. Povrchové vody

Obec sa rozprestiera na oboch brehoch vodohospodársky významného vodného toku Malá Svinka. Ďalej obcou pretekajú drobné vodné toky: Močidliansky potok, Jarovnický potok a bezmenné toky, ktoré sú v správe SVP š.p. Banská Štiavnica, OZ Košice. Úprava potokov je čiastočne zrealizovaná len v intraviláne obce. Ostatné úseky nie sú upravené.

Dažďové vody zo štátnych ciest a miestnych komunikácií v obci sú odvádzané rigolmi do potokov.

V dotknutom území sa na tokoch nesleduje kvalita povrchových vôd. Kvalita povrchových vôd je sledovaná na rieke Svinka aj to až mimo dotknuté územie. Kvalita vody rieky Svinka je v rozmedzí I.–IV. triedy. Na znečistení sa podieľajú predovšetkým chemická spotreba kyslíka a zlúčeniny dusíka, čo je dôsledkom poľnohospodárskej činnosti a najhoršiu IV. triedu kvality spôsobuje množstvo koliformných baktérií v dôsledku nevyhovujúceho čistenia splaškových odpadových vôd v jednotlivých sídlach nachádzajúcich sa v povodí rieky Svinka. Vzhľadom na skutočnosť, že v obci nie je zabezpečené vyhovujúce zneškodňovanie produkovaných odpadových vôd, zdrojom negatívneho zaťaženia tokov pretekajúcich dotknutým územím (ako aj podzemných vôd) sú odpadové vody z jestvujúcich objektov vypúšťané priamo do tokov a tiež zhromažďované v žumpách, z ktorých nie všetky sú vo vyhovujúcom technickom stave. Útvary povrchových vôd v dotknutom území sú v dobrom chemickom stave a priemernom ekologickom stave.

Tab.21 - Kvalita povrchových vôd v období 2005-2006

Tok – miesto odberu vzorky	skupina ukazovateľov					
	A	B	C	D	E	F
Svinka - Rokycany	I	III	III			I
Svinka – Obišovce	III	III	III	II	IV	

Zdroj: SHMÚ Bratislava

III.4.3.2. Podzemné vody

V rámci širšie riešeného územia Bachurne a Spišskošarišského medzihoria nachádzame dva hydrogeologické rajóny. V západnej časti katastra ide o hydrogeologický rajón P 122 Paleogén povodia Svinky (určujúcim typom priepustnosti na území tohto hydrogeologického rajónu je puklinová priepustnosť), východnú časť zaberá hydrogeologický rajón QP 120 Paleogén Spišskošarišského medzihoria, Bachurne a Šarišskej vrchoviny v povodí Torusy. Využiteľné množstvá podzemných vôd sa v hydrogeologickom rajóne QP 120 pohybujú okolo 300 l.s⁻¹ a odbery a pohybujú okolo 65 - 70 l.s⁻¹ a v hydrogeologickom rajóne P 122 sa pohybujú okolo 145 l.s⁻¹ a odbery a pohybujú okolo 8 l.s⁻¹.

Podzemné vody v tomto prostredí sa tvoria okrem infiltrácie zo zrážkových a povrchových vôd i prestupovaním vôd z príľahlých paleozoických hornín.

Kvalita podzemných vôd sa v rámci dotknutého územia sleduje v 1 útvare podzemných vôd v predkvartérnych horninách.. V útvare podzemných vôd v predkvartérnych horninách neboli v roku 2009 prekročené limitné hodnoty sledovaných ukazovateľov a tento útvar podzemných vôd je v dobrom chemickom a kvantitatívnom stave.

V súčasnosti možno považovať za jediný zdroj znečistenia podzemných vôd v dotknutom území poľnohospodárstvo. Iní významnejší znečisťovatelia podzemných vôd sa v dotknutom území nenachádzajú.

V dotknutom území sa **žiadne prírodné zdroje minerálnych stolových vôd** nenachádzajú.

V dotknutom území sa **žiadne prírodné liečivé zdroje** nenachádzajú.

III.4.4 Odpadové hospodárstvo

Odpadové hospodárstvo je súbor činností zameraných na predchádzanie a obmedzovanie vzniku odpadov a znižovanie ich nebezpečnosti pre životné prostredie a na nakladanie s odpadmi v súlade so zákonom č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov ako aj súvisiacich vyhlášok MŽP SR č. 365/2015, ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov, vyhl.366/2015 o evidencnej a ohlasovacej povinnosti, vyhl.č.371/2015 ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch, vyhl.373/2015 o rozšírenej

zodpovednosti výrobcov vyhradených výrobkov a o nakladaní s vyhradenými prúdmi odpadov.

Tab.č.21 - Vznik komunálnych odpadov na území Prešovského kraja za roky 2010 – 2014

Vznik KO	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014
množstvo (t)	206.229	200.950	199.338	198.123	199.549
množstvo (kg/obyvateľ)	255	246	243	242	243
% podiel v rámci SR	11,40 %	11,37 %	11,43 %	11,36 %	10,85 %

Zdroj: PH SR PSK

Tab.č.22 - Nakladanie s komunálnymi odpadmi na území Prešovského kraja v období rokov 2011 – 2014

	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014
Zhodnocovaný materiál	10.699,40	10.021,10	8.508,20	3.633,80
Zhodnocovaný energeticky	3,40	-	61,80	16,40
Zhodnocovaný kompostovaním	12.431,60	13.583,50	11.987,20	13.931,30
Zhodnocovaný iným spôsobom	1.574,00	114,40	7.059,60	12.570,90
Skládkovaný	175.714,00	175.333,40	158.258,70	152.638,60
Spaľovaný bez energetického využitia	-	8,20	-	0,30
Zneškodňovaný iným spôsobom	18,10	-	11.482,10	14.050,50
Zhromažďovaný	510,10	277,00	765,20	2.706,70
S P O L U	200.950,50	199.337,60	198.122,70	199.548,50

Zdroj:ŠÚ SR

Obec nemá zriadený zberný dvor. Obec má v súlade s§ 81 ods. 7 zákona o odpadoch uzatvorenú zmluvu na vykonávanie zberu, prepravy, zhodnocovania a zneškodňovania komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov na území obce Jarovnice so spoločnosťou MARIUS PEDERSEN, a.s. Zmesový komunálny odpad a objemový odpad je zneškodňovaný na skládke odpadov v Ražňanoch.

V obci sa využíva množstvový zber zmesového komunálneho odpadu do 110 a1100 l typizovaných zberných nádob.

Zmesový komunálny odpad sa zbiera 2 x za mesiac podľa zverejneného Harmonogramu zberu odpadov na príslušný rok. V obci je zavedený pre občanov triedený zber komunálnych odpadov formou plastových vriec (papier, plasty, sklo, kov), veľkokapacitného kontajnera (objemový odpad a drobný stavebný odpad) a stacionárneho zberu elektroodpadov a nebezpečných druhov odpadov (žiarivky, elektroodpad, baterky). V obci je tiež zavedený zber textilných odpadov. Zber triedených odpadov sa uskutočňuje v súlade s harmonogramom 8 x do roka. Na zber a zhodnocovanie elektroodpadov a nebezpečných druhov odpadov má obec zmluvu so spoločnosťou Marius Pedersen, a.s. Nebezpečné odpady (akumulátory, baterky) a textilný odpad zbiera spoločnosť Marius Pedersen, a.s. podľa presného Harmonogramu –

Kalendár zberu odpadov 2 x do roka (apríl, október). Kalendár harmonogramu zberu odpadov je spoločný s obcou Renčišov. Veľký objemný odpad a drobný stavebný odpad sú občania povinní uložiť do veľkoobjemových kontajnerov umiestnených na určené miesta obce. Obec organizuje v spolupráci s dobrovoľníkmi obce každý rok akciu zameranú na odstránenie nelegálnych „čiernych“ skládok v obci. .

III.4.5. Kontaminácia pôdy

Údaje informujúce o stave znečistenia pôd záujmového územia sme prevzali z výsledkov projektu „Geochemický atlas Slovenskej republiky, časť Pôdy“ a projektu „Monitoring pôd Slovenskej republiky“, ktorých riešiteľom je Výskumný ústav pôdozvedectva a ochrany pôdy Bratislava.

Hodnotené územie nepatrí k vymedzeným zdravotne závadným a ohrozeným oblastiam. Podľa údajov Štatistického úradu SR za rok 2002 sa na území okresu Sabinov nevyskytovali zvýšené množstvá tuhých emisií, ani sledovaných oxidov síry, dusíka a uhlíka, ktorých hladiny boli hlboko pod celoslovenským priemerom.

V okolí Sabinova sa bohato vyskytujú ako pôdotvorné substráty flyšové ílovce a sliene, ktoré môžu byť zdrojom vyššej koncentrácie chrómu aj niklu v humusových horizontoch pôd. Hodnotenie stupňa biotoxicity podľa Kabata – Pendiasa (In: Hanes a kol., 1997) zaraďuje menované rizikové prvky do dvoch kategórií:

- chróm do kategórie prvkov s veľmi vysokým stupňom potenciálneho ohrozenia,
- nikel medzi prvky s vysokým stupňom potenciálneho ohrozenia.

Podľa výsledkov monitoringu pôd sa v okrese Sabinov vyskytujú v humusových horizontoch niektorých pôd aj nadlimitné obsahy kadmia. Publikované výsledky však neidentifikujú bližšie lokality výskytu takýchto pôd.

III.4.5.1. Kvalita poľnohospodárskej pôdy

Kvalita poľnohospodárskej pôdy zahŕňa široké spektrum jej vlastností a funkcií, ktoré môžu mať prirodzený pôvod, alebo sú pozmenené antropogénnymi vplyvmi. Významnú úlohu pri posudzovaní kvality pôd majú aj prírodné podmienky stanovišťa, v ktorom sa daná pôda nachádza.

Environmentálne hodnotenie kvality poľnohospodárskej pôdy zohľadňuje dva aspekty:

- a) aspekt jej produkčnej schopnosti, hodnotiaci danú pôdu ako priestor pre biotu, genetické rezervy a tvorbu úrody využívanej pre výrobu potravín alebo pre technické spracovanie;
- b) aspekt jej mimoprodukčných funkcií, ktorý hodnotí pôdu ako zdroj surovín, priestor aktivít človeka, historické médium, esteticko-krajinárska funkcia a i.

Poľnohospodárske pôdy na území Slovenska sú rozčlenené do skupín podľa spôsobu ich ohrozenia eróziou. Pôdy záujmového územia a širšieho okolia sú ohrozované spôsobmi:

- pôdy ohrozené vodnou eróziou -erózne procesy v záujmovom území spôsobujú väčšinou strednú, intenzitu degradácie pôd. - pôdy s defektným chemickým zložením,
- kyslá až slabo kyslá výmenná pôdna reakcia humusových horizontov väčšiny pôd, vyplývajúca z kvality ich pôdotvorných substrátov,
- pôdy ohrozené svahovými poruchami -tento spôsob ohrozenia pôd je úzko spätý s kvalitou geologického podložia, svahovitým reliéfom a antropogénnou činnosťou.

V súčasnosti poľnohospodársky pôdny fond pozostávajúci z 1 032 ha ornej pôdy a 273 ha lúk a pasienkov obhospodaruje PD Jarovnice. Poľnohospodárska pôda zaradená podľa kódu bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky do 1. – 4. kvalitatívnej skupiny sa v katastrálnom území obce nenachádza. Jestvujúca poľnohospodárska pôda dáva všetky vhodné predpoklady pre rozvoj poľnohospodárskej prvovýroby pri zabránení nežiaducich javov biodiverzity.

Rozvoj poľnohospodárskej výroby je podmienený podnikateľskými zámermi PD Jarovnice. Pri riešení zariadení na chov farmových zvierat je potrebné dodržať súčasne platnú legislatívu vo veterinárnej službe.

III.4.6. Znečistenie horninového prostredia

Mieru znečistenia horninového prostredia predurčujú jednotlivé litologické a inžiniersko geologické charakteristiky hornín, ktoré sa nachádzajú v skúmanom území. Pre prenos znečistenia sú najpriaznivejším prostredím terasové štrky po ich odokrytí. V súčasnosti sú prekryté deluviálnymi ílmi a náplavovými hlinami a ílmi.

Ohrozenie substrátu je možné predpokladať počas výstavby strojnými mechanizmami po odstránení krycej vrstvy pri nesprávnej manipulácii s ropnými látkami.

V nadväznosti na hodnotenie súčasného stavu horninového masívu v záujmovej oblasti možno charakterizovať náchylnosť, prípadne zraniteľnosť hornín z týchto hľadísk:

- narušenie stability svahu – mierna svahovitosť,
- vznik erózie a objemových zmien – nepravdepodobnosť výskytu,
- vznik zvetrávania – málo významné,
- zmeny geotechnických vlastností – nepredpokladajú sa.

Zdrojom znečistenia môžu byť aj miestne neriadené skládky odpadov. Horninové prostredie môže byť mierne znečistené aj v priestoroch starej ťažobne tehliarskej suroviny. Vzhľadom na výskyt ílovitých hlín a ílov v povrchovej vrstve v prevažnej časti územia, nepredpokladáme väčší rozsah znečistenia horninového prostredia.

Zraniteľnosť horninového prostredia a zraniteľnosť reliéfu možno hodnotiť ako slabozraniteľné.

III.4.7. Radónové riziko

Z celkového rádioaktívneho žiarenia, ktoré voľne pôsobí na obyvateľstvo, viac ako dve tretiny tvoria **prírodné rádioaktívne zdroje**. Najväčším **prírodným zdrojom žiarenia** je radón (^{222}Rn) a jeho dcérske produkty. Ide o karcinogén, ktorý sa podieľa na vzniku rakoviny pľúc. Zdrojom radónu sú väčšinou hlbšie pôdne horizonty a horniny s obsahom rádioaktívnych látok, odkiaľ sa sekundárne rôznym spôsobom a rôznymi prístupovými cestami dostáva v pôdnom vzduchu, vode alebo stavebných materiáloch do obytných priestorov.

Z legislatívneho hľadiska je problematika radónového rizika upravená Vyhláškou Ministerstva zdravotníctva č. 406/1992 Zb. a Uznesením vlády Slovenskej republiky č. 726/1991, ktorou bol schválený Program ochrany obyvateľstva pred radónom a jeho dcérskymi produktmi.

Dosiahnuté hodnoty objemovej aktivity ^{222}Rn v pôdach v intervale 20 - 30 kBq.m⁻³ a koncentrácie ^{222}Rn v podzemných vodách v intervale 20 - 50 Bq.l.⁻¹ v katastrálnom území obce Jarovnice patria medzi **najnižšie** v rámci Slovenskej republiky

Na základe spracovaných odvodených máp radónového rizika (URANPRESS, Spišská Nová Ves, 1992) sa v dotknutom území vyskytujú oblasti s prevažne s nízkym radónovým rizikom. Oblasti so stredným radónovým rizikom sa vyskytujú ojedinele (južná časť mesta Lipany a obce Červenica pri Sabinove, severná časť obce Rožkovany)

III.4.8. Hluk

Hluková záťaž vo vonkajších priestoroch sa hodnotí podľa Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí a vyhlášky č. 237/2009, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MZ SR č. 549/2007. Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí sa pohybujú v rozmedzí 45 – 70 dB

(A), podľa kategórie územia I až IV a korigujú sa podľa miestnych podmienok, denného obdobia a podľa povahy hluku.

V dotknutom území sa nevykonáva monitoring hlukovej záťaže, avšak vzhľadom na lokalizáciu predmetného územia je intenzita hlukovej záťaže nízka. Nenachádza sa tu žiaden významnejší zdroj hluku. Najväčším zdrojom hluku v dotknutej časti obce Jarovnice je cestná doprava. V obci je doprava pomerne nízka a preto sa nepredpokladá prekročenie prípustnej hladiny 70 dB(A).

III.4.9. Celková kvalita životného prostredia pre človeka

V roku 2002 bola urobená aktualizácia environmentálnej regionalizácie Slovenska, v rámci ktorej bolo na základe prierezového hodnotenia úrovne životného prostredia SR diferencované územie Slovenska do 5 stupňov z hľadiska stavu životného prostredia:

1. prostredie vysokej úrovne
2. prostredie vyhovujúce
3. prostredie mierne narušené
4. prostredie narušené
5. prostredie silne narušené

V zmysle uvedenej regionalizácie sa predmetné územie nenachádza v zaťaženej oblasti, juhovýchod a severozápad okresu má vyhovujúcu kvalitu prostredia a centrum okresu a juhozápad má vysokú environmentálnu kvalitu prostredia.

III.4.10. Súhrnné hodnotenie súčasných environmentálnych problémov

Nesúlad socioekonomického rozvoja s ekologickými danosťami sledovaného územia tvorí hlavnú príčinu problémov životného prostredia. Ich kumulácia na tej istej ploche znásobuje nepriaznivý účinok na celkovú stabilitu krajiny. Faktory znižujúce stabilitu v takom prípade predstavujú syntetickú vlastnosť územia vyjadriteľnú rôznym počtom negatívnych dopadov (stresových faktorov, bariérových prvkov), ktorých účinok sa zväčšuje ich kumuláciou a veľkosťou regiónu, v ktorom pôsobia.

Prvky priestorovej štruktúry krajiny, ako konkrétny prejav ľudskej činnosti, sú odrazom vplyvu človeka na abiotickú zložku krajiny a zároveň odrážajú stupeň premeny krajiny.

Zastavané plochy, devastované plochy s technickými objektmi aj v širšom okolí reprezentujú územia s nízkou druhovou pestrosťou, narušenými prírodnými procesmi a ohrozenými prírodnými zdrojmi. V rámci sledovania boli vyhodnotené iba primárne stresové prvky krajiny s rôznou úrovňou kumulácie (líniové stavby, plochy služieb atď.), ktoré je možné územne vymedziť ako bodové, líniové alebo plošné stresové faktory (bariérové prvky).

Sekundárne prejavy ľudskej činnosti v krajine :Tieto sú viazané na konkrétny priestor v rámci určitého krajinného prvku, pričom územie ich výskytu je spravidla veľmi premenlivé s rôznym negatívnym vplyvom na krajinu (znečistenie ovzdušia, povrchových a podzemných vôd, kontaminácia pôd, poškodenie vegetácie a pod.).

Nepriaznivý trend v tejto oblasti podporujú rôzne rizikové faktory, predovšetkým škodlivé látky v ovzduší, vode, v pôde, v potravinovom reťazci, hluk, radiácia, škodlivé žiarenie a iné.

Zníženie environmentálnej kvality životného prostredia záujmového územia sa podpísali v súčasnosti intenzívna poľnohospodárska výroba, kumulácia priemyslu, vzhľadom k jeho umiestneniu v okrajovej časti sídelno-priemyselnej aglomerácie, urbanizačné procesy súvisiace s emisiami z energetických zdrojov a produkciou splaškových vôd, a koncentrovaná doprava v okolí mesta v súvislosti s jeho špecifickou dopravnou polohou.

V súčasnosti je však intenzita niektorých spolupodieľajúcich sa faktorov mierne znížená, napríklad plynofikáciou energetických zdrojov, zvyšovaním pripojenia obyvateľstva na

splaškovú kanalizáciu, ale aj znížením intenzity poľnohospodárskej výroby, vyšším ekologickým povedomím pri nakladaní s odpadmi.

III.4.11. Pôsobenie stresových faktorov v sledovanom regióne

Z hľadiska hodnotenia kvality životného prostredia a hodnotenia priestorovej stability územia ako i tvorby územných systémov ekologickej stability (ÚSES), je treba poznať a hodnotiť aj faktory, ktoré negatívne ovplyvňujú kvalitu životného prostredia, tzv. stresové faktory. Stresor v krajine možno definovať ako negatívny faktor, ktorý v rôznom časovom horizonte vyvolá v krajinnom ekosystéme stres, teda zapríčini negatívne, často nevratné zmeny ekosystémov krajiny. Ide o faktor prostredia, ktorý negatívne pôsobí na prirodzený vývoj krajinných ekosystémov. Objektom jeho pôsobenia tu nie je len živý organizmus, ale ekosystém ako celok.

Podľa pôvodu stresové faktory možno rozčleniť do dvoch základných skupín:

a) Prirodzené stresové faktory – negatívne faktory v krajine, ktoré vznikajú v dôsledku pôsobenia prirodzených síl – prírodné katastrofy, prirodzené degradačné procesy, prirodzená radiácia, vulkanizmus, seizmické procesy, sopečná činnosť a pod.

b) Antropogénne stresové faktory – negatívne faktory krajiny, ktorých pôvodcom je človek. Do tejto skupiny patria všetky hmotné i nehmotné prejavy ľudských činností, ktoré nepriaznivo ovplyvňujú prirodzený vývoj ekosystémov.

Stresové faktory v krajine spôsobujú zaťaženie prírodnej krajiny. Cieľom hodnotenia súčasnej zaťažiteľnosti krajiny je posúdenie stupňa zaťaženia stresovými faktormi, či už primárnymi alebo sekundárnymi. Výsledkom hodnotenia je stanovenie rôznych stupňov a rôznej kombinácie súčasnéhozaťaženia územia:

- územia nadlimitne zaťažené (preťažené) stresovými faktormi (nad prahovou hodnotou);
- územia stredne zaťažené stresovými faktormi (na hranici prahovej hodnoty);
- územia málo zaťažené stresovými faktormi

Pôsobenie stresových faktorov v krajine spôsobuje celý rad nielen ekologických, ale aj environmentálnych a zdravotných problémov. S pôsobením stresových faktorov je spojená produkcia mnohých cudzorodých a rizikových látok, ktoré ohrozujú a kontaminujú jednotlivé zložky životného prostredia – znečisťujú ovzdušie, kontaminujú potraviny a vodu, spôsobujú nadmernú hlučnosť a radiáciu prostredia, čo sa následne prejavuje na zhoršenej kvalite životného prostredia, ako i na zdravotnom stave obyvateľstva.

Dôkazom je aj nárast chorôb podmienených zhoršenou kvalitou životného prostredia – alergie, nádorové ochorenia, ochorenia dýchacích ciest a pod. Taktiež pôsobenie stresových faktorov negatívne ovplyvňuje a ohrozuje ekosystémy a ich zložky, čo spôsobuje ohrozenie biodiverzity a zánik mnohých rastlinných a živočíšnych druhov. Z tohto aspektu je nevyhnutné v krajinnoekologickom výskume venovať zvýšenú pozornosť aj výskumu a hodnoteniu stresových faktorov.

Vo všeobecnosti možno konštatovať, že širšie záujmové územie navrhovanej činnosti možno charakterizovať ako územie so strednou kumuláciou antropogénnych stresových faktorov.

Zistenú skutočnosť potvrdzuje aj stupeň zaťaženia územia okresu Sabinov vybranými stresovými faktormi (Z. Izakovičová, M. Moyzeová, 2002), ktorý ho radí medzi stredne zaťažené územie. (Stredne zaťažené územie -sú to okresy bez výrazných zdrojov stresových faktorov, ale zasiahnuté stresovými faktormi zo zdrojov lokalizovaných v susedných okresoch, zastúpenie ekologicky významných prvkov stredne veľké).

Pre okres Sabinov i záujmové územie činnosti je určujúcim stresový faktor – geodynamické procesy. Medzi najvýznamnejšie stresujúce faktory patrí ohrozenie zásob podzemných vôd znečisťujúcimi látkami - riziko ohrozenia je veľmi vysoké.

IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A O MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE

IV.1. Požiadavky na vstupy

IV.1.1 Záber pôdy

Lokalita sa nachádza v k.ú. obce Jarovnice v zastavanom území obce. Predmetná úprava toku je navrhnutá podľa skutočnej situácie vedenia koryta v danom území. Začiatok navrhovanej úpravy je plynule napojený na neupravené koryto v rkm 0,00, v rkm 0,0242 – 0,0302 sa vybuduje rámový priepust na miestnej komunikácie premostenie a ukončí sa v rkm 0,04688 prahom z lomového kameňa.

Pri úprave potoka nedôjde k záberu PPF nakoľko trasa potoka sa nemení. Počas výstavby dôjde k dočasnému záberu verejného priestranstva a plochy na pravom brehu v priestore určenom obecným úradom, ktorý po ukončení stavby sa uvedie do pôvodného stavu.

IV.1.2 Spotreba vody

IV.1.2.1. Pitná voda

Pitná voda pre pracovníkov bude zabezpečovaná dovozom balenej pitnej vody priamo na miesto výkonu mobilného zariadenia pokiaľ nebude zmluvne dohodnutá možnosť využívať napojenie na miestny vodovod.

Podľa vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 684/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií v platnom znení, konkrétne časti D jej prílohy č. 1, ktorá sa týka zamestnancov v priemysle, je potrebné uvažovať so spotrebou vody na pitné účely 5 l/osoba/zmena.

Priemerná denná potreba vody 50 l/deň (10 pracovníci)

Celková potreba pitnej vody počas výstavby cca 6m³/6 mesiacov

IV.1.2.2. Úžitková voda

Prevádzka si svojou povahou nevyžaduje potrebu úžitkovej vody.

IV.1.2.3. Požiarna voda

Počas výstavby nie sú nároky na požiarnu vodu.

IV.1.3. Energetické zdroje

Počas výstavby bude potrebná elektrická energia, ktorá bude zabezpečená z miestnej siete NN vedenia. Body napojenia budú určené pri odovzdávaní staveniska. Zhotoviteľ je povinný si zabezpečiť vlastné meranie spotreby el. energie.

Telefonické spojenie - odporúčame mobilnú telekomunikáciu.

IV.1.4. Surovinové zdroje

Použitie suroviny a stavebné materiály budú mať prevažne prírodný charakter (piesok, štrk, polovegetačné panely IZT 131/10, prefabrikovaná päťka, rámový priepust z prefabrikátu IZM 2/110, lomový kameň). Presné množstvá jednotlivých druhov stavebných materiálov budú k dispozícii až v ďalšom stupni projektovej dokumentácie – projekte pre stavebné povolenie, prípaden v realizačnom projekte.

IV.1.5. Nároky na dopravnú a inú infraštruktúru

Realizácia navrhovanej činnosti sa rieši v zastavanom území obce s využitím jestvujúcich komunikácií.

Počas prevádzky nebudú na dopravnú ani ostatnú dotknutú infraštruktúru kladené žiadne špeciálne nároky. Zaťaženie dotknutých dopravných komunikácií bude len v rozsahu požiadaviek na prepravu stavebných materiálov. Prírastok dopravného zaťaženia vplyvom realizácie zámeru na území obce bude nepatrný až zanedbateľný.

IV.1.6. Nároky na pracovné sily

Počas výstavby budú potrebné kvalifikované pracovné sily dodávateľskej stavebnej firmy v počte 10. Prevádzka stavby si nevyžaduje stálu obsluhu a teda nebude si vyžadovať stálu pracovnú silu. Uvažuje sa s pochôdzkovou kontrolou, prípadnou údržbou a opravami, čo predstavuje minimálne nároky na pracovníkov.

IV.2. Údaje o výstupoch

IV.2.1. Zdroje znečisťovania ovzdušia

Počas výstavby sa nepredpokladá výrazné zvýšenie znečistenia ovzdušia. Prípadné znečistenie môže nastať počas výkopových a stavebných prác (najmä zvýšená prašnosť), pri spaľovaní pohonných hmôt v stavebných mechanizmoch a dopravných prostriedkoch zabezpečujúcich dovoz stavebných materiálov a odvoz výkopových zemín a stavebného odpadu. Toto znečistenie ovzdušia považujeme za menej významné.

IV.2.2. Odpadové vody

Prevádzka zberu odpadov nie je spojená s produkciou žiadnych technologických odpadových vôd.

IV.2.2.1. Splaškové vody

Počas riešenia nebudú vznikať splaškové vody nakoľko sa uvažuje s umiestnením mobilných toaliet od dodávateľskej firmy.

IV.2.3. Odpady

Pri procese výstavby, ktoré má charakter stavby s protipovodňovou funkciou budú vznikať odpady zakategorizované podľa vyhl.MŽP SR č. 365/2015 Z.z. Katalóg odpadov následovne:

Tab.č.23 - predpokladaný vznik druhov odpadov počas výstavby

Katalóg. číslo	Druh odpadu	Kategória odpadov
17 01 01	betón	O
17 02 01	drevo	O
17 05 04	zemina a kamenivo iné ako uvedené v 17 05 03	O
17 05 06	vykopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05	O
17 09 04	zmiešané odpady zo stavieb a demolácií iné ako uvedené v 17 09 01, 19 08 02,	O
20 02 02	zemina a kamenivo	O
20 03 99	komunálne odpady inak nešpecifikované	O

Nakladanie s vzniknutými odpadmi bude plne v súlade s platnou legislatívou v odpadovom hospodárstve najmä so zákonom č.79/2015 Z.z. o odpadoch a súvisiacich vyhlášok a Programom odpadového hospodárstva.

Uvedené odpady v zmysle hierarchie odpadového hospodárstva budú odvezené buď na zhodnotenie alebo zneškodnenie oprávneným organizáciám.

IV.2.4. Hluk a vibrácie

V priebehu navrhovanej činnosti sa predpokladá zvýšenie hlukovej záťaže a vibrácií v dotknutej lokalite predovšetkým v dôsledku zvýšenia intenzity prejazdov pracovných mechanizmov a nákladnej automobilovej dopravy. V záujmovom území dôjde k dočasnému nárastu ekvivalentných hladín hluku, ktoré budú spôsobené stavebnými prácami. Hodnotenie nárastu hlukovej hladiny je závislé od organizácie výstavby, rozsahu nasadenia stavebnej techniky a dĺžky činnosti. Hluková záťaž bude spojená s vyššou frekvenciou dopravy cez príľahlé obce pri dovoze materiálu na stavenisko.

Počas celej prevádzky je nutné splňať prípustné hodnoty hluku vo vonkajšom prostredí uvedené vo vyhláške č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí, novelizovaná vyhl.č.237/2009 Z.z

.V zmysle vyššie citovanej vyhlášky je možné stanoviť pre navrhované územie **kategóriu územia III.**

Tab.č. 24 - Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí

kat.územ ia	opis chráneného územia, vonkajšieho priestoru	časov ý interv al	Prípustné hodnoty /dB/				Hluk z iných zdrojov
			Hluk z dopravy				
			PVD	ŽD	LD	LDmax	
III.	Územie ako v kategórii II v okolí diaľnic, ciest I. a II. triedy, miestnych komunikácií s hromadnou dopravou, železničných dráh a letísk, mestské centrá.	deň	60	60	60	—	50
		večer	60	60	60	—	50
		noc	50	55	50	75	45

Legenda:

PVD-pozemná a vodná doprava

ŽD- železničné dráhy

LD- letecká doprava

Počas prevádzky sa nepredpokladá vznik vibrácií.

IV. 2.5. Žiarenie a iné očakávané vplyvy.

Navrhovaná činnosť nie je zdrojom žiarenia a iných fyzikálnych polí.

IV. 3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

Hlavným účelom stavby je riešiť protipovodňovú ochranu zastavaného územia obce Jarovnice. Okrem tohto účelom je aj stabilizácia koryta potoka z dôvodu zabránenia škodlivým eróznym účinkom. Pri vyšších vodných stavoch na potoku, z dôvodu plytkého koryta zaneseného nánosmi a sedimentami a tým zmenšením prietokového profilu, dochádza k vybrežovaniu vôd, čo je spojené so záplavami príľahlých pozemkov a ostatných príľahlých

nehnuteľností. Okrem ekonomického a sociálneho aspektu , bude mať posudzovaná činnosť hlavne pozitívny ekologický aspekt.

Vplyvy posudzovanej činnosti na životné prostredie záujmovej lokality budú priame a nepriame .

Priame vplyvy budú predstavovať vplyvy počas výstavby:

Priame vplyvy počas výstavby budú súvisieť s realizáciou rámového priepustu a úpravy vodného toku: ako napr. zvýšená hlučnosť, prašnosť, pohyb stavebných mechanizmov a pod. Stavebné práce budú mať krátkodobý charakter. Tieto vplyvy nedosiahnu takú intenzitu, aby mohli pôsobiť na prírodné prostredie mimo areálu staveniska. V týchto súvislostiach nie je počas realizácie zámeru reálny predpoklad negatívnych vplyvov na geologické prostredie, pôdu, vodu, genofond a biodiverzitu a nebudú ovplyvnené zdravé životné podmienky obyvateľov priameho ani širšieho okolia.

Nepriame vplyvy : Nepriamymi vplyvmi budú aj vznik odpadov zo stavebnej činnosti, spotreba pitnej vody a energií./ aj keď zanedbateľná/ mierne zvýšená prašnosť a hluk zo stavby a dopravy počas výstavby

Hodnotenie predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia bolo volené z nasledujúcich hodnôt a kritérií v tomto postupe:

- identifikácia vplyvu počas prevádzky a jeho popis , posúdenie rozsahu pôsobenia identifikovaného vplyvu:
- dĺžka krátkodobé trvania niekoľko týždňov počas pracovných dní
- strednodobé -dĺžka trvania niekoľko mesiacov počas pracovných dní
- dlhodobé - dĺžka trvania presahuje päť až desať rokov
- posúdenie významu identifikovaného vplyvu -nepatrný, málo významný, stredne významný, významný, extrémny
- porovnanie v prípade nerealizovaniu zámeru

IV.3.1.Vplyv na obyvateľstvo

Priamy vplyv na obyvateľov dotknutých sídiel je málo významný až nevýznamný. Počas výstavby budú krátkodobé vplyvy spôsobené prašnosťou a hlukom z dopravy, ktoré však budú eliminované prijatými opatreniami. Je možné konštatovať, že realizácia navrhovanej činnosti neovplyvní hlukové ani emisnoimísné pomery v posudzovanej lokalite a nespôsobí zhoršenie životných podmienok obyvateľstva v porovnaní so súčasným stavom.

Vplyv činnosti bude na obyvateľstvo málo významný, krátkodobý a environmentálne prijateľný

IV. 3.1.1. Zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky

Počas výstavby vzhľadom na polohu umiestnenia navrhovanej činnosti voči obývaným častiam sídla sa nepredpokladá negatívny vplyv na zdravotný stav obyvateľstva.

3.2. Vplyv na horninové prostredie, nerastné suroviny

Vzhľadom na charakter výstavby spevnených plôch sa kontaminácia horninového podlažia cudzorodými látkami nepredpokladá.

Ložiská nerastných surovín prevádzkou zberu odpadu nebudú dotknuté, pretože sa priamo v záujmovej oblasti žiadne známe ložiská nerastných surovín nenachádzajú. Taktiež nie sú v tejto lokalite zaznamenané žiadne aktívne geodynamické javy, ani sa ich vznik nepredpokladá. **Táto činnosť vzhľadom na svoj charakter nebude mať žiadny vplyv ani na geomorfologické pomery.**

IV.3.3. Vplyv na klimatické pomery

Posudzovanou činnosťou – úprava a stabilizácia koryta bezmenného potoka nedôjde k zmene miestnej mikroklimy.

IV.3.4. Vplyv na ovzdušie

Závažný vplyv navrhovanej činnosti na ovzdušie v obytnej zóne sa z dôvodu jej povahy a krátkodobosti nepredpokladá a taktiež nespôsobí zmenu kvality ovzdušia v dotknutom území, preto vplyv na kvalitu ovzdušia v hodnotenej lokalite možno hodnotiť ako **nevýznamný**

IV.3.5. Vplyv na vodné pomery

IV.3.5.1. Vplyv na kvalitu povrchových a podzemných vôd

Pri posudzovanej činnosti nevznikajú žiadne technologické ani splaškové odpadové vody preto tento vplyv hodnotíme ako nevýznamný.

IV.3.5.2. Vplyv na režim povrchových a podzemných vôd

Pri dodržaní navrhovaných legislatívnych a technických opatrení počas výstavby nie je predpoklad žiadneho negatívneho vplyvu na kvalitu povrchovej vody. Hodnotené územie navrhovanej činnosti nazasahuje do žiadnej vodohospodársky chránenej oblasti ani do vyhlásených pásiem hygienickej ochrany vôd v zmysle zákona NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov.

IV.3.6. Vplyv na pôdu

Posudzovaná činnosť si nevyžaduje záber poľnohospodárskej pôdy.

Realizáciou navrhovanej činnosti, vzhľadom na jej charakter, nebude žiadnym spôsobom ovplyvnená kvalita pôdy pri dodržaní technických a organizačných opatrení ako aj všeobecne záväzných predpisov v oblasti životného prostredia, preto vplyv na pôdu považujeme za nevýznamný.

IV.3.7. Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy

Možno konštatovať, že pri realizácii navrhovanej činnosti nedôjde k záberu žiadnych významných biotopov, k ohrozeniu, likvidácii, či záberu biotopov vzácných alebo chránených zástupcov fauny a flóry.

Tento vplyv hodnotíme ako málo významný.

IV.3.8. Vplyv na krajinu a jej ekologickú stabilitu

Umiestnenie navrhovanej činnosti je plánované v obytnej časti obce Jarovnice a preto nepredstavuje pre dotknutú krajinu žiaden nepriaznivý vplyv vyvolaný zmenou jej štruktúry, využívania scenérie, či krajinného obrazu.

IV.3.9. Vplyv na kultúrne a historické pamiatky

Priamo v dotknutej lokalite sa nenachádzajú žiadne pamiatky kultúrnej alebo historickej hodnoty, ktoré by boli cieľom záujmu obyvateľov širšieho okolia alebo návštevníkov dotknutého regiónu a preto posudzovaná činnosť nebude mať žiaden vplyv na kultúrne a historické pamiatky dotknutého územia.

IV.3.10. Vplyv na chránené územia a ochranné pásma

V katastrálnom území sa z národnej siete chránených území nenachádza žiadne chránené územie. Rovnako sa tu nenachádzajú ani územia zaradené do súvislej európskej siete

chránených území - NATURA 2000, t.j. nenachádzajú sa tu územia európskeho významu (UEV) z Národného zoznamu území európskeho významu schváleného Výnosom MŽP SR č.3/2004 a ani chránené vtáčie územia (CHVÚ) z Národného zoznamu navrhovaných chránených vtáčích území, schváleného uznesením vlády SR č.636/2003

IV.3.11 Vplyv na poľnohospodársku výrobu

Posudzovaná činnosť nemá vplyv na poľnohospodársku výrobu.

Významné negatívne vplyvy posudzovanej činnosti neboli počas vypracovania zámeru identifikované. Hlukovú a imisnú záťaž spojenú s výstavbou a dopravou možno hodnotiť ako vplyv negatívny málo významný až zanedbateľný, krátkodobý a lokálny.

Z pohľadu vzťahu k predmetu navrhovanej činnosti, je územie environmentálne únosné a navrhovaná činnosť k tomu primeraná a vhodná. Daná lokalita ako aj samotná činnosť sú optimálne v tomto území. V rámci hodnotenia vplyvov nebol identifikovaný žiadny významný negatívny vplyv.

Ovplyvnenie kvality podzemných vôd je možné len pri nepredvídateľných a havarijných stavoch. Vplyv na obyvateľstvo môžeme hodnotiť ako nevýznamný vzhľadom na umiestnenie, charakter a rozsah činnosti. Vylúčený je vplyv na chránené územia.

Scenéria krajiny sa nezmení, nakoľko nevzniknú nové prvky v krajine.

Ďalšie negatívne vplyvy v tomto štádiu nie sú známe.

Pozitívne treba vnímať danú činnosť z pohľadu protipovodňovej ochrany. Navrhovaná činnosť je v súlade s – Územným plánom obce Jarovnice.

Pozitívnym vplyvom je jednoznačne zvýšenie bezpečnosti obyvateľov pred prívalovými vodami, ďalej environmentálny vplyv, ktorý spočíva v minimalizovaní vybreženia prívalovej vody a podmáčaní okolitých pozemkov ako aj ekonomický – ochrana majetku.

Tab. 25 - Hodnotenie vplyvov podľa významnosti :

P.č.	Hodnotená zložka	Druh vplyvu	Významnosť vplyvu	Opatrenia
1	scenéria krajiny	pribudne nový objekt rámový priepust	bez vplyvu	
2	horninové prostredie pôda	riziko úniku znečisťujúcich látok	nevýznamný dočasný, negatívny trvalý vplyv	kontrola technického stavu zariadení, dodržiavanie PP
3	ovzdušie	emisie zo statickej	málo významný	kontrola technického stavu
		dopravy	dočasný, negatívny	vozidiel, čistenie a zvlhčovanie plôch a vozovky
4	hluk	hluk zo stacionárnej	málo významný	u pracovníkov používanie
		dopravy, mobilných zariadení	dočasný, negatívny	chráničov hluku, dodržiavanie PP
5	podzemné a povrchové vody	riziko úniku znečisťujúcich látok pri sanácii	málo významný negatívny vplyv	pravidelná kontrola kvality vôd, kontrola technického stavu

6	obyvateľstvo	zvýšený účinok hluku a prašnosti na obyvateľstvo počas sanácie ochrana pred povodňami	málo významný dočasný , negatívny trvalý, významný	koordinácia statickej dopravy počas sanácie v prac dňoch v čase 8-16 hod
7	doprava	dočasný nepatrný nárast intenzity dopravy	málo významný dočasný , negatívny	koordinácia statickej dopravy počas sanácie v prac dňoch v čase 8-16 hod
8	zdravotné riziká	zaťaženie hlukom a emisiami	málo významný dočasný , negatívny	čistenie, kropenie komunikácii koordinácia statickej dopravy počas sanácie v prac dňoch v čase 8-16 hod
9	fauna a flóra	zásah do existujúcich biotopov počas sanácie a opravy	málo významný dočasný , negatívny	po ukončení vzniknú nové druhy biotopov a nové možnosti pre existenciu druhov rastlín a živočíchov

IV.3.12 Predpokladané vplyva presahujúce štátne hranice

Navrhovaná činnosť nebude mať nepriaznivý vplyv na životné prostredie presahujúce štátne hranice a nenapĺňa podmienky „Štvrtej časti „ zákona NR SR č. 24/ 2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení a kritéria uvedené v prílohách č. 13 a 14 citovaného zákona.

IV. 4.Hodnotenie zdravotných rizík

Samotná prevádzka posudzovaného zámeru nie je pri dodržiavaní platných bezpečnostných a hygienických limitov zdrojom toxických látok alebo iných škodlivín a žiadnym spôsobom neovplyvňuje zdravotný stav dotknutého obyvateľstva. Celý proces regulácie bezmenného potoka je presne regulovaný vyškolenými pracovníkmi, ktorí budú poučení a zaškolení . Zamestnávateľ zabezpečí podľa jednotlivých profesií osobné pracovné ochranné prostriedky. Možným negatívnym vplyvom spojeným s nakladaním s nebezpečnými látkami budú zamestnanci vystavení len pri havarijných stavoch .

Potenciálne zdravotné riziká pre dotknuté obyvateľstvo sú spojené v prvom rade s emisiami znečisťujúcich látok do ovzdušia a hlukom z dopravy.

Miera vplyvu emisií hluku a znečisťujúcich látok zo zvýšenej dopravy je minimálna a z pohľadu rizika pre zdravotný stav dotknutého obyvateľstva zanedbateľná.

Bezpečnosť a ochranu zdravia pracovníkov a verejného záujmu vyžadujú, aby pri vykonávaní prác boli dodržané ustanovenia platných bezpečnostných predpisov a noriem v zmysle Zákona SR o bezpečnosti a ochrane pri práci č.124/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov.Pri stavebných prácach pracovníci musia postupovať v súlade s STN 73 67 01 a ostatnými súvisiacimi predpismi a normami. Pracovníci musia používať ochranné pomôcky.

IV.5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na biodiverzitu a chránené územia

Posudzovaná činnosť nemá vplyv na biodiverzitu a chránené územie.

IV.6. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia

Tab. 26 - Prehľad vybraných vplyvov v jednotlivých etapách priebehu posudzovanej činnosti z hľadiska ich významu a časového pôsobenia :/ V- výstavba, P – prevádzka/

objekt vplyvu	Kvalita vplyvu									
	etapa	krátkodobý	dlhodobý	priamy	nepriamy	dočasný	trvalý	pozitívny	bez vplyvu	negatívny
krajinný obraz	V								X	
	P								X	
horninové prostredie	V								X	
	P								X	
pôda podz. Vody	V								X	
	P								X	
povrchové vody	V								X	
	P								X	
ovzdušie	V	X		X		X				X
	P									
fauna, flóra, biotopy	V	X		X		X				X
	P									
hluk	V	X		X		X				X
	P									
doprava	V	X		X		X				X
	P									
obyvateľstvo	V	X		X		X				X
	P									

IV.7. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

Navrhovaná činnosť nebude mať nepriaznivý vplyv na životné prostredie presahujúce štátne hranice.

IV.8. Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území

S navrhovanou činnosťou – okrem už uvedených, nesúvisia žiadne ďalšie vyvolané súvislosti technického charakteru.

IV.9. Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti

Riziko vzniku technických porúch, havárií a ľudských zlyhaní nie je možné nikdy úplne vylúčiť, ale možné je zabezpečiť uplatňovanie preventívnych opatrení, ktoré riziko vzniku mimoriadnych udalostí a ich prípadné dôsledky môžu znížiť na minimum. Toto je možné zabezpečiť pravidelnou kontrolou stavu stavebných objektov a využívaných technických zariadení a zodpovedným výberom pracovníkov, zúčastnených na posudzovanej činnosti, ich

dostatočným oboznámením s uplatňovanými pracovnými postupmi a preventívnymi opatreniami a pravidelným monitorovaním činnosti týchto pracovníkov a celkovej situácie v zariadení. Na účel zvládnutia mimoriadnych udalostí sa vyhotovujú tzv. havarijné plány, ktorých účelom je zabezpečenie minimalizácie prípadných škôd pri vzniknutej udalosti. Pri prevádzkovaní navrhovanej činnosti môže, ako pri každej inej činnosti, dôjsť k vzniku udalostí, ktorých dôsledkom môže byť ohrozenie, alebo dokonca zhoršenie stavu životného prostredia ako následok nekontrolovateľného úniku nebezpečných látok do pôdy, ovzdušia alebo vody. Preto sa pri prevádzkovaní navrhovanej činnosti bude dbať najmä na dodržiavanie stanovených pracovných postupov a právnych predpisov.

IV.10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na ŽP

V súvislosti s očakávanými vplyvmi a ďalšími možnými rizikami navrhovanej činnosti je potrebné prijať niekoľko opatrení na minimalizáciu a predchádzanie negatívnym vplyvom a ich následkov.

Technické ,technologické a organizačné opatrenia

• na úseku vody a pôdy

- ❖ realizovať všetky dostupné opatrenia na zabránenie úniku ropných látok a pohonných hmôt z používaných dopravných prostriedkov a manipulačných mechanizmov vhodnými technickými opatreniami a dodržiavaním zákona NR SR č.364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších právnych predpisov,
- ❖ podľa potreby je potrebné zabezpečiť prostriedky na likvidáciu úniku nebezpečných látok do prírodného prostredia (vapex, perlit, lopata, vrecia...).
- ❖ zabezpečiť prevádzku dopravných prostriedkov a mechanizmov tak, aby technický stav týchto mechanizmov nespôsobil haváriu.

• na úseku ovzdušia

- ❖ zamedziť prašnosti pravidelným čistením komunikácie, plochy na uskladnenie napr. kropením prašných miest v suchom období

• na úseku odpadového hospodárstva

- ❖ zosúladiť prevádzku so zákonom NR SR č.79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a to najmä plniť povinnosť držiteľa odpadu v súvislosti s §14, §16
- ❖ plne rešpektovať a dodržiavať právne predpisy na úseku odpadového hospodárstva a pravidelne školiť a oboznamovať s nimi zodpovedných pracovníkov,
- ❖ odpady s ktorými sa bude počas výstavby nakladať zaraďovať podľa vyhl. MŽP SR č. 365/2015 Z.z. , ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov
- ❖ v súlade s vyhl. MŽP SR č. 365/2015 o evidencnej povinnosti a ohlasovacej povinnosti a viesť a uchovávať predpísanú evidenciu, ako aj ohlasovať ustanovené údaje z evidencie príslušnému orgánu štátnej správy,
- ❖ plniť povinnosti vyplývajúce z vyhl. č. 371/2015 Z.z. , ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch – zhromažďovať, skladovať preberať a označovať odpady a pod.

• na úseku ochrany zdravia

- ❖ dopravnú obsluhu strediska realizovať len v čase od 8:00 do 16:00hod,
- ❖ počas prevádzky zariadenia dodržiavať hygienické predpisy a zabezpečiť súlad so zákonom NR SR č.355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravotníctva v znení neskorších právnych predpisov,

- ❖ vykonávaná činnosť v posudzovanej prevádzke musí byť v súlade s NV SR č.391/2006 Z.z. minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko,
- ❖ v zmysle platných predpisov BOZP musí zamestnávateľ zabezpečiť pre pracovníkov predpísané osobné ochranné pracovné prostriedky,
- ❖ pracovníkov prevádzky oboznámi s predpismi PO a BOZP.

IV.11. Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa činnosť nerealizovala

Dotknuté územie je celoročne ohrozované prívalmi povrchových vôd, pri každej väčšej vodnej zrážke a tiež na jar pri topení snehu . Bezmenný potok, ktorý je pravobrežným prítokom Malej Svinky , je zanesený, kapacitne nevyhovujúci . Potok v dotknutom území preteká neupraveným korytom a v rkm 0,027 križuje miestnu komunikáciu . Križovanie je zabezpečené železným potrubím , ktoré je kapacitne nevyhovujúce a pri prechode veľkých vôd dochádza k vzdutiu a k vyliatiu vody na okolité pozemky , k ich podmáčaniu a ohrozovaniu bezpečnosti obyvateľstva.

V prípade, nerealizácie posudzovanej činnosti, nebude príslušná časť intravilánu chránená pred povodňami a tým nebude zabezpečená bezpečnosť a ochrana obyvateľov.

IV.12. Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi

Realizácia navrhovanej činnosti je umiestnená v katastrálnom území obce Jarovnice, ktorá je súčasťou Prešovského samosprávneho kraja. Pri riadení využitia a usporiadania územia Prešovského kraja je potrebné sa riadiť záväznými časťami Územného plánu VÚC Prešovského kraja schváleného uznesením vlády SR číslo 268/1998 a nariadením vlády SR číslo 216/1998 Z.z., ktorým bola vyhlásená záväzná časť ÚPN VÚC Prešovského kraja a jeho zmenami a doplnkami schválenými vládou SR nariadením č. 679/2002 Z.z., nariadením vlády SR č. 111/2003 Z.z., VZN PSK č.4/2004 ,schválené 22.6.2004 uznesením č. 228/2004, VZN PSK č.17/2009, schválené dňa 27.10.2009 uznesením č. 589/2009 a VZN PSK č. 60/2017 schválené dňa 19.6.2017 uznesením č. 526/2017.

Posudzovaná činnosť je v súlade s koncepčnými materiálmi Zmeny doplnky UPN obce Jarovnice schváleného OcÚ Jarovnice 23.10.2002 uznesením 426/2002 ,VZN č. 34/2002

IV.13. Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov

Vzhľadom na skutočnosť , že daná činnosť je v súlade so zámermi Územného plánu VÚC Prešovského kraja a koncepčnými materiálmi Zmeny doplnky UPN obce Jarovnice nepredpokladáme ďalší postup hodnotenia vplyvov na životné prostredie.

V. POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU

Vypracovaný Zámer je predložený v jednom variante , navrhovateľ v zmysle §22 odst.7 zákona NR SR č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie požiadal príslušný orgán o upustenie od variantného riešenia .Okresný úrad v Sabinove, odbor starostlivosti o životného prostredia listom č.OU-SB-OSZP-2019/00942-02-Št/EIA zo dňa 3.10.2019 upustil od požiadavky variantného riešenia zámeru .

V.1 Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Pre hodnotenie vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie obyvateľstva bolo použité viackriteriálne hodnotenie. Za významné kritéria, ktoré sú dôležité pre posúdenie výberu optimálneho variantu považujeme:

- Vhodnosť územia v porovnaní s inými možnými umiestneniami
- Dopravné možnosti
- Rozsah možných rizík na okolité územie
- Prevádzkovo ekonomické súvislosti navrhovateľa
- Potrebu navrhovanej činnosti

V.2 Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty

Výber optimálneho variantu, v závere možno konštatovať, že navrhovaný zámer je akceptovateľný pre jednotlivé zložky životného prostredia a zdravie obyvateľstva. Za málo významné je možné považovať sprievodné negatívne vplyvy spojené s dopravou/ znečistenie ovzdušia, hluk/ ktoré sú dočasné, takže nepredstavujú riziko pre životné prostredie a obyvateľstvo pri dodržaní eliminačných opatrení doporučených v kapitole IV. predkladaného zámeru.

V.3 Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu

Navrhovaný variant spĺňa požiadavky optimálneho variantu, nakoľko všetky identifikované vplyvy v tejto etape sú únosné pre zložky životného prostredia a akceptovateľné pre zdravie ľudí. Zvážili sa všetky riziká navrhovaného variantu a na základe toho **je možné prijať záverečné stanovisko v tom zmysle, že navrhovaný variant je v rámci všetkých posudzovaných aspektov, t.j. environmentálneho, technického ako aj socio - ekonomického, optimálnym riešením predmetnej činnosti v predmetnom území.**

VI. MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA

Zoznam príloh :

Príloha č. 1 Fotodokumentácia

Príloha č. 2 Doklady - stanoviská dotknutých orgánov

VII. DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU

VII.1. Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer, a zoznam hlavných použitých materiálov

- ❖ Úrad geodézie, kartografie a katastra SR: Štatistická ročenka o pôdnom fonde k 1.1.2011
- ❖ ŠÚ SR, 2011: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011, Základné údaje, Obyvateľstvo
- ❖ Kolektív autorov: Atlas krajiny. Ministerstvo životného prostredia Bratislava, 2002, Slov. agentúra životného prostredia Banská Bystrica. .
- ❖ Kolektív autorov, 2004 : Hydrologická ročenka podzemné vody 2003. SHMÚ Bratislava. .
- ❖ Kolektív autorov 2010: hydrologická ročenka atmosférických zrážok 2010. SHMU BA
- ❖ Hraško, J., a kol., 1993: Pôdna mapa Slovenska .

- ❖ Hrnčiarová, T. red. 2002. Atlas krajiny Slovenskej republiky. 1. vyd. Bratislava : MŽP SR; Banská Bystrica : SAŽP, 2002.
- ❖ Mazúr, E., Lukniš, M., 1980. Regionálne geomorfologické členenie, mapa 1 : 50 000, vyd. Geografický ústav SAV Bratislava.
- ❖ Monitoring pôd SR, Výskumný ústav pôdozvedectva a ochrany vôd, Bratislava
- ❖ Zámer –Intenzifikácia ČOV Jarovnice, EPK Svidník, 2014
- ❖ Rapant, S., Vrana, K., Bodiš, D., 1996: Geochemický atlas Slovenska - Podzemné vody, GS SR, MŽP SR., Bratislava, Veda.
- ❖ Územný plán VÚC Prešovského kraja schváleného uznesením vlády SR číslo 268/1998 a nariadením vlády SR číslo 216/1998 Z.z., ktorým bola vyhlásená záväzná časť ÚPN VÚC Prešovského kraja a jeho zmenami a doplnkami schválenými vládou SR nariadením č. 679/2002 Z.z., nariadením vlády SR č. 111/2003 Z.z., VZN PSK č.4/2004 ,schválené 22.6.2004 uznesením č. 228/2004, VZN PSK č.17/2009, schválené dňa 27.10.2009 uznesením č. 589/2009 a VZN PSK č. 60/2017 schválené dňa 19.6.2017 uznesením č. 526/2017.
- ❖ Konceptný materiál Zmeny doplnky UPN obce Jarovnice schváleného OcÚ Jarovnice 23.10.2002 uznesením 426/2002 ,VZN č. 34/2002
- ❖ Programom odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2016-2020 ,MŽP SR ,2015
- ❖ Miklos L., a kol. (2002) : Atlas krajiny Slovenskej republiky, Vyd. MŽP SR Bratislava
- ❖ Správa o stave životného prostredia Prešovského kraja roku 2002, SAŽP Prešov
- ❖ Stanová, Valachovič, Katalóg biotopov SR, 2002
- ❖ Geochemický atlas Slovenskej republiky, časť Pôdy
- ❖ Lapin, Faško, Melo, Šťastný, Tomline in Miklós et. Al., 2002
- ❖ Geobotanická mapa SR , Michalus a kol., 1986
- ❖ Stanová , Valachovič, Katalóg biotopov SR, 2
- ❖ Zámer Intenzifikácia ČOV Jarovnice, EPK Svidník, 2014
- ❖ Územný plán obce Jarovnice Prieskumy a rozbor, krajinný – ekologický plán , 2014
- ❖ Správa o hodnotení strategického dokumentu UPN obce Jarovnice, Ing. Ján Stano, 2015
- ❖ Mapa radónového rizika, URANPRESS, Sp. Nová Ves, 1992
- ❖ Dokumentácia stavby – projekt pre stavebné povolenie – sprievodná správa – Ing. Javorská Mária – 2018
- ❖ Dokumentácia stavby – projekt pre stavebné povolenie – súhrn technická správa – Ing. Javorská Mária – 2018
- ❖ Atlas rómskych komunít 2019

Osobné zisťovanie a poznatky: miestna obhliadka priestoru na realizáciu posudzovanej činnosti

Internetové stránky:

www.shmu.sk, www.skwww.sabinov.sk, www.presov.sk, www.poda.sk, www.ssc.sk,
www.sopsr.sk, www.uzemia.enviroportal.sk, www.envirogov.sk, www.vupu.sk, www.jarovnice.sk, www.hlukovamapa.sk, www.mapy.atlas.sk, www.enviroportal.sk, www.enviro.gov.sk, www.po-kraj.sk

VII.2. Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadanych k navrhovanej činnosti pred vypracovaním zámeru

Pred vypracovaním predmetného zámeru bolo k navrhovanej činnosti vyžiadané od OU Sabinov - odbor starostlivosti o životné prostredie upustenie od variantného riešenia , ktoré bolo vydané R č. OU-SB-OSZP – 2019 / 00942 – 02-Št/EIA.

VII.3. Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie.

Predpokladané vplyvy na životné prostredie spôsobené vplyvom posudzovanej stavby sú podrobnejšie popísané v predchádzajúcich častiach Zámeru.

VIII. MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA ZÁMERU
Košice, 10/2019

IX. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

IX.1. Meno spracovateľov zámeru

Ing. Ľubica Nagyová, Juhoslovanská 3, 0401 Košice

IX.2. Potvrdenie správnosti údajov podpísom spracovateľ zámeru a oprávneného zástupcu navrhovateľa

Bc.Florián Giňa ,starosta obce Jarovnice 223,082 63 Jarovnice.....

Ing. Ľubica Nagyová, Juhoslovanská 3, 04013 Košice.....

1.FOTODOKUMENTÁCIA

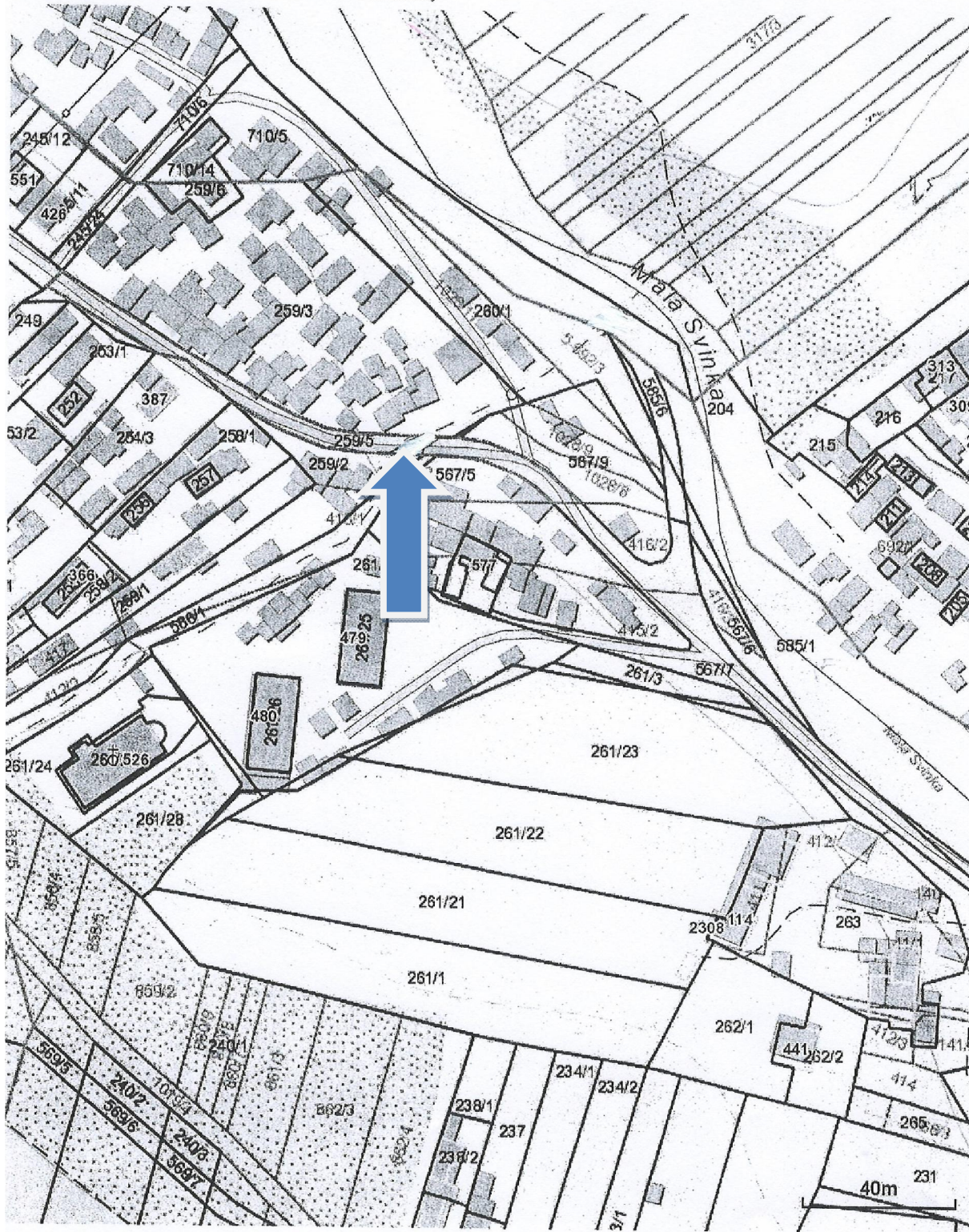

Pohľad na neupravený tok bezmenného potoka v obci Jarovnice

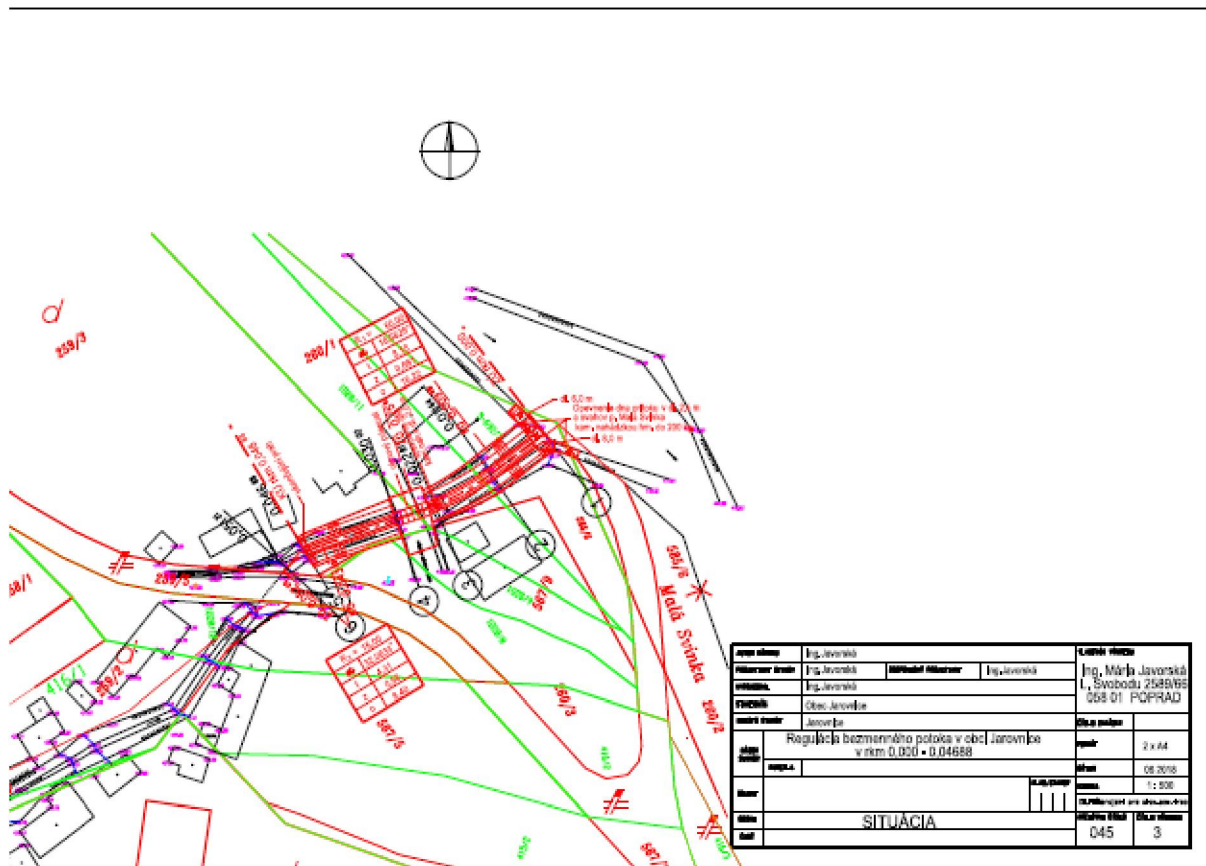

Parcela registra C, 259/5

Prešovský kraj > Sabinov > Jarovnice > k.ú. Močidlany

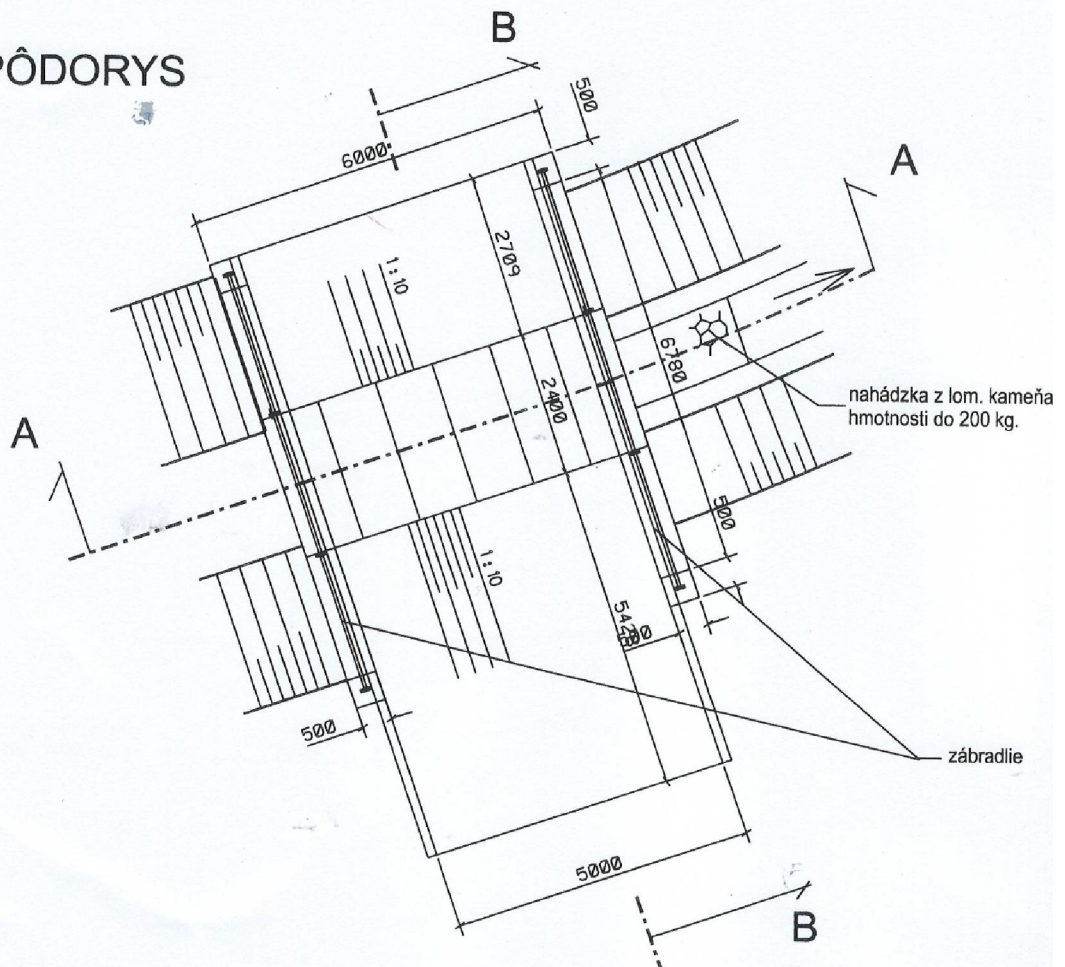

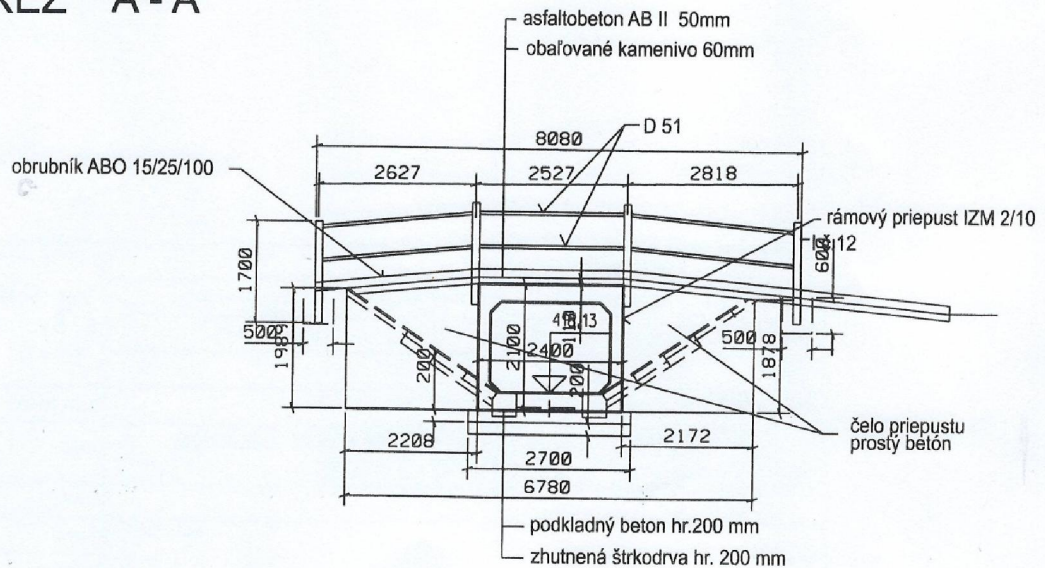

Situácia stavby Regulácia bezmenného potoka v obci Jarovnice v rkm 0,000 – 0,04688

PÔDORYS

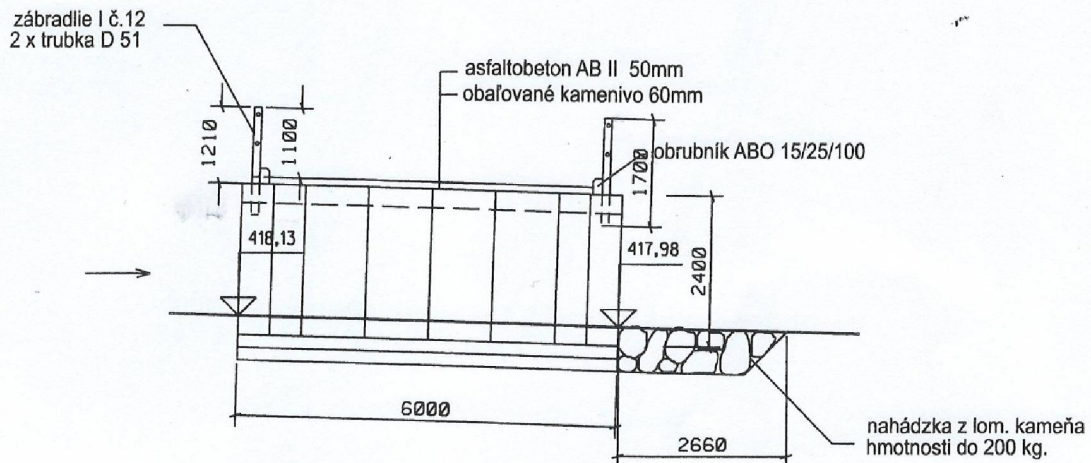

REZ A-A

REZ B_B

AUTOR NÁVRHU		Ing.Javorská		VLASTNÍK VÝKRESU		
PROJEKTANT STAVBY		Ing.Javorská	ZODPOVEDNÝ PROJEKTANT	Ing.Javorská	Ing. Mária Javorská L. Svobodu 2589/66 058 01 POPRAD	
VYPRACOVYAL		Ing.Javorská				
STAVEBNÍK		obec Jarovnice				
MIESTO STAVBY		Jarovnice			ČÍSLO ZAKÁZKY	
NÁZOV STAVBY	Regulácia bezmenného potoka v obci Jarovnice v rkm 0,000 - 0,04688				FORMÁT	2 x A4
	PARCELA				DÁTUM	06 2018
OBJEKT				KLAS. STAVBY	MIERKA	1 : 100
					STUPEŇ projekt pre stav.pov. +rea	
OBSAH	RÁMOVÝ PRIEPUST				ARCHÍVNE ČÍSLO	ČÍSLO VÝKRESU
ČASŤ					045	7

2.Doklady – stanoviská dotknutých orgánov

OU-SB-OSZP-2019/00942-02-Št/EIA

V Sabinove 3.10.2019

Rozhodnutie

Okresný úrad Sabinov, odbor starostlivosti o životné prostredie, ako príslušný orgán štátnej správy podľa § 5 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z.z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, s prihliadnutím na § 3 ods. 1 písm. e) a § 4 zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ako príslušný orgán vo veciach štátnej správy posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa § 56 písm. b) zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o posudzovaní vplyvov na ŽP“) vo veci žiadosti navrhovateľa **Obec Jarovnice, Obecný úrad, 082 63 Jarovnice, IČO: 00 327 212** o upustenie od požiadavky variantného riešenia zámeru pre navrhovanú činnosť „Regulácia bezmenného potoka v obci Jarovnice v rkm 0,0000 – 0,04688“ v obci Jarovnice, v zmysle § 22 ods. 6 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

**upúšťa od požiadavky variantného riešenia zámeru pre navrhovanú činnosť
„Regulácia bezmenného potoka v obci Jarovnice v rkm 0,0000 – 0,04688“**

Oddôvodnenie:

Navrhovateľ, Obec Jarovnice, Obecný úrad, 082 63 Jarovnice, IČO: 00 327 212, predložil Okresnému úradu Sabinov, odbor starostlivosti o životné prostredie (ďalej len „okresný úrad“) podľa § 22 ods. 6 zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP dňa 5.9.2019 žiadosť o upustenie od požiadavky variantného riešenia zámeru pre navrhovanú činnosť „Regulácia bezmenného potoka v obci Jarovnice v rkm 0,0000 – 0,04688“.

Činnosť je v zmysle prílohy č. 8 zákona zaradená do kategórie:

10. Vodné hospodárstvo,

Položka č. 7 – Objekty protipovodňovej ochrany (zisťovacie konanie bez limitu)

Navrhovaná činnosť rieši protipovodňovú ochranu predmetného územia obce Jarovnice, stabilizáciu brehov vodného toku ako aj vylepšenie odtokových pomerov v dotknutom území.

Navrhovateľ odôvodňuje svoju žiadosť tým, že plánovaná činnosť bude realizovaná na parcelách č. 260/1, 259/5, parcely vo vlastníctve obce v trase jestvujúceho potoka.

Po zvážení argumentov uvedených v žiadosti navrhovateľa Okresný úrad Sabinov, odbor starostlivosti o životné prostredie upustil podľa § 22 ods. 6 zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP od požiadavky variantného riešenia zámeru, t.j. zámer, vypracovaný podľa § 22 a prílohy č. 9 zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP, bude obsahovať jeden variant činnosti, ako aj nulový variant, tzn. variant stavu, ktorý by nastal, ak by sa zámer neuskutočnil.

Upozornenie:

Podľa § 22 ods. 1 navrhovateľ doručí na tunajší úrad zámer vypracovaný podľa § 22 a prílohy č. 9 zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP písomne a elektronicky a zároveň si vopred dohodne s tunajším úradom potrebný počet písomných vyhotovení pre dotknutú obec. Ak predložený zámer nebude mať potrebné náležitosti podľa § 22 odsekov 3 a 4 zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP, bude vrátený na dopracovanie.

Ak z pripomienok predložených k zámeru podľa § 23 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP vyplynie potreba posudzovania ďalšieho reálneho variantu navrhovanej činnosti, zohľadní sa táto skutočnosť v ďalšom konaní podľa zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP.

Poučenie:

Upustenie od požiadavky variantného riešenia zámeru sa nevykonáva podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok), a preto sa voči nemu nemožno odvolať.

Ing. Stanisláv Grašek
vedúci odboru

Doručí sa:

1. Obec Jarovnice, Obecný úrad, 082 63 Jarovnice

Odbor Hydrologické monitorovanie, predpovede a výstrahy, Ďumbierska 26, 041 17 Košice

Keramické strechy s.r.o.
Ing.Štefan Vilga
Petzvalova 1258/66
059 01 Spišská Belá

Váš list číslo/zo dňa Naše číslo Vybavuje/linka Košice
305-1972/16/4760 Ing.B.Sičová/714 12.4.2016

Vec

Hydrologické údaje

Zasielame Vám hydrologické údaje z požadovaného profilu.

Tok – Profil	Plocha povodia	Q _{100-ročný} prietok
1.Bezmenný – Jarovnice St. v km 0,0	1,55 km ²	14 m ³ .s ⁻¹
2.Jarovnický- Jarovnice St. v km 1,8	1,60 km ²	16 m ³ .s ⁻¹
3.Močidlíanský-Močidl'any St. v km 0,3	2,10 km ²	18 m ³ .s ⁻¹

Hydrologické číslo: 1. 4–32–03–042 2. 4–32–03–043 3. 4–32–03–042

Uvedené údaje o prietokoch platia pre prirodzený režim povrchového odtoku a podľa STN 75 1400 ich zaraďujeme do IV. triedy spoľahlivosti.

Hydrologické údaje majú platnosť 5 rokov od ich vydania alebo overenia.

SLOVENSKÝ
HYDROMETEOROLOGICKÝ ÚSTAV
REGIONÁLNE STREDISKO
KOŠICE
Ing. Beata Simonová
vedúca odboru
HMPV Košice

Telefón:
055/7961730
0918 976923

Fax:
055/6788538

IČO: 00 156 884
DIČ: 2020749852
IČ DPH: SK 2020749852

E-mail:
beata.sicova@shmu.sk

F-SHMÚ/02